

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Nidzickiego do roku 2035

Nidzica, 2025

Zamawiający:

Powiat Nidzicki

Wykonawca:

Terra Legis Katarzyna Helińska

ul. Gdyńska 3/2

71 – 534 Szczecin

Autorzy:

Katarzyna Helińska

Data opracowania Prognozy oddziaływania na środowisko: 17.10.2025 r.

OŚWIADCZENIE

Ja, niżej podpisana **KATARZYNA HELIŃSKA** – autor Prognozy Oddziaływania na Środowisko projektu pn.: „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Nidzickiego do roku 2035” oświadczam, że spełniam wymagania, o których mowa w art. 74a ust. 2 Ustawy z dnia 3 października o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Zgodnie z art. 74a ust 2 oświadczam, iż:

- ukończyłam studia wyższe, w rozumieniu przepisów o szkolnictwie wyższym, nauk przyrodniczych z dziedzin nauk biologicznych oraz nauk o Ziemi,
- posiadam ponad 5-letnie doświadczenie w pracach w zespołach przygotowujących raporty o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko i prognozy oddziaływania na środowisko przy czym uczestniczyłam w więcej niż 5 opracowaniach tego typu.

Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Szczecin, 17.10.2025 r.

/-/ Katarzyna Helińska

SPIS TREŚCI

SPIS TREŚCI	4
1. WPROWADZENIE.....	6
1.1. Podstawy prawne	6
1.2. Cel sporządzania prognozy	6
1.3. Zakres merytoryczny, stopień szczegółowości i metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy	6
1.3.1. Zakres i stopień szczegółowości prognozy	6
1.3.2. Informacje o metodach i materiałach zastosowanych przy sporządzeniu prognozy oraz o metodach analizy skutków realizacji ocenianego dokumentu	8
2. ZAWARTOŚĆ I GŁÓWNE CELE PROJEKTU ORAZ POWIĄZANIE Z DOKUMENTAMI WYŻSZEGO RZĘDU.....	13
2.1. Zawartość Projektu	13
2.2. Główny cel Projektu.....	14
2.3. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu	15
3. DIAGNOZA ISTNIEJĄCEGO STANU ŚRODOWISKA.....	20
3.1. Charakterystyka Powiatu Nidzickiego	20
3.1.1. Informacje ogólne i położenie.....	20
3.1.2. Sytuacja demograficzna	22
3.1.3. Gospodarka	22
3.2. Ochrona klimatu i jakości powietrza.....	23
3.1.2. Emisja przemysłowa	29
3.1.2. Emisja liniowa	30
3.1.3. Działania podejmowane w celu poprawy jakości powietrza.....	31
3.3. Zagrożenie hałasem.....	33
3.4. Pole elektromagnetyczne.....	39
3.5. Gospodarowanie wodami	40
3.6. Gospodarka wodno - ściekowa	50
3.7. Zasoby geologiczne.....	52
3.8. Gleby	57
3.9. Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	64
3.10. Zasoby przyrodnicze.....	69
3.11. Zagrożenie poważnymi awariami	69

3.12. Zabytki i dobra materialne	79
4. CELE I PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIEŃNIA 2002 ROKU O OCHRONIE PRZYRODY W POŚ DLA POWIATU NIDZICKIEGO	80
4.1. Cele i ochrony środowiska wyznaczone z POŚ dla Powiatu Nidzickiego	80
4.2. Problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 o ochronie przyrody określone w POŚ dla Powiatu Nidzickiego.....	82
5. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA, W TYM ODDZIAŁYWANIA BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE I SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE ORAZ POZYTYWNE.....	85
5.1. Oddziaływanie na Obszary Natura 2000	110
5.2. Oddziaływanie na Rezerваты Przyrody	114
5.3. Oddziaływanie na pomniki przyrody	116
5.4. Obszary Chronionego Krajobrazu.....	117
5.5. Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe.....	119
5.6. Oddziaływanie na różnorodność biologiczną – rośliny i zwierzęta	119
5.7. Oddziaływanie na ludzi.....	123
5.8. Oddziaływanie na wody.....	125
5.9. Oddziaływanie na powietrze i klimat.....	130
5.10. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi	132
5.11. Oddziaływanie na krajobraz	134
5.12. Oddziaływanie na zasoby naturalne.....	135
5.13. Oddziaływanie na zabytki i dobra materialne	136
5.14. Oddziaływanie na korytarze ekologiczne.....	136
6. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO.....	138
7. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE	141
8. TRANSGRANICZNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO	142
9. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM	142
10. SPIS TABEL.....	149
11. SPIS RYCIN	150

1. WPROWADZENIE

1.1. Podstawy prawne

Prognoza wykonana została w ramach procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, którą reguluje ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 ze zm.). Celem tej procedury jest przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko projektu dokumentu.

Zakres i stopień szczegółowości prognozy został określony przez Warmińsko – Mazurskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego pismem z dnia 22.09.2025 r., znak ZNS.9022.6.48.2025.AS oraz Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie pismem z dnia 12 września 2025 r., znak pisma WOOŚ.411.79.2025.MP zgodnie z art. 51 oraz art. 52 ustawy ooś.

Podstawę prawną procesu strategicznej oceny oddziaływania na środowisko stanowi art. 46 i 47 ustawy ooś.

1.2. Cel sporządzania prognozy

Procedura strategicznej oceny oddziaływania na środowisko stanowi formalny proces oceny oddziaływania na środowisko projektu Programu oraz jego zmian. W ramach tej procedury określone jest jak realizacja zapisów analizowanego dokumentu wpłynie na środowisko. Należy przy tym mieć na uwadze, że SOOŚ nie jest odrębnym dokumentem a procedurą, w trakcie której powstają ściśle określone dokumenty, w tym prognoza oddziaływania na środowisko.

1.3. Zakres merytoryczny, stopień szczegółowości i metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy

1.3.1. Zakres i stopień szczegółowości prognozy

Zakres Prognozy jest zgodny z art. 51 ustawy *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 ze zm.) oraz z wymaganiami nałożonymi przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska i WSSE. Powyższa Prognoza powinna:

- Zawierać:
  - informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
  - informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
  - propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
  - informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
  - streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym,
- określać, analizować i oceniać:
  - istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,

- stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
  - istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
  - przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnio-terminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na:
    - różnorodność biologiczną,
    - ludzi,
    - zwierzęta,
    - rośliny,
    - wodę,
    - powietrze,
    - powierzchnię ziemi,
    - krajobraz,
    - klimat,
    - zasoby naturalne,
    - zabytki,
    - dobra materialne
  - z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy,
- przedstawiać:
- rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,
  - biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru – rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

1.3.2. Informacje o metodach i materiałach zastosowanych przy sporządzeniu prognozy oraz o metodach analizy skutków realizacji ocenianego dokumentu

1.3.2.1. Metody i materiały zastosowane przy sporządzeniu prognozy

W prognozie analizowano oddziaływanie zaproponowanych przedsięwzięć do realizacji w ramach „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Nidzickiego do roku 2035” na poszczególne komponenty środowiska, w tym na zdrowie człowieka, z uwzględnieniem zależności między tymi komponentami.

Zgodnie z zapisami ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 ze zm.) informacje zawarte w Prognozie zostały opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny oraz dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu oraz etapu przyjęcia tego dokumentu w procesie opracowywania projektów dokumentów z nim powiązanych.

Zakres i szczegółowość niniejszej Prognozy został uzgodniony przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie oraz Warmińsko - Mazurskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego zgodnie z art. 51 oraz art. 52 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 ze zm.). Przedmiotowa prognoza winna spełniać wymogi określone w art. 51 oraz art. 52 ustawy o oś, ze szczególnym uwzględnieniem:

a) Określenia, analizy i oceny:

- Istniejącego stanu środowiska oraz potencjalnych zmian tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu, z uwzględnieniem istniejącej presji turystycznej,
- Stanu środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem, z uwzględnieniem możliwego wzrostu presji turystycznej, wynikającego z realizacji przedmiotowego dokumentu,
- Istniejących problemów ochrony środowiska istotnych z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczących obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1478 ze zm.),
- Przewidywanego znaczącego oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośredniego, pośredniego, wtórnego i skumulowanego, krótkoterminowego, średnioterminowego i długoterminowego, stałego i chwilowego oraz pozytywnego i negatywnego, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko,

b) Przedstawienia rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na obszary podlegające ochronie

na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody oraz cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 i integralność tych obszarów.

Przy sporządzaniu prognozy posłużono się metodą analityczno-syntetyczną. Wykorzystano materiały kartograficzne, opracowania archiwalne i planistyczne z zakresu badań środowiska przyrodniczego na omawianym terenie oraz przeanalizowano harmonogram rzeczowo – finansowy Projektu. Zastosowana w niniejszym opracowaniu metoda sporządzenia prognozy polegała na kompleksowej analizie oddziaływania poszczególnych zadań zapisanych w harmonogramie POŚ, porównaniu obecnego stanu środowiska przyrodniczego na terenie Powiatu i symulacji wpływu realizacji zadań na poszczególne komponenty środowiska oraz środowiska jako całości.

Dla przeprowadzenia Prognozy wykorzystano następujące dane:

- wyniki i analizy dokumentów dotyczące stanu środowiska na terenie Powiatu Nidzickiego,
- przeprowadzone przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Szczecinie,
- Głównego Urzędu Statystycznego (GUS),
- dane literaturowe,
- obowiązujące normy prawne w zakresie ochrony środowiska,
- uzyskane z przeprowadzonej ankietyzacji zakładów i innych jednostek/institucji funkcjonujących na terenie Powiatu Nidzickiego.

Strategiczna ocena oddziaływania odnosi się do szerokiego spectrum zagadnień. Inaczej niż w przypadku oceny oddziaływania planowanych przedsięwzięć nie ma tu możliwości odniesienia się do konkretnych rozwiązań technicznych. Poziom szczegółowości prowadzonej oceny oddziaływania jest ściśle powiązany z poziomem szczegółowości przedmiotowego Projektu.

Dyrektywa 2001/42/WE przy sporządzaniu prognozy oddziaływania dokumentów strategicznych kładzie nacisk w szczególności na:

- Zebranie i przedstawienie danych na temat stanu środowiska, aktualnych problemów i ich prawdopodobnej przyszłej ewolucji,
- Przewidywanie znaczących oddziaływań środowiskowych ocenianego planu lub programu,
- Wskazanie środków łagodzących i sposobu ich monitorowania,
- Konsultacje społeczne z odpowiednimi władzami, jako część procesu oceny,
- Monitoring oddziaływań środowiskowych planu lub programu podczas wdrażania dokumentu.

Procedura oceny oddziaływania obejmowała etapy przedstawione w poniższej tabeli.

Tabela 1. Etapy procedury strategicznej oceny oddziaływania POŚ

Etap SOOS	Cel
Ustalenie kontekstu i celów, określenie aktualnego stanu, zdecydowanie o zakresie	
Zidentyfikowanie innych ważnych planów lub programów i celów ochrony środowiska	Ocena, w jaki sposób Program jest pod wpływem czynników zewnętrznych, jak istniejące ograniczenia zewnętrzne mogą być uwzględnione, pomocne w określaniu celów SOOS
Zebranie informacji bazowych o stanie środowiska	Dostarczenie dowodów dla istniejących problemów środowiskowych, prognozowania oddziaływań na środowisko, zakresu monitoringu, pomoc w określeniu celów SOOS
Zidentyfikowanie problemów środowiskowych	Pomocne przy precyzowaniu oceny i jej pośrednich etapów, uwzględniając dane bazowe, określenie celów SOOS, prognozowaniu oddziaływań, określaniu zakresu monitoringu

Etap SOOS	Cel
Określenie celów SOOS	Dostarczenie instrumentów/środków służących do oszacowania wpływu POŚ na środowisko
Konsultacja zakresu SOOS	Zapewnienie, że SOOS obejmuje prawdopodobne znaczące oddziaływania środowiskowe planu lub programu
Określenie i doprecyzowanie alternatyw i oszacowanie oddziaływań	
Porównanie celów planu lub programu z celami SOOS	Identyfikacja potencjalnych synergii i niespójności pomiędzy celami Programu i celami SOOS
Rozwój strategicznych rozwiązań alternatywnych	Określenie i sprecyzowanie ewentualnych strategicznych alternatyw
Przewidywanie oddziaływań programu uwzględniając alternatywy	Określenie znaczących środowiskowych oddziaływań Programu i jego alternatyw
Oszacowanie efektów planu lub programu, uwzględniając ewentualne alternatywy	Walidacja przewidywanych oddziaływań Programu i jego alternatyw, pomoc przy doprecyzowaniu Programu
Środki łagodzące oddziaływania niekorzystne	Zapewnienie, że oddziaływania niekorzystne zostały zidentyfikowane i potencjalne środki łagodzące zostały rozważone (uwzględnione)
Propozycja wskaźników monitorowania oddziaływań środowiskowych wdrożenia programu	Wyznaczenie szczegółów, dla których wpływ środowiskowy programu może zostać oszacowany
Przygotowanie prognozy oddziaływania	
Przygotowanie prognozy oddziaływania	Prezentacja przewidywanych oddziaływań środowiskowych Programu, uwzględniając alternatywy, w formie odpowiedniej dla konsultacji społecznych i decydentów
Konsultacja projektu programu i prognozy oddziaływania	
Konsultacje społeczne, konsultacje z odpowiednimi organami projektu programu oraz prognozy oddziaływania	Zapewnienie udziału społeczeństwa i organów konsultujących oraz możliwości wyrażenia opinii do wniosków płynących SOOS
Oszacowanie znaczących zmian	Zapewnienie, że uwarunkowania środowiskowe jakichkolwiek poważnych zmian w projekcie Programu na tym etapie są określone i wzięte pod uwagę
Podjęcie decyzji i dostarczenie informacji	Dostarczenie informacji, w jaki sposób wyniki oceny oddziaływania i konsultacji społecznych zostały wzięte pod uwagę w ostatecznej wersji planu lub programu
Monitoring znaczących oddziaływań na środowisko wdrożenia planu lub programu	
Zdefiniowanie celów i metod monitoringu	Aby określić efekt środowiskowy Programu, należy określić gdzie prognozowane oddziaływania są takie jak w rzeczywistości, pomoc w identyfikacji oddziaływań niekorzystnych
Reakcja na oddziaływania niekorzystne	Przygotowanie odpowiedniej reakcji tam gdzie zostały stwierdzone oddziaływania niekorzystne

1.3.2.2. Metody analizy skutków realizacji postanowień ocenianego projektu i częstotliwość jej przeprowadzania

Ustala się, iż Prognoza powinna obejmować obszar całego Powiatu Nidzickiego wraz z obszarami pozostającymi w zasięgu oddziaływania, wynikającego z realizacji zadań „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Nidzickiego do roku 2035”. W związku z tym obszar objęty prognozą nie może być mniejszy od obszaru będącego przedmiotem tego dokumentu, co jest konieczne zważywszy na wzajemne powiązania poszczególnych elementów środowiska.

W celu dokonania obiektywnej weryfikacji i modyfikacji celów i zadań proponowanych w ramach *Projektu* konieczne jest prowadzenie monitoringu, który dostarczy danych niezbędnych do realizacji tych działań.

W cyklach czteroletnich będzie oceniany stopień realizacji celów ekologicznych. Ocena ta będzie bazą do ewentualnej korekty celów ich realizacji. Taka procedura pozwoli na spełnienie wymagań zapisanych w ustawie *Prawo ochrony środowiska*, dotyczących okresu na jaki jest przyjmowany Program Ochrony Środowiska.

Nadrzędną zasadą realizacji niniejszego opracowania powinna być realizacja wyznaczonych zadań przez określone jednostki, którym poszczególne zadania przypisano. Z punktu widzenia *Programu* w realizacji poszczególnych zadań będą uczestniczyć:

- podmioty uczestniczące w organizacji i zarządzaniu *Projektem*,
- podmioty realizujące zadania *Projektu*,
- podmioty kontrolujące przebieg realizacji i efekty *Projektu*,
- społeczność Powiatu, jako główny podmiot odbierający wyniki działań *Projektu*.

Realizacja zadań przyjętych w *Projekcie* to poprawa stanu środowiska naturalnego na terenie Powiatu Nidzickiego. Zmiany wartości wskaźników i mierników charakteryzujących elementy środowiska będą stanowiły wymierny efekt realizacji jego założeń.

Wdrażanie *Projektu* powinno podlegać regularnej ocenie w zakresie:

- efektywności wykonania zadań,
- aktualności zidentyfikowanych problemów ekologicznych oraz adekwatności podjętych działań,
- stopnia realizacji *Projektu* w odniesieniu do stopnia realizacji założonych działań i przyjętych celów,
- przyczyn rozbieżności pomiędzy założonymi celami i działaniami, a ich wykonaniem,
- niezbędnych modyfikacji i aktualizacji *Projektu*.

System monitoringu opracowany został w formie zestawień wskaźników rezultatu oraz produktu. Wskaźniki rezultatu związane są z synergią efektów podejmowanych w Powiecie działań. Monitoring wskaźników rezultatu realizowany będzie co trzy lata. Poniższa tabela przedstawia wskaźniki rezultatu wybrane w ramach opracowywania niniejszego *Projektu*.

Tabela 2. Wskaźniki realizacji założeń Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Nidzickiego do roku 2035

L.p.	Obszar interwencji	Wskaźnik	Jednostka	Wartość bazowa w 2024 roku	Wartość docelowa
1.	Ochrona klimatu i jakości powietrza	Przekroczenie wartości dla PM10 w strefie warmińsko – mazurskiej (w której położony jest powiat nidzicki)	Opis słowny	Brak przekroczeń	↔ Bez zmian w stosunku do zakładanej wielkości
		Przekroczenie wartości benzo(a)pirenu w strefie warmińsko – mazurskiej (w której położony jest powiat nidzicki)	Opis słowny	Przekroczenie	Brak przekroczeń

L.p.	Obszar interwencji	Wskaźnik	Jednostka	Wartość bazowa w 2024 roku	Wartość docelowa
		Przekroczenie wartości poziomu celu długoterminowego ozonu w strefie warmińsko – mazurskiej (w której położony jest powiat nidzicki) - ochrona zdrowia - ochrona roślin	Opis słowny	Przekroczenie	Brak przekroczeń
2.	Zagrożenie hałasem	Liczba zakładów, w których stwierdzono przekroczenia poziomu dopuszczalnego hałasu w trakcie kontroli WIOŚ	szt.	0	↔ Bez zmian w stosunku do zakładanej wielkości
3.	Pola elektromagnetyczne	Procent ogólnej liczby punktów pomiarowych w których stwierdzono przekroczenia dopuszczalnego poziomu PEM	%	0	↔ Bez zmian w stosunku do zakładanej wielkości
4.	Gospodarowanie wodami	Liczba jednolitych części wód powierzchniowych w stanie co najmniej dobrym (GŁOŚ)	szt.	0	↑ Zgodnie z zakładanym trendem zmian
5.	Gospodarka wodno - ściekowa	Pobór wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w ciągu roku	dam ³	1 631,1	↓ Zgodnie z zakładanym trendem zmian
		Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ogólnej liczby ludności	%	58,1	↑ Zgodnie z zakładanym trendem zmian
6.	Zasoby geologiczne	Liczba obowiązujących koncesji na eksploatację złóż	szt.	13 *	↔ Bez zmian w stosunku do zakładanej wielkości
7.	Gleby	Powierzchnia gruntów wymagających rekultywacji - wynikających z decyzji Starosty Nidzickiego - w danym roku- określających stopień ograniczenia lub utraty wartości użytkowej gruntów	ha	2,92	100 % gruntów wymagających rekultywacji
		Powierzchnia gruntów zrekultywowanych w ciągu roku - wynikająca z decyzji Starosty Nidzickiego	ha	23,35	100 % gruntów wymagających rekultywacji

L.p.	Obszar interwencji	Wskaźnik	Jednostka	Wartość bazowa w 2024 roku	Wartość docelowa
8.	Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	Zmieszane odpady komunalne zebrane w ciągu roku	Mg	5 095,17	↓ Zgodnie z zakładanym trendem zmian
		Odpady komunalne zebrane selektywnie w ciągu roku	Mg	3 858,19	↓ Zgodnie z zakładanym trendem zmian
9.	Zasoby przyrody	Udział powierzchni zieleni w powierzchni ogółem	%	0,13	↑ Zgodnie z zakładanym trendem zmian
		Lesistość	%	40,2	↑ Zgodnie z zakładanym trendem zmian
		Udział obszarów prawnie chronionych w powierzchni ogółem	%	55,0	↔ Bez zmian w stosunku do poprzedniego raportu
10.	Zagrożenie poważnymi awariami	Liczba występowania poważnych awarii (zgodnie z art. 3 pkt 23 ustawy Prawo Ochrony Środowiska)	szt.	0	0

Źródło: Opracowanie własne (dane BDL GUS)

Ocena realizacji Projektu prowadzona będzie na podstawie danych pozyskanych z następujących źródeł informacji:

- Główny Urząd Statystyczny;
- Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska;
- Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko – Mazurskiego.
- Ankietyzacja jednostek realizujących zadania na terenie Powiatu Nidzickiego.

2. ZAWARTOŚĆ I GŁÓWNE CELE PROJEKTU ORAZ POWIĄZANIE Z DOKUMENTAMI WYŻSZEGO RZĘDU

2.1. Zawartość Projektu

Obowiązek wykonania Programu Ochrony Środowiska wynika z ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo Ochrony Środowiska (Dz.U. z 2025 poz. 647 ze zm.). Zgodnie z wytycznymi Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Nidzickiego zawiera:

- spis treści,
- wykaz skrótów,
- wstęp,
- streszczenie w języku niespecjalistycznym,

- ocenę stanu środowiska,
- cele programu ochrony środowiska, zadania i ich finansowanie,
- system realizacji programu ochrony środowiska,
- spis tabel, rycin, wykresów i załączników.

Wytyczne Ministerstwa Klimatu i Środowiska określiły ponadto, że ocena stanu środowiska na obszarze objętym opracowaniem powinna zostać przeprowadzona w oparciu o analizę wyznaczonych obszarów przyszłej interwencji, do których należą:

- ochrona klimatu i jakości powietrza,
- zagrożenia hałasem,
- pola elektromagnetyczne,
- gospodarowanie wodami,
- gospodarka wodno – ściekowa,
- zasoby geologiczne,
- gleby,
- gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów,
- zasoby przyrodnicze
- poważne awarie.

2.2. Główny cel Projektu

Dokument będzie stanowić podstawę rozwoju Powiatu. Głównym celem programu jest:

Zrównoważony rozwój Powiatu Nidzickiego dążący do poprawy jakości życia mieszkańców, stanu środowiska przyrodniczego oraz rozwoju sektora usługowego.

W oparciu o charakterystykę stanu środowiska i przeprowadzoną analizę SWOT wyznaczono do realizacji cele. W celu realizacji celów wytyczono kierunki działań, które w oparciu o wytyczne konkretne zadania mają posłużyć realizacji wyznaczonych celów. W Programie zostały wyznaczone cztery cele strategiczne, do których zostały dopasowane cele operacyjne:

Cel I. Poprawa jakości powietrza:

- I.1. Rozwój odnawialnych źródeł energii,
- I.2. Zmniejszenie emisji pochodzącej ze spalania paliw podczas ogrzewania budynków,
- I.3. Zwiększenie efektywności energetycznej w powiecie.

Cel II. Zmniejszenie uciążliwości hałasu dla mieszkańców powiatu:

- II.1. Zmniejszenie emisji hałasu z transportu drogowego/ Poprawa dostępności powiatu

Cel III. Ochrona środowiska i ludności przed oddziaływaniem pól elektromagnetycznych:

- III.1. Ograniczenie oddziaływania pól elektromagnetycznych na człowieka i środowisko,

Cel IV. Osiągnięcie dobrego stanu wód powierzchniowych i podziemnych:

- IV.1. Zmniejszenie presji rolnictwa na stan wód,
- IV.2. Podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa w zakresie ochrony wód,
- IV.3. Utrzymanie wód,
- IV.4. Ochrona przed powodzią.

Cel V. Poprawa systemu gospodarki wodno-ściekowej:

- V.1. Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej,

Cel VI. Racjonalne i efektywne gospodarowanie zasobami kopalin ze złóż:

- VI.1. Nadzór nad zasobami kopalin.
- Cel VII. Ochrona gleb i zapewnienie właściwego sposobu użytkowania powierzchni ziemi:
- VII.1. Ochrona gleb użytkowanych rolniczo,
- VII.2. Zapobieganie niekorzystnym zmianom środowiska glebowego,
- VII.3. Rewitalizacja terenów zdegradowanych.
- Cel VIII. Racjonalna gospodarka odpadami:
- VIII.1. Wzrost ilości zebranych selektywnie odpadów.
- Cel IX. Ochrona ekosystemów i walorów przyrodniczych powiatu:
- IX.1. Rozwój i utrzymanie zieleni urządzonej,
- IX.2. Ochrona i zrównoważony rozwój lasów,
- IX.3. Wzrost atrakcyjności i ruchu turystycznego w zgodzie z racjonalnym korzystaniem z zasobów przyrody.
- Cel X. Ochrona środowiska przed poważnymi awariami:
- X.1 Zminimalizowanie ryzyka wystąpienia zdarzeń mogących powodować poważną awarię oraz ograniczenie jej skutków dla ludzi i środowiska.

2.3. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu

„Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Nidzickiego do roku 2035” uwzględnia założenia i cele zawarte w dokumentach nadrzędnych wyższego szczebla:

- nadrzędne dokumenty strategiczne:
  - Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju. Polska 2030. Trzecia Fala Nowoczesności,
  - Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 roku),
  - Polityka ekologiczna państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej
- zintegrowane strategie o charakterze horyzontalnym:
  - Polityka energetyczna Polski do 2040 roku
  - Strategia innowacyjności i efektywności gospodarki „Dynamiczna Polska 2020”,
  - Strategia zrównoważonego rozwoju transportu do 2030,
  - Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa 2030,
  - Strategia Sprawne Państwo 2030,
  - Strategia rozwoju systemu bezpieczeństwa narodowego Rzeczypospolitej Polskiej 2022,
  - Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030,
  - Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2030,
  - Strategii Rozwoju Kapitału Społecznego (współdziałanie, kultura, kreatywność) 2030
  - Polityka energetyczna Polski do 2040 roku.
- dokumenty sektorowe:

- Aktualizacja Krajowego Programu Ochrony Powietrza do 2025 roku (z perspektywą do 2030 roku oraz do 2040 roku),
- Aktualizacja Krajowego programu oczyszczania ścieków komunalnych,
- Krajowy plan gospodarki odpadami 2022,
- Krajowy program zapobiegania powstawaniu odpadów,
- Program Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur na lata 2021-2027,
- Strategiczny Plan Adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030,
- Program wodno-środowiskowy kraju,
- Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły,
- Plan zarządzania ryzykiem powodziowym,
- dokumenty o charakterze programowym/wdrożeniowym oraz pozostałe branżowe programy, plany i strategie na terenie województwa warmińsko - mazurskiego:
  - Program Ochrony Środowiska Warmińsko-Mazurskiego do roku 2030,
  - Warmińsko-Mazurskie 2030. Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego;
  - Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Warmińsko-Mazurskiego,
  - Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Warmińsko – Mazurskiego na lata 2023 - 2028,
  - Aktualizacja Programu ochrony powietrza dla strefy warmińsko-mazurskiej ze względu na przekroczenie poziomu dopuszczalnego PM₁₀ i poziomu docelowego benzo(a)pirenu zawartego w pyłe PM₁₀ wraz z planem działań krótkoterminowych,
  - Program ochrony przed hałasem dla obszaru województwa warmińsko – mazurskiego.

Cele „Programu Ochrony Środowiska dla Nidzickiego do roku 2035” są spójne z celami dokumentów nadrzędnych.

Tabela 3. Szczegółowa analiza zgodności celów dokumentu opracowywanego z dokumentami nadrzędnymi

Nadrzędny dokument strategiczny		Cele POŚ dla Powiatu Nidzickiego
Nazwa dokumentu	Cele wyznaczone w dokumencie	
Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju. Polska 2030. Trzecia Fala Nowoczesności	Cel 7 – Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego oraz ochrona i poprawa stanu środowiska	Wszystkie cele dokumentu
Polityka ekologiczna państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej	3. Budowa i modernizacja oczyszczalni ścieków na podstawie zaktualizowanego Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych (AKPOŚK) 7. Proekologiczne zarządzanie lokalnymi zasobami wodnymi, obejmujące także kształtowanie krajobrazów sprzyjających zatrzymywaniu wody 23.Realizacja programu identyfikacji gleb zanieczyszczonych 41.Ochrona różnorodności biologicznej 47.Gospodarowanie odpadami zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami 49.Dążenie do maksymalizacji wykorzystywania odpadów jako surowców 54.Zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych do powietrza	Cel I Poprawa jakości powietrza Cel IV Osiągnięcie dobrego stanu wód powierzchniowych i podziemnych Cel V Poprawa systemu gospodarki wodno-ściekowej Cel VII. Ochrona gleb i zapewnienie właściwego sposobu użytkowania powierzchni ziemi Cel VIII. Racjonalna gospodarka odpadami Cel IX. Ochrona ekosystemów i walorów przyrodniczych Powiatu
Polityka energetyczna Polski do 2040 roku	CEL SZCZEGÓŁOWY 1. Optymalne wykorzystanie własnych surowców energetycznych CEL SZCZEGÓŁOWY 6. Rozwój odnawialnych źródeł energii	Cel I Poprawa jakości powietrza Cel VI. Racjonalne i efektywne gospodarowanie zasobami kopalin ze złóż
Strategia innowacyjności i efektywności gospodarki „Dynamiczna Polska 2020”	Cel 3. Wzrost efektywności wykorzystania zasobów naturalnych i surowców	Cel VI. Racjonalne i efektywne gospodarowanie zasobami kopalin ze złóż
Strategia zrównoważonego rozwoju transportu do 2030	Kierunek Interwencji 5: Ograniczenie negatywnego wpływu transportu na środowisko	Cel I Poprawa jakości powietrza Cel II Zmniejszenie uciążliwości hałasu dla mieszkańców Powiatu
Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa 2030	Cel szczegółowy II – Poprawa jakości życia, infrastruktury i stanu środowiska	Cel I Poprawa jakości powietrza Cel IV Osiągnięcie dobrego stanu wód powierzchniowych i podziemnych Cel V Poprawa systemu gospodarki wodno-ściekowej

Nadrzędny dokument strategiczny		Cele POŚ dla Powiatu Nidzickiego
Nazwa dokumentu	Cele wyznaczone w dokumencie	
		Cel VIII. Racjonalna gospodarka odpadami
Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2030	Cel szczegółowy 2: Poprawa zdrowia obywateli oraz efektywności systemu opieki zdrowotnej	Wszystkie cele dokumentu
Strategii Rozwoju Kapitału Społecznego (współdziałanie, kultura, kreatywność) 2030	Wszystkie cele dokumentu	Wszystkie cele dokumentu
Aktualizacja Krajowego Programu Ochrony Powietrza do 2025 roku (z perspektywą do 2030 roku oraz do 2040 roku)	Kierunek Interwencji 1 – Ograniczenie emisji zanieczyszczeń powietrza z sektora bytowo – komunalnego, Kierunek Interwencji 2 – Ograniczenie emisji zanieczyszczeń z sektora transportu drogowego	Cel I Poprawa jakości powietrza
Aktualizacja Krajowego programu oczyszczania ścieków komunalnych	Celem Programu, przez realizację ujętych w nim inwestycji, jest ograniczenie zrzutów niedostatecznie oczyszczanych ścieków, a co za tym idzie – ochrona środowiska wodnego przed ich niekorzystnymi skutkami	Cel V Poprawa systemu gospodarki wodno-ściekowej
Krajowy plan gospodarki odpadami 2022	Wszystkie cele dokumentu	Cel VIII. Racjonalna gospodarka odpadami
Krajowy program zapobiegania powstawaniu odpadów	Wszystkie cele dokumentu	Cel VIII. Racjonalna gospodarka odpadami
Program Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur na lata 2021-2027	Głównym celem programu jest transformacja regionu przy zapewnieniu przestrzeni dla jego rozwoju, bezpieczeństwa i dobrobytu mieszkańców. Odzwierciedlają one szczególne potrzeby, wyzwania i możliwości stojące przed regionem, wyznaczając drogę do przemyślanych inwestycji w ciągu następnych lat.	Wszystkie cele dokumentu
Strategiczny Plan Adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030	Cel 1. Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego i dobrego stanu środowiska	Wszystkie cele dokumentu
Program wodno-środowiskowy kraju	Wszystkie cele dokumentu	Cel IV Osiągnięcie dobrego stanu wód powierzchniowych i podziemnych

Nadrzędny dokument strategiczny		Cele POŚ dla Powiatu Nidzickiego
Nazwa dokumentu	Cele wyznaczone w dokumencie	
		Cel V Poprawa systemu gospodarki wodno-ściekowej
Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły	OŚ. 2 Poprawa środowiska naturalnego i obszarów wiejskich	Wszystkie cele dokumentu
Plan zarządzania ryzykiem powodziowym	Wszystkie cele dokumentu	Cel IV Osiągnięcie dobrego stanu wód powierzchniowych i podziemnych
Strategia rozwoju województwa warmińsko - mazurskiego 2030.	Dla osiągnięcia tego celu nadrzędnego Strategia określa cztery główne cele strategiczne: – Wysokiej jakości środowisko przyrodnicze. – Wysoki poziom edukacji i partycypacji społecznej. – Spójność komunikacyjna wewnętrzna i zewnętrzna. – Konkurencyjna gospodarka.	Wszystkie cele dokumentu
Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa warmińsko - mazurskiego	Wszystkie cele dokumentu	Wszystkie cele dokumentu
Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Warmińsko - Mazurskiego na lata 2023 - 2028	Wszystkie cele dokumentu	Cel VIII. Racjonalna gospodarka odpadami
Aktualizacja Programu ochrony powietrza dla strefy warmińsko-mazurskiej ze względu na przekroczenie poziomu dopuszczalnego PM10 i poziomu docelowego benzo(a)pirenu zawartego w pyłach PM10 wraz z planem działań krótkoterminowych	Cel – poprawa jakości powietrza w regionie	Cel I Poprawa jakości powietrza
Program Ochrony Środowiska Województwa Warmińsko-	P.I. Poprawa jakości powietrza przy zapewnieniu bezpieczeństwa energetycznego w kontekście zmian klimatu,	Wszystkie cele dokumentu

Nadrzędny dokument strategiczny		Cele POŚ dla Powiatu Nidzickiego
Nazwa dokumentu	Cele wyznaczone w dokumencie	
Mazurskiego do roku 2030	ZH.I. Poprawa klimatu akustycznego w województwie warmińsko-mazurskim, PEM.I. Ochrona przed polami elektromagnetycznymi, GW.I. Osiągnięcie celów środowiskowych dla jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP) – rzecznych, jeziornych, przejściowych i jednolitych części wód podziemnych (JCWPd) GW.II. Ochrona przed niedoborami wody i powodzią poprzez zwiększenie zasobów dyspozycyjnych wodnych i zmniejszenie ryzyka powodziowego, GWS.I. Prowadzenie racjonalnej gospodarki wodno-ściekowej, ZG.I. Racjonalne gospodarowanie zasobami geologicznymi, GL.I. Ochrona gleb przed negatywnym oddziaływaniem antropogenicznym, erozją oraz niekorzystnymi zmianami klimatu, GO.I. Gospodarowanie odpadami zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami, uwzględniając zrównoważony rozwój województwa warmińsko-mazurskiego, ZP.I. Ochrona różnorodności biologicznej oraz krajobrazowej ZP.II. Prowadzenie trwale zrównoważonej gospodarki leśnej ZP.III. Zwiększanie lesistości, PAP.I. Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii oraz minimalizacja ich skutków	
Program ochrony przed hałasem dla obszaru województwa warmińsko - mazurskiego	Wszystkie cele dokumentu	Wszystkie cele dokumentu
Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030	Wszystkie cele dokumentu	Cel II. Zmniejszenie uciążliwości hałasu dla mieszkańców powiatu

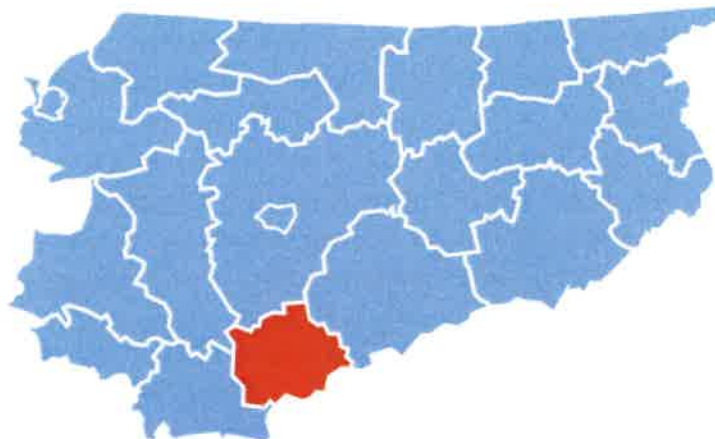
3. DIAGNOZA ISTNIEJĄCEGO STANU ŚRODOWISKA

3.1. Charakterystyka Powiatu Nidzickiego

3.1.1. Informacje ogólne i położenie

Powiat Nidzicki został utworzony w 1999 roku na podstawie ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie powiatowym oraz Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 sierpnia 1998 roku w sprawie utworzenia powiatów z dniem 1 stycznia 1999 roku. Jest trzynastym, co do wielkości powiatem województwa warmińsko-mazurskiego. Siedzibą powiatu jest miasto Nidzica.

Przedmiotowy teren znajduje się w południowej części województwa warmińsko-mazurskiego, na granicy z województwem mazowieckim.

Rycina 1. Powiat Nidzicki na terenie województwa warmińsko-mazurskiego

Źródło: wikipedia

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego z 2024 roku powierzchnia powiatu wynosi 961 km². Siedzibą powiatu jest Miasto Nidzica, a gminy wchodzące w jego skład to:

- Gmina Janowiec Kościelny,
- Gmina Janowo,
- Gmina Kozłowo,
- Gmina Nidzica.

Rycina 2. Gminy Powiatu Nidzickiego

Źródło: wikipedia

3.1.2. Sytuacja demograficzna

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego na dzień 31 XII 2024 roku teren Powiatu Nidzickiego zamieszkiwało 30 207 osób, z czego 50,40% stanowiły kobiety, a 49,60% mężczyźni. W porównaniu do roku 2020 liczba ludności zmalała o 1025 osób. Współczynnik feminizacji uległ niewielkiemu wzrostowi ze 101 na 102. Począwszy od roku 2020 w Powiecie Nidzickim występuje trend ujemnego przyrostu naturalnego. Średni wiek mieszkańców wynosi 42,6 lat i jest porównywalny do średniego wieku mieszkańców województwa warmińsko-mazurskiego i mieszkańców Polski. Mediana wieku mieszkańców wynosi 44 lata i jest porównywalna do mediany wieku mieszkańców województwa warmińsko-mazurskiego (43,6) oraz porównywalna do mediany wieku mieszkańców całej Polski (43,3). Według prognoz Głównego Urzędu Statystycznego liczba mieszkańców Powiatu Nidzickiego w 2050 roku wyniesie 23 451, z czego 12008 będą stanowiły kobiety, a 11443 mężczyźni.

Tabela poniżej przedstawia sytuację demograficzną na terenie Powiatu Nidzickiego na przestrzeni lat 2020-2024.

Tabela 4. Liczba mieszkańców Powiatu Nidzickiego w latach 2020-2024

Rok	2020	2021	2022	2023	2024
Liczba mieszkańców ogółem	31232	30907	30666	30460	30207
Kobiety	15684	15537	15425	15306	15224
Mężczyźni	15548	15370	15241	15154	14983
Współczynnik feminizacji	101	101	101	101	102
Przyrost naturalny	-130	-247	-161	-94	-151

Źródło: GUS

3.1.3. Gospodarka

W Powiecie Nidzickim w roku 2024 w rejestrze REGON zarejestrowanych było 2699 podmiotów gospodarki narodowej, z czego 1929 stanowiły osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. Na przestrzeni 2020-2024 ilość podmiotów wzrosła o 206. W tymże roku zarejestrowano 201 nowych podmiotów gospodarki narodowej, a 112 podmiotów zostało wyrejestrowanych. Na przestrzeni lat 2020-2024 najwięcej (180) osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą zarejestrowano w roku 2020, a najmniej (106) w roku 2024. W tym samym okresie najwięcej (130) osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą wykreślono z rejestru REGON w 2021 roku, najmniej (97) podmiotów wyrejestrowano natomiast w 2020 roku.

Według danych z rejestru REGON w 2024 roku wśród osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą przeważa: sekcja F BUDOWNICTWO (25,8%), sekcja G HANDEL HURTOWY I DETALICZNY (19,2%), 9,3% sekcja C – PRZETWÓRSTWO PRZEMYSŁOWE, 6,9% - TRANSPORT I GOSPODARKA MAGAZYNOWA. Analizując rejestr pod kątem liczby zatrudnionych pracowników można stwierdzić, że najwięcej (2579) jest mikro-przedsiębiorstw, zatrudniających 0 - 9 pracowników. Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON według formy prawnej: Spółki handlowe ogółem 159, Spółki handlowe z ograniczoną odpowiedzialnością razem (136), Spółki cywilne ogółem (127). 2,0% (284) podmiotów jako rodzaj działalności deklarowało rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo, jako przemysł i budownictwo swój rodzaj działalności deklarowało

30,3% (4309) podmiotów, a 67,7% (9608) podmiotów w rejestrze zakwalifikowana jest jako pozostała działalność.

Sektor prywatny (2564) składał się z:

- osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą (75,23%),
- spółek handlowych (5,97%),
- stowarzyszeń i organizacji społecznych (4,56%),
- spółdzielni (0,66%),
- fundacji (0,59%),
- spółek handlowych z udziałem kapitału zagranicznego (0,27%).

W tabelach poniżej przedstawiono zmiany liczby podmiotów gospodarczych na przestrzeni lat 2020–2024 z podziałem na sektor publiczny i prywatny.

Tabela 5. Podmioty gospodarcze wpisane do rejestru REGON na terenie Powiatu Nidzickiego w latach 2020-2024

Wyszczególnienie	2020	2021	2022	2023	2024
Podmioty gospodarcze wpisane do rejestru REGON	2493	2538	2578	2619	2699

Źródło: GUS

3.2. Ochrona klimatu i jakości powietrza

Dzielnica mazurska jest najzimniejszą dzielnicą klimatyczną nizinnej części Polski. Dni przymrozkowych jest tu powyżej 130, mroźnych powyżej 50, a bardzo mroźnych 5 rocznie. Najniższe temperatury występują w północno-wschodniej części dzielnicy. Ostatnie przymrozki występują po 5 maja. Średnia roczna suma opadów wynosi od 500 do 600 mm, mniejsza jest w południowej, większy w północnej i północno-wschodniej części. Na opady wpływ mają występujące tu lasy i jeziora. Zaznacza się wpływ jezior i lasów na opady. Pokrywa śnieżna zalega do 90 dni. Okres wegetacyjny poniżej 160 dni. Początek prac polowych ma miejsce zwykle w pierwszej dekadzie kwietnia. Dzielnica ta cechuje się dużą ilością silnych wiatrów.

W dzielnicy środkowej (VII) dni przymrozkowych jest od 100 do 110, mroźnych 30 – 35, bardzo mroźnych 3 – 4, ciepłych 30 – 35. Ostatnie przymrozki wiosenne występują około połowy kwietnia. Okres wegetacyjny trwa 210 – 220 dni. Początek robót polowych w zachodniej części dzielnicy rozpoczyna się w drugiej dekadzie marca, a we wschodniej części w trzeciej dekadzie marca. Częstość silnych wiatrów zmniejsza się z zachodu na wschód. Dzielnica środkowa jest obszarem Polski o najmniejszym opadzie rocznym – poniżej 500 mm, a w części zachodniej do 560 mm. Pokrywa śnieżna utrzymuje się 38 – 60 dni, względnie mała częstotliwość opadu gradu.

Charakterystyka klimatyczna Powiatu Nidzickiego: Warunki klimatyczne panujące na terenie Powiatu Nidzickiego należą do umiarkowanych, uwarunkowane są wpływami mas powietrza polarno-morskiego. Teren powiatu charakteryzuje się (w stosunku do przeciętnych w Polsce) większym średnim zachmurzeniem, czyli większą liczbą dni pochmurnych. Najwięcej dni pochmurnych jest w miesiącu grudniu, natomiast najmniej we wrześniu. Obszar ten w stosunku do innych obszarów Polski charakteryzuje się najniższymi średnimi temperaturami miesięcy

zimowych oraz jesiennych, większą roczną amplitudą temperatur i większą ilością opadów. Najcieplejszym miesiącem jest lipiec, gdzie średnia temperatura wynosi 17,0oC, a najchłodniejszym styczeń o temperaturze - 1,7oC. Dni gorących z temperaturą powyżej 25oC jest tu średnio 26. Średnia roczna suma opadów wynosi około 610-630 mm. Największe opady przypadają na miesiące letnie, szczególnie w lipcu. Najmniejsze opady występują w miesiącach zimowych oraz wczesną wiosną (marzec). Dni z opadem jest około 170-180 w roku. Pokrywa śnieżna zalega średnio około 105 dni w roku. Omawiany obszar cechuje stosunkowo krótki okres wegetacyjny, który wynosi średnio 203 dni. Krótki okres wegetacyjny nie sprzyja rolnictwu. W Powiecie Nidzickim przeważają wiatry z kierunku zachodniego i południowozachodniego, a najrzadziej występują wiatry z kierunku północnego. Największe prędkości wiatrów występują w jesiennych i zimowych miesiącach, są silne i porywiste. Najmniejsze prędkości wiatrów w miesiącach, szczególnie w sierpniu. W warunkach klimatu lokalnego zaznaczają się różnice pomiędzy obszarami wyniesionymi, a dolinnymi. Obszary wyniesione charakteryzują się dobrymi warunkami termicznymi, równomiernym nasłonecznieniem, małą wilgotnością powietrza oraz dobrym przewietrzaniem. Obszary dolinne mają mniej korzystne warunki termiczne i wilgotnościowe, często występują tu mgły, zastoiska. Mniej korzystnymi warunkami termiczno-wilgotnościowymi, częstym występowaniem mgieł, zastoisk chłodnego powietrza i inwersji temperatury. Specyficzne warunki klimatu lokalnego mają rozległe tereny leśne, które charakteryzują się dobrymi warunkami termiczno-wilgotnościowymi o zmniejszonych wahaniami dobowych.

Stan jakości powietrza

Zgodnie z art. 89 ustawy Prawo ochrony środowiska, Główny Inspektor Ochrony Środowiska co roku dokonuje oceny poziomów substancji w powietrzu w poszczególnych strefach. Ocenę taką przeprowadza się z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych ze względu na ochronę zdrowia ludzi i ze względu na ochronę roślin. W rozumieniu założeń do ustawy Prawo ochrony środowiska, przygotowywanych w związku z transpozycją do prawa polskiego Dyrektywy w sprawie jakości i czystsze powietrza dla Europy przyjmuje się, że od stycznia 2010 r. dla wszystkich zanieczyszczeń uwzględnionych w ocenie, strefę stanowi:

- aglomeracja o liczbie mieszkańców powyżej 250 tysięcy,
- miasto niebędące aglomeracją o liczbie mieszkańców powyżej 100 tysięcy,
- pozostały obszar województwa, niewchodzący w skład aglomeracji i miasta powyżej 100 tys. mieszkańców.

Lista zanieczyszczeń, jakie należy uwzględnić w ocenie dokonywanej pod kątem spełnienia kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia ludzi, obejmuje 12 substancji:

- dwutlenek siarki SO₂,
- dwutlenek azotu NO₂,
- tlenek węgla CO,
- benzen C₆H₆,
- pył zawieszony PM₁₀,
- pył zawieszony PM_{2.5},
- ołów w pyłe Pb (PM₁₀),

- arsen w pyle As (PM10),
- kadm w pyle Cd (PM10),
- nikiel w pyle Ni (PM10),
- benzo(a)piren w pyle B(a)P (PM10),
- ozon O₃.

W ocenach dokonywanych pod kątem spełnienia kryteriów odniesionych do ochrony roślin uwzględnia się 3 substancje:

- dwutlenek siarki (SO₂),
- tlenek azotu (NO_x),
- ozon (O₃).

Podstawą klasyfikacji stref w rocznej ocenie jakości powietrza są wartości poziomów:

- dopuszczalnego – oznacza poziom substancji w powietrzu ustalony na podstawie wiedzy naukowej, w celu unikania, zapobiegania lub ograniczania szkodliwego oddziaływania na zdrowie ludzkie lub środowisko jako całość, który powinien być osiągnięty w określonym terminie i po tym terminie nie powinien być przekroczony;
- docelowego – oznacza poziom substancji w powietrzu ustalony w celu unikania, zapobiegania lub ograniczania szkodliwego oddziaływania na zdrowie ludzkie lub środowisko jako całość, który ma być osiągnięty tam gdzie to możliwe w określonym czasie;
- celu długoterminowego – oznacza poziom substancji w powietrzu, który należy osiągnąć w dłuższej perspektywie z wyjątkiem przypadków, gdy nie jest to możliwe w drodze zastosowania proporcjonalnych środków – w celu zapewnienia skutecznej ochrony zdrowia ludzkiego i środowiska.

Oprócz w/w poziomów określony jest również poziom krytyczny, po przekroczeniu którego mogą wystąpić bezpośrednie niepożądane skutki w odniesieniu do komponentów przyrody, ale nie w odniesieniu do człowieka oraz margines tolerancji, który określa procentową część poziomu dopuszczalnego, o którą poziom ten może zostać przekroczony. W wyniku klasyfikacji, w zależności od analizy stężeń w danej strefie, można wydzielić następujące klasy stref:

- klasa A – stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy nie przekraczają poziomów dopuszczalnych lub poziomów docelowych;
- klasa C – stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalny powiększony o margines tolerancji, w przypadku gdy margines tolerancji nie jest określony – poziomy dopuszczalny i poziomy docelowe.

Dla ozonu:

- klasa D1 – stężenia ozonu nie przekraczają poziomu celu długoterminowego;
- klasa D2 – stężenia ozonu przekraczają poziom celu długoterminowego.

Klasy stref dla zanieczyszczeń oraz wymagane działania w zależności od ich poziomu stężeń przedstawia tabela poniżej.

Tabela 6. Klasy stref i wymagane działania w zależności od poziomu stężeń zanieczyszczenia
Poziom stężeń Zanieczyszczenie Klasa Wymagane działania

Klasy stref i wymagane działania w zależności od poziomów stężeń zanieczyszczenia, uzyskanych w rocznej ocenie jakości powietrza, dla przypadków, gdy dla zanieczyszczenia jest określony poziom dopuszczalny¹⁾

<poziom dopuszczalny ²⁾		A	- utrzymanie stężeń zanieczyszczenia poniżej poziomu dopuszczalnego oraz dążenie do utrzymania najlepszej jakości powietrza zgodnej ze zrównoważonym rozwojem
>poziom dopuszczalny ²⁾	dwutlenek siarki dwutlenek azotu tlenki azotu tlenek węgla benzen, pył PM10 ołów (PM10)	C	- określenie obszarów przekroczeń poziomów dopuszczalnych - opracowanie lub aktualizacja programu ochrony powietrza, w celu osiągnięcia odpowiednich poziomów dopuszczalnych substancji w powietrzu - kontrolowanie stężeń zanieczyszczenia na obszarach przekroczeń i prowadzenie działań mających na celu obniżenie stężeń przynajmniej do poziomów dopuszczalnych

Klasy stref i oczekiwane działania w zależności od poziomów stężeń zanieczyszczenia, uzyskanych w rocznej ocenie jakości powietrza, dla przypadków, gdy dla zanieczyszczenia jest określony poziom docelowy³⁾

<poziom docelowy	Ozon AOT40	A	- utrzymanie stężeń zanieczyszczenia w powietrzu poniżej poziomu docelowego.
>poziom docelowy	arsen (PM10) nikiel (PM10) kadm (PM10) benzo(a)piren (PM10)	C	- dążenie do osiągnięcia poziomu docelowego substancji w określonym czasie za pomocą ekonomicznie uzasadnionych działań technicznych i technologicznych - opracowanie lub aktualizacja programu ochrony powietrza, w celu osiągnięcia odpowiednich poziomów docelowych substancji w powietrzu

Klasy stref i wymagane działania w zależności od poziomów stężeń ozonu z uwzględnieniem poziomu celu długoterminowego

<poziom celu długoterminowego	Ozon AOT40	D1	- utrzymanie stężeń zanieczyszczenia w powietrzu poniżej poziomu celu długoterminowego
>poziom celu długoterminowego		D2	- dążenie do osiągnięcia poziomu celu długoterminowego

- 1) Dotyczy zanieczyszczeń: dwutlenku siarki (SO₂), dwutlenku azotu (NO₂), tlenku węgla (CO), benzenu (C₆H₆), pyłu zawieszonego PM10 oraz zawartości ołowiu (Pb) w pyłe zawieszonym PM10 - ochrona zdrowia ludzi oraz: dwutlenku siarki (SO₂) i tlenków azotu (NO_x) - ochrona roślin. W przypadku pyłu zawieszonego PM2,5, w roku 2023 obowiązuje poziom dopuszczalny II faza, przy ocenie którego stosuje się dotychczasowe oznaczenie klas: A1 i C1,
- 2) Z uwzględnieniem dozwolonych częstości przekroczeń określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu,
- 3) Dotyczy: ozonu (O₃) - ochrona zdrowia ludzi i ochrona roślin oraz arsenu (As), kadmu (Cd), niklu (Ni), benzo(a)pirenu (B(a)P) w pyłe zawieszonym PM10 - ochrona zdrowia ludzi.

Źródło: www.gios.gov.pl

W 2024 r. na terenie województwa warmińsko-mazurskiego, na potrzeby rocznej oceny jakości powietrza stosowano pomiary intensywne – wykonywane na stałych stanowiskach, obejmujące:

- pomiary automatyczne,
- pomiary manualne prowadzone codziennie.

W 2024 r. w ramach systemu Państwowego Monitoringu Środowiska, na terenie województwa warmińsko-mazurskiego funkcjonowało ogółem 10 stacji pomiarowych. Pomiary realizowane były przez:

- Główny Inspektorat Ochrony Środowiska – monitoring w wojewódzkiej sieci stacji i punktów pomiarowych, w ramach ogólnopolskiego systemu monitoringu powietrza – 9 stacji pomiarowych;
- Instytut Ochrony Środowiska - Państwowy Instytut Badawczy – monitoring jakości powietrza dla potrzeb programów EMEP i GAW/WMO na 1 stacji w Puszczy Boreckiej.

Zakres prowadzonego monitoringu obejmował pomiary stężeń: dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, tlenków azotu, benzenu, tlenku węgla, ozonu, pyłu zawieszonego PM₁₀ i PM_{2,5} w powietrzu, a także pomiary ołowiu, arsenu, kadmu, niklu i benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM₁₀. Na jednej stacji miejskiej w Olsztynie prowadzone były również pomiary składu pyłu zawieszonego PM₁₀ pod kątem zawartości pozostałych wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych (WWA).

W 2024 r. wszystkie stanowiska pomiarowe wykorzystane w ocenie spełniały wymagania dotyczące jakości danych, w tym kryterium wymaganego procentu ważnych danych w roku i były wystarczające do dokonania klasyfikacji stref województwa warmińsko - mazurskiego w odniesieniu do wszystkich substancji, dla których w prawie krajowym i w dyrektywach UE określono normatywne stężenia w postaci poziomów dopuszczalnych/docelowych/celu długoterminowego w powietrzu, ze względu na ochronę zdrowia ludzi i ochronę roślin.

Kluczową rolę odgrywa ocena jakości powietrza, którą wykonano w oparciu o dane dla całej strefy, do której należy Powiat Nidzicki. W poniższej tabeli przedstawiono klasyfikację strefy warmińsko-mazurskiej (PL2803) z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia. Prowadzona ocena ma na celu monitorowanie zmian jakości powietrza i ma być podstawą do podjęcia działań powodujących zmniejszenia stężeń zanieczyszczeń w powietrzu przynajmniej do poziomu stężenia dopuszczalnego na terenie kraju w określonym terminie. W tabeli poniżej przedstawione zostały dane za rok 2024.

Tabela 7. Klasyfikacja strefy warmińsko-mazurskiej (PL2803) z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia za rok 2024

Strefa warmińsko-mazurska (PL2803)	Symbol klasy strefy dla poszczególnych substancji											
	NO ₂	SO ₂	CO	C ₆ H ₆	Pył PM 2,5 ²⁾	Pył PM10	B(a)P	As	Cd	Ni	Pb	O ₃ ¹⁾
	2024											
	A	A	A	A	A1	A	C	A	A	A	A	A

¹⁾ Dla ozonu – poziom celu długoterminowego, strefa uzyskała klasę D2,

²⁾ Dla pyłu zawieszonego PM_{2,5} – poziom dopuszczalny I faza, strefa województwa uzyskała klasę A.

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie warmińsko-mazurskim. Raport wojewódzki za rok 2024

W rocznej ocenie jakości powietrza za rok 2024 z uwzględnieniem kryteriów przyjętych ze względu na ochronę zdrowia ludzi, strefa warmińsko-mazurska otrzymała klasę C dla jednego wskaźnika – benzo(a)pirenu. Jest wskaźnikiem dla którego wymagane jest sporządzenie lub aktualizacja Programu Ochrony Powietrza, ze względu na jego przekroczenie poziomu docelowego w strefie warmińsko-mazurskiej. W województwie warmińsko-mazurskim wyodrębniono obszar

przekroczeń o łącznej powierzchni 85,5 km² z liczbą ludności narażonej wynoszącą 85795 mieszkańców. W przypadku wszystkich pozostałych badanych zanieczyszczeń strefa warmińsko-mazurska została sklasyfikowana jako A (A1 pod kątem pyłu zawieszonego PM_{2,5} faza II).

Ocenę przeprowadzono głównie w oparciu o wyniki pomiarów prowadzonych w roku 2024 na stacjach włączonych do sieci Państwowego Monitoringu Środowiska. Jako metody uzupełniające wykorzystano dla wybranych zanieczyszczeń metody szacowania uwzględniające modelowanie, metody szacowania wyznaczone przez analogię do stężeń uzyskanych na podstawie pomiarów w innych strefach województwa a także informacje o lokalizacji źródeł i wielkości emisji zanieczyszczeń do powietrza.

W 2024 roku na obszarze strefy warmińsko-mazurskiej został przekroczony poziom celu długoterminowego ozonu (O₃), określony ze względu na ochronę zdrowia ludzi (klasa D2). Przekroczenie tego kryterium oznacza wystąpienie wartości powyżej 120 µg/m³ przez maksymalne dobowe stężenia 8-godzinne kroczące w danym roku kalendarzowym. W 2024 roku stężenia ozonu były monitorowane w województwie warmińsko-mazurskim na pięciu stanowiskach pomiarowych, z których żadne nie znajdowało się w granicach obszaru tego opracowania. [źródło: GIOŚ].

Tabela 8. Klasyfikacja z uwzględnieniem parametrów kryterialnych określonych dla SO₂, NO_x oraz O₃ pod kątem ochrony roślin za rok 2024

Strefa warmińsko-mazurska (PL2803)	Klasa dla obszaru ze względu na poziom dopuszczalny SO ₂	Klasa dla obszaru ze względu na poziom dopuszczalny NO _x	Klasa dla obszaru ze względu na poziom dopuszczalny O ₃
	2024		
	A	A	A (D2)

1) Dla ozonu - poziom celu długoterminowego - strefa warmińsko-mazurska uzyskała klasę D2.

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie warmińsko-mazurskim. Raport wojewódzki za rok 2024

Ocena dotyczyła dwutlenku siarki (SO₂), tlenków azotu (NO_x) i ozonu (O₃). W 2024 roku w strefie tej nie zostały przekroczone dopuszczalne poziomy zanieczyszczeń powietrza, zarówno przez średnioroczne stężenie NO_x i SO₂, jak i przez średnie stężenie SO₂ z okresu zimowego (październik, marzec). Ze względu na ochronę roślin strefa warmińsko-mazurska została przyporządkowana do klasy A dla wszystkich tych trzech zanieczyszczeń. W strefie war wystąpiło natomiast przekroczenie obowiązującego dla ozonu dodatkowego kryterium - poziomu celu długoterminowego ze względu na ochronę roślin (klasa D2). Powiat Nidzicki znajduje się w obszarze, gdzie występują przekroczenia poziomu celu długoterminowego dla ozonu.

Główną występowania przekroczeń była wzmożona emisja zanieczyszczeń ze źródeł komunalnych, która spowodowana była niekorzystnymi warunkami klimatycznymi w okresie zimowym oraz spalaniem słabej jakości paliw w mało wydajnych piecach.

3.1.2. Emisja przemysłowa

Emisja przemysłowa ze źródeł punktowych jest typowym przykładem wysokiej emisji. Spaliny pochodzące z elektrowni, ciepłowni czy dużych zakładów przemysłowych mogą mieć znaczący wpływ na stan powietrza atmosferycznego, ponieważ zwykle emitowane są do otoczenia wysokimi kominami, które powodują rozproszenie zanieczyszczeń na odległe obszary.

W 2024 roku z terenu Powiatu Nidzickiego wyemitowano 9 971 t/r zanieczyszczeń gazowych, co stanowiło około 0,74% całkowitej emisji gazów w województwie warmińsko-mazurskim. W 2024 roku emisja zanieczyszczeń gazowych na terenie powiatu była większa o 1 095 ton w stosunku do roku 2020. W każdym analizowanym roku w Powiecie Nidzickim, CO₂ stanowiło większość ogólnej ilości emitowanych gazów. Wartość emisji dwutlenku węgla ulega corocznym wahaniom.

Tabela 9. Wielkość emisji zanieczyszczeń gazowych z zakładów szczególnie uciążliwych w Powiecie Nidzickim w latach 2020-2024

Emisja zanieczyszczeń gazowych					
Rodzaj zanieczyszczenia	2020	2021	2022	2023	2024
Dwutlenek węgla [t]/r	8 876	11 122	10 420	9 800	9 971
Dwutlenek siarki [t]/r	64	60	b.d.	b.d.	b.d.
Tlenki azotu [t]/r	29	28	6	6	6
Tlenki węgla [t]/r	21	23	20	19	20
Ogółem [t]/r	8 990	11 235	10 448	9 827	100 000

Źródło: GUS

W 2020 roku emisja zanieczyszczeń pyłowych z terenu Powiatu Nidzickiego wyniosła 14 ton, co stanowiło 3,93% całkowitej ilości wyemitowanych pyłów w województwie warmińsko-mazurskim. W latach 2022-2024 w ogólnej ilości 100% emitowanych zanieczyszczeń pyłowych stanowiły zanieczyszczenia pochodzące ze spalania paliw. W latach 2020-2021 w ogólnej ilości 64,29% emitowanych zanieczyszczeń pyłowych stanowiły zanieczyszczenia pochodzące ze spalania paliw.

Tabela 10. Wielkość emisji zanieczyszczeń pyłowych z zakładów szczególnie uciążliwych w Powiecie Nidzickim w latach 2020-2024

Emisja zanieczyszczeń pyłowych					
	2020	2021	2022	2023	2024
Ze spalania paliw [t]	14	14	4	4	4
Ogółem [t]	9	9	4	4	4

Źródło: GUS

Wielkość emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych emitowanych do powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych zlokalizowanych na terenie Powiatu Nidzickiego jest określana w oparciu o pozwolenia zintegrowane oraz pozwolenia na wprowadzenie do powietrza gazów i pyłów. Na terenie Powiatu Nidzickiego obecnie są 4 podmioty, które posiadają pozwolenie zintegrowane.

Tabela 11. Pozwolenia zintegrowane

Instalacja	Prowadzący instalację	Adres	Decyzje
Instalacja do chowu drobiu o więcej niż 40 000 stanowisk	Jarosław Jaros, Gospodarstwo Rolne „Plonik”, ul. Grzebskiego 9, 06-500 Mława	Lokalizacja instalacji: obręb ewidencyjny 0009 Kozłowo w m. Kozłowo gm. Kozłowo	Główna decyzja: Z dnia 31.03.2016 r., znak: OŚ-PŚ.7222.54.2015 Decyzja zmieniająca PZI: Z dnia 11.02.2021 r., znak: OŚ-PŚ.7222.70.2018
Instalacja do chowu drobiu o więcej niż 20 000 stanowisk	Maciej Adam Brzozowski (główny prowadzący instalację), Gospodarstwo Rolne Maciej Adam Brzozowski, ul. Reja 4, 13-200 Działdowo, Renata Brzozowska, Gospodarstwo Rolne Renata Brzozowska, ul. Reja 4, 13-200 Działdowo	Lokalizacja instalacji: obręb ewidencyjny 0026 Wierzbowo w m. Wierzbowo gmina Kozłowo	Główna decyzja: 22.10.2019 r., znak: OŚ-PŚ.7222.93.2017 Decyzje zmieniające: I zmiana PZI z dnia 17.10.2022 r., znak: OŚ-PŚ.7222.31.2022; II zmiana PZI z dnia 12.10.2023 r., znak: OŚ-PŚ.7222.55.2023
Instalacja do chowu drobiu (indyków o więcej niż 40 000 stanowisk)	Zdrowy Drób Sp. z o.o. ul. Jesienna 3, 10 – 370 Olsztyn,	obręb Zawody, dz. 26/8 i obręb Siemno, dz. nr 1/9, gmina Janowo	Decyzja Starosty Nidzickiego znak: BOŚ.6222.4.2023 z dnia 31.05.2024 r.
Instalacja do chowu drobiu (indyków o więcej niż 40 000 stanowisk)	Zdrowy Drób Sp. z o.o. ul. Jesienna 3, 10 – 370 Olsztyn,	Dz. nr 20/5i 26/2, obręb Ragóz, gmina Kozłowo	Decyzja Starosty Nidzickiego znak: BOŚ.6222.1.2024 z dnia 10.07.2024 r.

Źródło: Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie, Starostwo Powiatowe w Nidzicy

3.1.2. Emisja liniowa

Emisja liniowa to typowy rodzaj niskiej emisji, która charakteryzuje się koncentracją zanieczyszczeń na niewielkiej wysokości od poziomu gruntu. Niska emisja to problem, z którym boryka się wiele krajów na świecie. Jej szkodliwy wpływ na zdrowie ludzi, zwierząt oraz roślinność może ujawnić się dopiero po kilku lub kilkunastu latach, dlatego tak ważne jest zahamowanie negatywnych skutków niskiej emisji.

Wielkość emisji zanieczyszczeń ze źródeł liniowych (komunikacyjnych) zależy od:

- rodzaju (kategorii) pojazdu oraz rodzaju stosowanego paliwa;
- prędkości, z jaką pojazdy poruszają się po drodze;
- stanu nawierzchni, po której poruszają się pojazdy;
- obciążenia i stanu technicznego pojazdów;
- norm emisji spalin spełnianych przez pojazdy.

W 2020 roku liczba samochodów osobowych na terenie Powiatu Nidzickiego wynosiła 20136 sztuk, a w roku 2023, liczba była większa o 1865 sztuk. Liczba samochodów ciężarowych, ciągników siodłowych, motocykli oraz motorowerów również wzrosła w porównaniu do roku 2020, natomiast liczba autobusów spadła o 7 sztuk.

Tabela 12. Liczba pojazdów na terenie Powiatu Nidzickiego w latach 2020-2023

Wyszczególnienie	Rok			
	2020	2021	2022	2023
Samochody osobowe [szt.]	20136	20931	21426	22001
Samochody ciężarowe [szt.]	2592	2673	2727	2775
Samochody ciężarowe – osobowe [szt.]	143	140	138	135
Ciągniki samochodowe [szt.]	262	271	286	296
Samochody specjalne (łącznie z sanitarnymi) [szt.]	140	152	156	161
Autobusy [szt.]	76	77	71	69
Motorowery [szt.]	2218	2245	2266	2273
Motocykle [szt.]	1624	1671	1730	1802
Motocykle o pojemności silnika do 125 cm³ [szt.]	609	622	637	658
Ciągniki rolnicze [szt.]	2515	2532	2574	2618
Ciągniki siodłowe [szt.]	262	271	286	296

Źródło: GUS

3.1.3. Działania podejmowane w celu poprawy jakości powietrza

W 2022 roku Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego ogłosił konsultacje projektów uchwał w sprawie wprowadzenia na terenie województwa warmińsko-mazurskiego ograniczeń lub zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw, o których mowa w art. 96 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska.

Na dokumentację przedmiotowej sprawy składały się dwa projekty:

- projekt uchwały Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego w sprawie wprowadzenia na obszarach miast w województwie warmińsko-mazurskim ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw;
- projekt uchwały Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego w sprawie wprowadzenia na terenach poza obszarami miast w województwie warmińsko-mazurskim, ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw.

Dnia 27 czerwca Sejmik Województwa Warmińsko-Mazurskiego uchwalił Uchwałę Nr LI/772/23 w sprawie określenia aktualizacji Programu ochrony powietrza dla strefy warmińsko-mazurskiej. Aktualizacja Programu ochrony powietrza dla strefy warmińsko-mazurskiej została opracowana w związku z odnotowaniem w 2021 roku przekroczenia normy jakości powietrza na terenie strefy w zakresie benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM10. W aktualizacji skupiono się na działaniach naprawczych mających na celu wyeliminowanie lub co najmniej ograniczenie do poziomu docelowego przekroczeń benzo(a)pirenu. Aktualizacja Programu objęła przegląd wskazanych działań naprawczych i ich ewentualną korektę w celu poprawy jakości powietrza ze względu na ochronę zdrowia ludzi oraz określiła działania ochronne dla grup ludności wrażliwych na przekroczenie, obejmujących w szczególności osoby starsze i dzieci.

Wykaz planowanych do realizacji działań naprawczych:

- Obniżenie emisji substancji z procesu wytwarzania energii cieplnej dla potrzeb ogrzewania i przygotowania ciepłej wody w lokalach mieszkalnych, handlowych, usługowych oraz użyteczności publicznej w gminach strefy warmińsko-mazurskiej (kod działania WmsWmZSO).

Podstawowym działaniem zmierzającym do obniżenia stężeń zanieczyszczeń na terenie strefy warmińsko-mazurskiej jest ograniczenie emisji benzo(a)pirenu poprzez realizację następujących działań szczegółowych:

- podłączenie do sieci ciepłowniczej i likwidację innego sposobu ogrzewania,
- zmianę ogrzewania węglowego na elektryczne,
- zmianę nieefektywnych kotłów węglowych na nowe zasilane ręcznie,
- zmianę nieefektywnych kotłów węglowych na nowe zasilane automatycznie,
- zmianę kotłów węglowych na kotły opalane biomasą zasilane automatycznie,
- zmianę kotłów węglowych na kotły opalane pelletem zasilane automatycznie,
- zmianę ogrzewania węglowego na gazowe,
- zmianę ogrzewania węglowego na olejowe,
- zmianę ogrzewania węglowego na pompę ciepła,
- termomodernizację.

Edukacja ekologiczna (kod działania WmsWmEdEk).

W ramach Programu ochrony powietrza dla strefy warmińsko-mazurskiej przewidziano działanie w zakresie edukacji ekologicznej odnoszącej się do poprawy jakości powietrza. Akcje edukacyjne promujące wymianę źródeł ciepła, termomodernizację, wspierające zachowania proekologiczne w zakresie ogrzewania indywidualnego i przyzwyczajęń transportowych.

Przykładowe formy edukacji ekologicznej to: filmy edukacyjne, warsztaty, lekcje, pogadanki prowadzone przez pracowników wydziałów ochrony środowiska urzędów gmin, pracowników Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska, przeszkolonych nauczycieli lub ekologów, akcje proekologiczne (sadzenie drzew, budowa ścieżki ekologicznej, segregacja odpadów w gospodarstwach domowych itp.), zajęcia w terenie (wizyty na stacjach monitoringu powietrza, wizyty w zakładzie utylizacji odpadów, w dzielnicach opalanych węglem w okresie zimowym), konkursy – wiedzy, artystyczny, teatralny, fotograficzny, spotkania, festyny, szkolenia i konferencje dla nauczycieli – jak uczyć o ekologii, ulotki, materiały promocyjne, plakaty, folder informacyjny o programach ochrony powietrza uchwalonych w województwie, strony informacyjne i zachęcanie do udziału w ogólnopolskich akcjach, konkursach.

Zaplanowane działania mają na celu uzyskanie maksymalnego efektu ekologicznego poprzez redukcję emisji zanieczyszczeń do powietrza ze źródeł, które w największy sposób oddziałują na wielkość stężeń substancji w powietrzu.

W ramach działań zmierzających do udzielenia dofinansowania do wymiany kotłów węglowych gminy Powiatu Nidzickiego na mocy porozumienia z WFOŚiGW w Olsztynie prowadzą punkty informacyjno-konsultacyjne w ramach programu priorytetowego Czyste Powietrze.

Dofinansowanie w ramach programu może być wykorzystywane m.in. na wymianę źródeł ciepła w budynkach jednorodzinnych. W ramach przedmiotowego programu beneficjenci mogą składać wnioski za pośrednictwem punktu, jak również samodzielnie poprzez portal beneficjenta.

Zgodnie z danymi udostępnionymi przez WFOŚiGW w Olsztynie liczba wniosków złożonych od roku 2019 do 12.07.2025 r. w ramach Programu Priorytetowego Czyste Powietrze na terenie Powiatu Nidzickiego - 1078, liczba podpisanych umów – 889, liczba zakończonych przedsięwzięć – 753, kwota zawartych umów w ramach Programu Priorytetowego Czyste Powietrze na terenie Powiatu Nidzickiego – 16 602 367,49 zł.

3.3. Zagrożenie hałasem

Hałas drogowy

Hałas drogowy powstający podczas ruchu pojazdów jest generowany przez silnik i układ napędowy pojazdu, oddziaływanie opon z nawierzchnią, uderzające o siebie elementy pojazdów głównie ciężarowych a także przewożony ładunek. Jednym ze źródeł hałasu na terenie Powiatu Nidzickiego jest hałas komunikacyjny, który powstaje na drodze krajowej, drogach wojewódzkich, powiatowych oraz gminnych.

W celu zmniejszenia emisji hałasu nawierzchnie dróg powinny być utrzymywane w dobrym stanie. Podczas budowy i remontów dróg powinny być wykorzystywane tzw. ciche nawierzchnie. Ciche nawierzchnie charakteryzujące się zawartością wolnych przestrzeni powyżej 15%, nawierzchnie drogowe o zwiększonej zawartości wolnych przestrzeni wpływają istotnie na zmniejszenie emisji hałasu.

Na wielkość emisji hałasu wpływa także prędkość przejeżdżających pojazdów. Zmniejszenie prędkości ruchu jest efektywną metodą redukcji hałasu drogowego. Dużym problemem jest skuteczna egzekucja prędkości ruchu pojazdów samochodowych. W tym celu stosuje się fotoradary, progi spowalniające, ronda, wyniesione skrzyżowania, przewężenia jezdni (np. wysepki), fragmenty ulic z nawierzchnią w innym kolorze lub innym rodzajem nawierzchni (np. z kostki brukowej).

O poziomie hałasu komunikacyjnego decydują także inne parametry ruchu takie jak natężenie ruchu, płynność ruchu, struktura pojazdów, stan techniczny pojazdów. Średni poziom głośności różnych źródeł hałasu komunikacyjnego w dB wynosi:

- samochód osobowy – 40-80,
- hałas ulicy – 60-105,
- autobus – 65-104,
- samochód ciężarowy – 64-92.

W 2023 roku Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Olsztynie przeprowadził badania hałasu komunikacyjnego na wybranych szlakach drogowych województwa warmińsko-mazurskiego, na których natężenie ruchu nie przekracza 3 mln pojazdów w ciągu roku. Badania wykonano w oparciu o zapisy Wykonawczego Programu Monitoringu Środowiska na rok 2023 MONITORING HAŁASU. Pomiary hałasu wykonało Centralne Laboratorium Badawcze Oddział

w Olsztynie. Pomiary krótkookresowe w 2023 roku zostały wykonane w 12 punktach pomiarowych, żaden punkt nie był zlokalizowany w Powiecie Nidzickim. Pomiary długookresowe w 2023 roku zostały wykonane w Lubawie w powiecie iławskim w trzech lokalizacjach, na terenie Powiatu Nidzickiego nie był zlokalizowany żaden punkt pomiarowy.

W dniu 23 kwietnia 2024 r. Sejmik Województwa Warmińsko-Mazurskiego podjął Uchwałę Nr LVIII/934/24 w sprawie „Programu ochrony środowiska przed hałasem dla województwa warmińsko-mazurskiego”. Niniejsza uchwała w dniu 10 maja 2024 r. została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Warmińsko-Mazurskiego (Dz. Urz. Woj. Warmińsko-Mazurskiego z 2024 r., poz. 2725). Program ochrony środowiska przed hałasem dla obszaru województwa warmińsko-mazurskiego to dokument, którego celem jest zarządzanie i kontrola hałasu w celu ochrony ludzi i środowiska przed negatywnymi skutkami uciążliwych dźwięków. Program obejmuje identyfikację i ocenę źródeł hałasu, opracowanie strategii jego redukcji, wdrażanie odpowiednich działań i zaleceń, a także określenie ogólnych zasad monitorowania i raportowania postępów z jego realizacji.

Podstawą do sporządzenia POH są strategiczne mapy hałasu przekazane Marszałkowi Województwa Warmińsko-Mazurskiego przez prezydentów miast o liczbie mieszkańców większej niż 100 tysięcy, zarządzających głównymi drogami oraz zarządzających głównymi liniami kolejowymi, w szczególności:

- Prezydenta Olsztyna - opracowanie pn. „Strategiczna mapa hałasu Miasta Olsztyn - operat techniczny”.
- Prezydenta Miasta Elbląg - opracowanie pn. „Strategiczna Mapa Akustyczna Miasta Elbląg”.
- Generalną Dyрекcję Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Olsztynie (dalej: GDDKiA) - opracowanie pn. „Strategiczne mapy hałasu dla dróg krajowych o ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie w województwie warmińsko-mazurskim o łącznej długości 408,752 km”.
- Zarząd Dróg Wojewódzkich w Olsztynie (dalej: ZDW w Olsztynie) - opracowanie pn. „Wykonanie okresowego pomiaru i analizy hałasu komunikacyjnego oraz sporządzenie strategicznych map hałasu dla dróg wojewódzkich na terenie województwa warmińsko – mazurskiego, o natężeniu ruchu powyżej 3 mln pojazdów rocznie”.
- Zarząd Dróg Powiatowych w Giżycku (dalej: ZDP w Giżycku) - opracowanie pn. „Strategiczna mapa hałasu dla odcinków głównych dróg przebiegających przez miasto Giżycko”.
- PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. Centrala, Biuro Terenów Kolejowych i Ochrony Środowiska - opracowanie pn. „Strategiczna mapa hałasu dla odcinków linii kolejowych, po których przejeżdża ponad 30 000 pociągów rocznie. Województwo warmińsko mazurskie”.

Poniżej w tabelach zostały przedstawione odcinki dróg krajowych i wojewódzkich przebiegające przez teren Powiatu Nidzickiego, dla których stworzono strategiczne mapy hałasu w 2022 r.

Tabela 13. Odcinki dróg krajowych na terenie powiatu Nidzickiego dla których stworzono strategiczne mapy hałasu w 2022r.

Lp.	ID odcinka (nr pkt. pomiar.)	Nr drogi	Nazwa odcinka	Km początku	Km Końca	Długość odcinka [km]
1.	51408	7	W. WAPLEWO - W. RĄCZKI	16+349	22+352	6,003
2.	51418	7	W. RĄCZKI - W. NIDZICA PŁN.	22+352	27+875	5,523
3.	51419	7	W. NIDZICA PŁN. - W. NIDZICA PŁD.	27+875	34+239	6,364
4.	51420	7	W. NIDZICA PŁD. - W. POWIERZ	34+239	40+628	6,389
5.	51421	7	W. POWIERZ - W. NAPIERKI	40+628	46+213	5,585
6.	10507	7	W. NAPIERKI - MŁAWA /UL. PADLEWSKIEGO/	46+213	46+850	0,637

Źródło: „Strategiczne mapy hałasu dla dróg krajowych o ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie w województwie warmińsko-mazurskim o łącznej długości 408,752 km”

Tabela 14. Odcinki dróg wojewódzkich na terenie Powiatu Nidzickiego dla których stworzono strategiczne mapy hałasu w 2022r.

Lp.	ID odcinka (nr pkt. pomiar.)	Nr drogi	Nazwa odcinka	Km początku	Km Końca	Długość odcinka [km]
1.	28103	545	NIDZICA /PRZEJŚCIE 1: DW538 - DW604/	21+043	22+762	1,719
2.	28104	545	NIDZICA /PRZEJŚCIE 2: DW604 - GR. MIASTA/	22+762	25+074	2,312

Źródło: „Program Ochrony Środowiska przed hałasem dla województwa warmińsko-mazurskiego 2024”

GDDKiA

Dane statystyczne dotyczące powierzchni przekroczeń dopuszczalnych poziomów hałasu oraz liczby mieszkańców narażonych na przekroczenia dopuszczalnych wartości hałasu drogowego dla dróg krajowych w zarządzie GDDKiA przedstawiono w poniższych tabelach.

Tabela 15. Szacunkowa powierzchnia obszarów, na których występują przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu wyrażonych wskaźnikiem L_{DWN} oraz L_N na terenie Powiatu Nidzickiego [km²]

Zakres przekroczeń wskaźnika L_{DWN} [km ²]			
1-5 dB	5,1-10 dB	10,1-15 dB	>15 dB
0,0037	0,0005	0	0
Zakres przekroczeń wskaźnika L_N [dB]			
1-5 dB	5,1-10 dB	10,1-15 dB	>15 dB
0,0050	0,0018	0	0

Źródło: „Program Ochrony Środowiska przed hałasem dla województwa warmińsko-mazurskiego 2024”

Tabela 16. Szacunkowa liczba mieszkańców, w zaokrągleniu do najbliższych stu, zlokalizowanych na terenach, na których występują przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu wyrażonych wskaźnikami L_{DWN} oraz L_N

Zakres przekroczeń wskaźnika L_{DWN} [dB]			
1-5 dB	5,1-10 dB	10,1-15 dB	>15 dB
0	0	0	0
Zakres przekroczeń wskaźnika L_N [dB]			
1-5 dB	5,1-10 dB	10,1-15 dB	>15 dB
0	0	0	0

Źródło: „Program Ochrony Środowiska przed hałasem dla województwa warmińsko-mazurskiego 2024”

Ze względu na brak na terenie powiatu nidzickiego ludności narażonej na ponadnormatywny hałas oraz planowaną budowę obwodnicy m. Nidzica w ciągu drogi wojewódzkiej nr 545 (i częściowo 604) w „Programie Ochrony Środowiska przed hałasem dla województwa warmińsko – mazurskiego 2024” zaproponowano jedynie działania z Celu nr 5 - osób narażonych na negatywne skutki zdrowotne powodowane hałasem, Kierunek 5.4 Świadome zarządzanie źródłem hałasu. W obszarze dróg: S7 od km 16+349 do km 46+850 oraz DW545 od km 21+043 do km 25+074 wyznaczono zadania:

- Kontrola stanu nawierzchni drogowych,
- Uwzględnianie bieżących potrzeb remontowych,
- Stosowanie nawierzchni dróg o zredukowanej hałaśliwości w przypadku remontu lub przebudowy drogi.

Podmiotami odpowiedzialny za realizację wyżej wymienionych zadań są GDDKiA (w zakresie dróg Krajowych) oraz ZDW w Olsztynie (w zakresie dróg wojewódzkich).

Zarząd Dróg Wojewódzkich w Olsztynie

W zakresie dróg wojewódzkich, decyzją Starosty Nidzickiego nr BOŚ.6241.1.2023 z dnia 18 lipca 2023 r. zobowiązano ZDW w Olsztynie do ograniczenia oddziaływania akustycznego drogi wojewódzkiej nr 545 wraz ze wschodnim wylotem DW604, w zakresie podanym we wskazanej decyzji, w terminie do 31 marca 2025 roku. W ramach ograniczenia oddziaływania ZDW w Olsztynie, dzięki staraniom Starosty Nidzickiego, przystąpił do realizacji zadania pn.: „Budowa obwodnicy m. Nidzica w ciągu dróg wojewódzkich (z podziałem na części):

- Zadanie 1 – Budowa obwodnicy m. Nidzica w ciągu drogi wojewódzkiej nr 604;

- Zadanie 2 – Budowa obwodnicy m. Nidzica w ciągu drogi wojewódzkiej nr 545.

Dane statystyczne dotyczące powierzchni przekroczeń dopuszczalnych poziomów hałasu oraz liczby mieszkańców narażonych na przekroczenia dopuszczalnych wartości hałasu drogowego dla dróg w zarządzie ZDW w Olsztynie przedstawiono w poniższych tabelach.

Tabela 17. Szacunkowa powierzchnia obszarów, na których występują przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu wyrażonych wskaźnikiem L_{DWN} oraz L_N na terenie Powiatu Nidzickiego [km²]

Zakres przekroczeń wskaźnika L_{DWN} [km ²]			
1-5 dB	5,1-10 dB	10,1-15 dB	>15 dB
0,013	0	0	0
Zakres przekroczeń wskaźnika L_N [km ²]			
1-5 dB	5,1-10 dB	10,1-15 dB	>15 dB
0,001	0	0	0

Źródło: „Program Ochrony Środowiska przed hałasem dla województwa warmińsko-mazurskiego 2024”

Tabela 18. Szacunkowa liczba mieszkańców, w zaokrągleniu do najbliższych stu, zlokalizowanych na terenach, na których występują przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu wyrażonych wskaźnikiem L_{DWN} oraz L_N

Zakres przekroczeń wskaźnika L_{DWN} [dB]			
1-5 dB	5,1-10 dB	10,1-15 dB	>15 dB
0	0	0	0
Zakres przekroczeń wskaźnika L_N [dB]			
1-5 dB	5,1-10 dB	10,1-15 dB	>15 dB
0	0	0	0

Źródło: „Program Ochrony Środowiska przed hałasem dla województwa warmińsko-mazurskiego 2024”

W poniższej tabeli przedstawiono działania z zakresu ochrony środowiska zrealizowane na obszarze Powiatu Nidzickiego w latach 2020-2024 przez Zarząd Dróg Wojewódzkich w Olsztynie.

Hałas kolejowy

Hałas kolejowy stanowi uciążliwość dla mieszkańców terenów odległych nawet o 1 km. Hałas ten jest jednak znacznie mniej uciążliwy niż hałas drogowy. Największa uciążliwość akustyczna występuje w pasie 300 m od linii kolejowej.

Przez teren Powiatu Nidzickiego przebiega linia kolejowa dwutorowa zelektryfikowana I rzędu nr 500, relacji Warszawa - Olsztyn. Umożliwia ona główne powiązanie powiatu z Warszawą oraz magistralą kolejową Gdańsk – Katowice. Na linii tej ruch pociągów wynosi około 20 pociągów na dobę. Oddziaływanie akustyczne linii kolejowej nie stanowi na terenie powiatu poważnego zagrożenia, ze względu na przebieg trasy głównie poza terenami zwartej zabudowy.

W roku 2022 w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska nie prowadzono monitoringu hałasu kolejowego w Powiecie Nidzickim.

Hałas lotniczy

Hałas lotniczy ma charakter lokalny, a zasięg jego oddziaływania zależy między innymi od ilości i rodzaju pojedynczych zdarzeń akustycznych, takich jak starty i lądowania, częstotliwości i czasu trwania tych operacji, typów samolotów i pory oddziaływania w ciągu doby (nocne operacje są bardziej uciążliwe). Oddziaływanie akustyczne lotniska zależy także od jego usytuowania: odległości od zabudowy mieszkaniowej oraz rozkładu tras odlotów i przylotów nad terenami chronionymi.

W Powiecie Nidzickim nie ma dużych, komercyjnych lotnisk pasażerskich. Najbliższe lotnisko obsługujące połączenia pasażerskie to Port Lotniczy Olsztyn-Mazury. Należy do krajowej sieci lotnisk (również z lotniczym przejściem granicznym), położony w miejscowości Szymany w gminie Szczytno, około 60km od Olsztyna przy drodze krajowej nr 7. Pomimo tego w roku 2022 w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska nie zaplanowano monitoring hałasu lotniczego. Dodatkowo obowiązek sporządzenia mapy akustycznej dotyczy lotnisk, na których odbywa się 50 tys. operacji rocznie. Powyższe lotnisko nie spełnia tego kryterium.

Komunikacja rowerowa

Zgodnie z najnowszymi danymi GUS (26.03.2025), przez teren Powiatu Nidzickiego przebiegało w 2024 roku 32,2 km dróg dla rowerów, w tym:

- 4,5 km dróg rowerowych było pod zarządem gmin,
- 12,6 km dróg rowerowych było pod zarządem Starostwa,
- 15,1 km dróg rowerowych było pod zarządem Urzędu Marszałkowskiego.

Hałas przemysłowy

Hałas przemysłowy obejmuje dźwięki emitowane przez różnego rodzaju maszyny i urządzenia oraz części procesów technologicznych, instalacje i wyposażenie zakładów przemysłowych i usługowych. Do hałasu przemysłowego zalicza się również dźwięki emitowane z obiektów handlowych takie jak: urządzenia klimatyzacyjne, wentylatory itp., a także urządzenia nagłaśniające w lokalach rozrywkowych i gastronomicznych.

W odróżnieniu od hałasu komunikacyjnego, hałas przemysłowy ma na ogół zasięg lokalny i często w bardzo ograniczonym stopniu kształtuje klimat akustyczny środowiska.

Źródłem hałasu mogą być zakłady przemysłowe i odbywające się w nich procesy technologiczne. Poziom hałasu przemysłowego jest kształtowany indywidualnie dla każdego obiektu i zależny jest od rodzaju maszyn i urządzeń hałasotwórczych, izolacyjności obudowy hal przemysłowych, prowadzonych procesów technologicznych oraz od funkcji urbanistycznej sąsiadujących z nimi terenów. Specyfiką hałasu przemysłowego jest jego długotrwałość występowania (zmianowy charakter pracy), a także czasowe krótkotrwałe duże natężenia.

Badaniami hałasu przemysłowego w województwie warmińsko-mazurskim zajmuje się Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Olsztynie. Według danych zgromadzonych w bazie EHAŁAS w 2023 roku na obszarze województwa warmińsko-mazurskiego w 49 obiektach przemysłowych zmierzono hałas emitowany do środowiska. Żaden z obiektów przemysłowych, w którym mierzono hałas nie był zlokalizowany na terenie Powiatu Nidzickiego.

3.4. Pole elektromagnetyczne

W roku 2024 pomiary monitoringowe poziomów pól elektromagnetycznych na terenie województwa warmińsko-mazurskiego wykonano łącznie w 52 punktach pomiarowych:

- 1) w 46 punktach w ramach stałej sieci monitoringu:
  - miasta powyżej 200 000 mieszkańców (obszar A) - 5 pomiarów;
  - miasta w przedziale powyżej 100 00 do 200 000 mieszkańców (obszar B) – 2 pomiary;
  - miasta w przedziale powyżej 50 000 do 100 000 mieszkańców (obszar C) – 2 pomiary;
  - miasta w przedziale od 20 000 do 50 000 mieszkańców (obszar D) – 11 pomiarów;
  - miasta poniżej 20 000 mieszkańców (obszar E) - 26 pomiarów;
- 2) w 12 punktach w ramach monitoringu badawczego na obszarze gmin (obszar GW).

Zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska, GIOŚ w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska dokonuje oceny poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku na terenie całego kraju, w tym na terenie województwa warmińsko-mazurskiego.

W ramach stałej sieci monitoringu punkty wyznacza się w każdym mieście dla dwuletniego cyklu pomiarowego, według zasady:

- poniżej 20 000 mieszkańców - 1 punkt pomiarowy;
- w przedziale od 20 000 do 50 000 mieszkańców - 2 punkty pomiarowe;
- w przedziale powyżej 50 000 do 100 000 mieszkańców - 3 punkty pomiarowe;
- w przedziale powyżej 100 000 do 200 000 mieszkańców - 4 punkty pomiarowe, powyżej 200 000 mieszkańców - 4 punkty pomiarowe i 3 punkty pomiarowe na każde rozpoczęte kolejne 100 000 mieszkańców - w każdym mieście.

Zgodnie z danymi GIOŚ, w roku 2024 pomiary wartości składowej elektrycznej nie były prowadzone na terenie Powiatu Nidzickiego. W roku 2023 okresowe pomiary pól elektromagnetycznych w ramach stałej sieci monitoringu na terenie Powiatu Nidzickiego był prowadzony w 1 punkcie.

Tabela 19. Wyniki okresowych pomiarów pól elektromagnetycznych wykonanych w 2023 r. w ramach stałej sieci monitoringu na terenie Powiatu Nidzickiego

Gmina	Miejscowość, ulica (jeśli dotyczy)	Data pomiaru	Wynik 0,5 godz. pomiaru [V/m]	Niepewność pomiaru [V/m]
Gmina Nidzica	Nidzica, ul. Olsztyńska 10C	2023-07-26	<0,8	0,7

*wynik 0,8 V/m oznacza, że średni zmierzony poziom natężenia składowej elektrycznej był niższy od progu czułości sondy, którą wykonano pomiar.

Źródło: GIOŚ

Od 2021 roku funkcjonuje System Informacyjny o Instalacjach wytwarzających Promieniowanie Elektromagnetyczne SI2PEM, utworzony na podstawie ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 733 ze zm.). System SI2PEM pozwala na bezpośredni dostęp do danych pomiarowych wszystkich zarejestrowanych w nim stacji bazowych, dzięki czemu można uzyskać informacje dotyczące poziomu pola

elektromagnetycznego od roku 2018. Na terenie Powiatu Nidzickiego źródła promieniowania niejonizującego stanowią:

- linie i stacje elektroenergetyczne wysokich napięć,
- urządzenia radiokomunikacyjne,
- radionawigacyjne i radiolokacyjne.

Starosta Nidzicki zgodnie z art. 152 b ust. 1 ustawy Prawo Ochrony Środowiska, jako organ ochrony środowiska udostępnia na stronie internetowej informację o instalacjach wytwarzających pola elektromagnetyczne i objętych obowiązkiem zgłoszenia.

3.5. Gospodarowanie wodami

Wody powierzchniowe

Tabela 20. Jednolite części wód powierzchniowych na terenie Powiatu Nidzickiego – charakterystyka

Kryterium	Charakterystyka JCWP na terenie Powiatu Nidzickiego
Obszar dorzecza	Obszar dorzecza Wisły
Region wodny	region wodny Środkowej Wisły
Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Warszawie
Zarząd Zlewni	Zarząd Zlewni w Dębem, Zarząd Zlewni w Ciechanowie

Źródło: opracowanie własne

Teren powiatu znajduje się na terenie działania PGW WP Zarząd Zlewni w Ciechanowie i PGW WP Zarząd Zlewni w Dębem. Analizowany obszar znajduje się pod nadzorem Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie.

Na obszarze Powiatu Nidzickiego występują rzeki i jeziora. Charakterystykę JCWP przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 21. Charakterystyka JCWP na terenie Powiatu Nidzickiego

Lp.	Kod JCWP - Dane IIaPGW (2022–2027)	Punkt pomiarowo kontrolny (PPK) (PMŚ 2022–2027)	Nazwa JCWP	Status JCWP (2022–2027)	Typologia JCWP (2022–2027)
1.	RW200010265813	PL01S0701_0547	Orzyc do Tamki	NAT	PNp
2.	RW20001626819	PL01S0301_0254	Wkra do Szkotówki	NAT	Rz_org
3.	RW20001626829	PL01S0301_4075	Szkotówka	NAT	Rz_org
4.	RW200011265899	PL01S0701_1206	Orzyc od Tamki do ujścia	NAT	RzN
5.	RW2000102658169	PL01S0301_0191	Dąbrówka	NAT	PNp
6.	RW200010265829	PL01S0301_0193	Struga Zawadzka	NAT	PNp
7.	RW2000102658172	PL01S0301_0192	Janówka	NAT	PNp
8.	RW2000102658329	PL01S0301_0194	Jagorzewka	NAT	PNp
9.	RW2000102658189	PL01S0301_3878	Borowianka	NAT	PNp
10.	LW30284	NIE	Trzciano	NAT	WSd_b
11.	LW30329	PL01S0302_0217	Kownackie	NAT	WSm_a
12.	RW2000102658189	PL01S0301_3878	Borowianka	NAT	PNp

Lp.	Kod JCWP - Dane IIaPGW (2022–2027)	Punkt pomiarowo kontrolny (PPK) (PMŚ 2022–2027)	Nazwa JCWP	Status JCWP (2022–2027)	Typologia JCWP (2022–2027)
13.	RW2000102658172	PL01S0301_0192	Janówka	NAT	PNp
14.	LW30384	PL08S0302_0174	Maróz	NAT	WSd_a
15.	LW30370	NIE	Kiernoz Mały	NAT	WSd_b
16.	LW30371	NIE	Kiernoz Wielki	NAT	WSd_a
17.	LW30377	PL08S0302_0098	Tymowskie	NAT	WSd_a
18.	LW30375	PL08S0302_0097	Mielno	NAT	WSd_a
19.	RW700018584371	PL08S0301_0132	Łyna do Dopływu z jez. Kielarskiego	NAT	R_poj
20.	RW200016265415	PL01S0301_0263	Omulew do Szuci	NAT	Rz_org
21.	RW2000102654529	PL01S0701_0526	Przeździęcka Struga	NAT	PNp
22.	RW200016265439	NIE	Omulew od Szuci do Wałpuszy	NAT	Rz_org
23.	LW30281	PL01S0302_3110	Omulew	NAT	WSd_a
24.	RW2000102658529	PL01S0301_0196	Struga Baranowska	NAT	PNp

Źródło: Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły, (Dz.U. 2023 poz. 300)

Zgodnie z opracowaniem II aktualizacji planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy Powiat Nidzicki położony jest w obrębie 24 jednolitych Części Wód Powierzchniowych, w tym aż 7 Jednolitych Części Wód Powierzchniowych jeziornych. Zgodnie z II aktualizacją planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy, zlokalizowane na omawianym terenie kody JCWP rzecznych zostały zastąpione nowymi kodami oraz dokonano scaleń z ściśle określonymi JCWP.

Monitoring jakości wód powierzchniowych

Ocenę stanu wód powierzchniowych wykonuje się w odniesieniu do jednolitych części wód na podstawie wyników państwowego monitoringu środowiska (PMŚ). Stan JCWP ocenia się uwzględniając wyniki klasyfikacji stanu/potencjału ekologicznego i stanu chemicznego. Stan ekologiczny określa się dla wód typu naturalnego, potencjał ekologiczny dla wód uznanych jako sztuczne lub silnie zmienione. Na ocenę stanu/potencjału ekologicznego JCWP składają się elementy biologiczne, wspierające ich ocenę wskaźniki fizykochemiczne wraz z grupą substancji specyficznych i hydromorfologiczne. Klasyfikuje się je na podstawie kryteriów wyrażonych jako wartości graniczne wskaźników jakości wód, z uwzględnieniem typów wód powierzchniowych. Stan ekologiczny JCWP klasyfikuje się przez przypisanie jej jednej z pięciu klas jakości. Potencjał ekologiczny klasyfikuje się poprzez przypisanie JCWP czterech klas jakości (klasy I i II tworzą wspólnie potencjał dobry i powyżej dobrego). Kolejnym osobnym elementem oceny JCWP jest stan chemiczny, klasyfikowany na podstawie wyników badań obecności substancji priorytetowych i innych zanieczyszczeń. Środowiskowe normy jakości dla substancji priorytetowych i innych zanieczyszczeń nie uwzględniają typologii wód. Są to stężenia pojedynczego wskaźnika lub grupy wskaźników w wodzie, osadach wodnych lub w organizmach wodnych, które nie powinny być przekroczone z uwagi na ochronę środowiska i zdrowia ludzi.

W poniższej tabeli przedstawione zostały wyniki monitoringu jednolitych części wód powierzchniowych na podstawie danych zebranych w latach 2014-2019.

Tabela 22. Klasyfikacja i ocena las i stanu jednolitych części wód powierzchniowych w latach 2014-2019 na terenie Powiatu Nidzickiego

L.p.	Nazwa JCWP	Klasyfikacja wskaźników i elementów jakości wód		Klasa elementów fizykochemicznych - specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne	Stan/potencjał ekologiczny	Klasyfikacja stanu chemicznego	Ocena stanu JCWP
		Klasa elementów biologicznych	Klasa elementów fizykochemicznych				
1.	RW2000102658139 (RW2000172658149*)	brak monitoringu					
2.	RW20001626819 (RW200017268189/ RW20002426819*)	3 (2019r.)/ 4 (2019r.)	2 (2019r.)/ >2 (2019r.)	b.d./ 2 (2016r.)	umiarko wany (2019r.)/ słaby (2019r.)	b.d./ poniżej dobrego (2019r.)	zły (2019r.)/ zły (2019r.)
3.	RW20001626829 (RW200017268289 / RW20002426829 *)	3 (2018r.)/ 2 (2018r.)	>2 (2018r.)/ >2 (2018r.)	b.d./b.d.	umiarko wany (2018r.)/ umiarko wany (2018r.)	b.d./ b.d.	zły (2018r.)/ zły (2018r.)
4.	RW200011265899 (RW2000192658599/ RW200019265899*)	1 (2017r.)/ 3 (2017r.)	>2 (2017r.)/ >2 (2017r.)	b.d./ 2 (2018r.)	umiarko wany (2017r.)/ umiarko wany (2017r.)	b.d./ poniżej dobrego (2019r.)	zły (2017r.)/ zły (2019r.)
5.	RW2000102658169 (RW2000172658169*)	brak monitoringu					
6.	RW200010265829 (RW200017265829 *)	brak monitoringu					
7.	RW2000102658172	brak monitoringu					
8.	RW2000102658329	brak monitoringu					
9.	RW2000102658189	brak monitoringu					
10.	LW30284	1 (2019r.)	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.
11.	LW30329	1 (2017r.)	2 (2017r.)	1 (2014r.)	dobry (2017r.)	dobry (2014r.)	dobry (2017r.)
12.	RW2000102658189	brak monitoringu					
13.	RW2000102658172	brak monitoringu					
14.	LW30384	3 (2018r.)	>2 (2018r.)	2 (2018r.)	umiarko wany (2018r.)	poniżej dobrego (2018r.)	zły (2018r.)
15.	LW30370	Brak monitoringu					
16.	LW30371	Brak monitoringu					
17.	LW30377	Brak monitoringu					

L.p.	Nazwa JCWP	Klasyfikacja wskaźników i elementów jakości wód		Klasa elementów fizykochemicznych - specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne	Stan/potencjał ekologiczny	Klasyfikacja stanu chemicznego	Ocena stanu JCWP
		Klasa elementów biologicznych	Klasa elementów fizykochemicznych				
18.	LW30375	Brak monitoringu					
19.	RW700018584371 (RW70001858436/ RW700020584511/RW 70002558435*)	brak monitoringu /4 (2017r.)/brak monitoringu	brak monitoringu/ >2 (2017r.)/brak monitoringu	brak monitoringu/2 (2017r.)/brak monitoringu	brak monitoringu/słaby (2017r.)/brak monitoringu	brak monitoringu/poniżej dobrego (2019r.)/brak monitoringu	brak monitoringu/zły (2019r.)/brak monitoringu
20.	RW200016265415 (RW2000172658529/RW2000252654169*)	brak monitoringu					
21.	RW2000102654529	brak monitoringu					
22.	RW2000102654529	brak monitoringu					
23.	RW200016265439	brak monitoringu					
24.	LW30281	5 (2018r.)	>2 (2018r.)	2 (2018r.)	zły (2018r.)	dobry (2018r.)	zły (2018r.)

Źródło: GIOŚ

Jak wynika z powyższej tabeli stan JCWP rzecznych i JCWP jeziornych, znajdujących się na obszarze Powiatu Nidzickiego jest zły. Klasyfikacja stanu ogólnego wskazała na dobry stan w 1 JCWP LW30329. Dla części JCWP jest brak danych z powodu nie przeprowadzenia badań.

Wody podziemne

Wody podziemne stanowią istotne bogactwo naturalne, decydujące o rozwoju regionu. Ich zasoby oraz jakość zależą od budowy geologicznej, rodzaju skał i osadów, a także od warunków infiltracyjnych.

Powiat Nidzicki znajduje się w I hydrogeologicznym regionie mazowieckim. Na jego obszarze zbiorniki wód podziemnych o znaczeniu użytkowym występują w utworach czwartorzędowych i trzeciorzędowych. Podstawowe zasoby wód podziemnych należą do Głównego Zbiornika Wód Podziemnych GZWP nr 214 Działdowo.

Pokaźny obszar Powiatu Nidzickiego znajduje się w obrębie głównych zbiorników wód podziemnych - GZWP nr 214 Działdowo i 215 Subniecka Warszawska. GZWP 214 występuje w utworach czwartorzędowych i reprezentuje typ zbiorników o charakterze ośrodka porowo – mieszanym (międzymorenowy i dolin kopalnych). GZWP 215 występuje w utworach trzeciorzędowych i ma porowy charakter ośrodka.

Zbiornik GZWP Działdowo posiada wyznaczony obszar ochronny, w ramach którego wyróżniono dwa poziomy ochrony:

- Obszar Najwyższej Ochrony (ONO) o powierzchni 1 650 km²;
- Obszar Wysokiej Ochrony (OWO) o powierzchni 140 km².

Zróżnicowanie budowy zbiornika warunkuje możliwości zagospodarowania terenu w poszczególnych gminach położonych w zasięgu Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 214.

Warstwa wodonośna zbiornika charakteryzuje się zmienną miąższością, zależną od głębokości:

- w warstwie przypowierzchniowej: 10–20 m;
- w warstwie międzymorenowej: 20–40 m;
- w warstwie spągowej: 20–60 m.

Zasoby wodne poziomu czwartorzędowego (plejstocenijskiego) występują głównie w piaskach, żwirach rzecznych i wodnolodowcowych. Wody te mają układ piętrowy i zazwyczaj występują w jednym lub 2–3 poziomach. Zasilanie tych struktur następuje głównie przez wody głębokiego krążenia, infiltrowane z sąsiednich terenów wysoczyznowych, a w mniejszym stopniu przez wody powierzchniowe.

W osadach trzeciorzędowych występują zazwyczaj dwa poziomy wodonośne: oligocenijski i miocenijski. Tworzą je ilaste utwory plicenu oraz drobno- i średnioziarniste piaski miocenijskie.

Charakter i głębokość występowania wód gruntowych odzwierciedlają konfigurację terenu oraz budowę geologiczną podłoża. Na znacznej części powiatu wody gruntowe zalegają płytko – na głębokości około 1–2 m poniżej poziomu terenu (p.p.t.).

Wody podziemne dzielą się na:

- wody zwykłe (słodkie);
- wody mineralne (solanki) – zawierające ponad 1 g/dm³ rozpuszczonych soli.

Do obszarów perspektywicznych pod względem występowania wód mineralnych i geotermalnych na terenie Powiatu Nidzickiego należą Gminy Janowo i Janowiec Kościelny.

Teren Powiatu Nidzickiego znajduje się w zasięgu trzech JCWPd, wśród których wyróżniono: GW700020, GW200050, GW200049.

GW700020: Poziom Q1 zasilany jest głównie przez infiltrację wód opadowych w strefach wododziałowych, również w obrębie działów wodnych niższego rzędu. Wody podziemne przepływają w kierunku większych rzek, które stanowią główną bazę drenażu. Lokalne systemy krążenia są determinowane przez dopływy Łyny, a obecność licznych jezior wpływa na dodatkowe drenażowe wymuszenie przepływu. Możliwy jest także dopływ wód spoza granic jednostki – z północy, przez granicę państwową z Rosją, szczególnie w dorzeczu Pregoly. W północno-zachodniej części jednostki (fragmenty dorzecza Jarft i Świeżej) przepływ skierowany jest ku północnemu zachodowi.

Poziom Q2 zasilany jest głównie przez przesączanie wód z poziomu Q1 przez warstwę rozdzielającą, a lokalnie przez okna hydrogeologiczne. W rejonach bez Q1 (północna część

jednostki) zasilanie odbywa się infiltracyjnie. Wody przepływają na ogół ku północy, w kierunku doliny Pregoty, drenującej ten obszar przez Łynę. W dolinach Łyny i jej dopływów zwierciadła wód Q2 są wyższe niż w Q1, co wskazuje na drenaż wód Q2 i przesączanie ku górze.

Poziom Q3 zasilany jest przesączaniem przez trudno przepuszczalne utwory izolujące Q2/Q3. Najlepiej rozpoznany jest w północnej części jednostki, gdzie kierunek przepływu pokrywa się z przepływem Q2. Układ ciśnień w dolinie Łyny sugeruje podsiąkanie wód Q3 do wyżej położonych poziomów.

Poziom Pg-Ng nie wykazuje ciągłości w całej jednostce – cechuje się zmienną głębokością, miąższością, litologią i wiekiem. Przewiercony został nielicznie, głównie otworami strukturalnymi, przez co jego spąg nie jest dokładnie rozpoznany. W północnej części jednostki zasilany jest przez przesączanie przez warstwy izolujące Q3/Pg-Ng, a jego bazą drenażu – podobnie jak płytszych poziomów – jest Łyna.

GW200050: Poziomy wodonośne czwartorzędu, rozdzielone słabo przepuszczalnymi utworami, zasilane są przez infiltrację wód opadowych w strefach wododziałowych, które w dużej mierze pokrywają się z granicami jednostki. Wody podziemne przemieszczają się w kierunku większych rzek – Szkwy, Rozogi, Omulwi, Róża, Różanicy, Orzyca i Pełty. Lokalny przepływ wód kształtują dopływy Narwi, a obecność licznych jezior wpływa na intensyfikację drenażu.

Dominujący kierunek przepływu to południowy wschód – ku Narwi, która pełni rolę głównej bazy drenażu. Poziom ten jest intensywnie eksploatowany dla celów bytowo-gospodarczych. Niżej położone poziomy wodonośne zasilane są przez przesączanie przez warstwy izolujące, a tam, gdzie ich brak – bezpośrednio z wyższych poziomów. Istotną rolę odgrywają też okna hydrogeologiczne.

Piętro paleogeńsko-neogeńskie nie ma ciągłego zasięgu w całej jednostce i cechuje się dużą zmiennością głębokości i miąższości. Zasilane jest poprzez przesączanie przez utwory trudno przepuszczalne, a jego bazą drenażu – podobnie jak poziomów czwartorzędowych – pozostaje Narew.

GW200049: Poziomy wodonośne czwartorzędu, oddzielone słabo przepuszczalnymi warstwami, zasilane są przez infiltrację opadów w strefach wododziałowych, które w dużym stopniu pokrywają się z granicami jednostki. Przepływ wód podziemnych kieruje się ku głównym rzekom: Szkwie, Rozodze, Omulwi, Rózowi, Różanicy, Orzycowi i Pełcie. Na lokalny obieg wód wpływają dopływy Narwi oraz obecność licznych jezior, które dodatkowo wymuszają przepływ ze względu na ich drenujący charakter.

Dominujący kierunek przepływu to południowy wschód – ku Narwi, pełniącej funkcję głównej bazy drenażu. Poziom czwartorzędowy jest intensywnie eksploatowany do celów bytowo-gospodarczych. Niżej położone poziomy zasilane są przez przesączanie przez warstwy izolujące, a tam, gdzie ich brak – bezpośrednio z poziomów wyższych. Istotną rolę w tym procesie odgrywają również okna hydrogeologiczne.

Piętro paleogeńsko-neogeńskie ma nieciągły zasięg i wykazuje duże zróżnicowanie głębokości i miąższości. Zasilane jest przez przesączanie przez utwory trudno przepuszczalne, a jego bazą drenażu – podobnie jak dla warstw płytszych – jest Narew.

Monitoring jakości wód podziemnych

W 2022 roku Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy, na zlecenie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska, w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, przeprowadził monitoring diagnostyczny stanu chemicznego wszystkich (174) jednolitych części wód podziemnych. Próbki wód podziemnych pobrano w 1404 punktach pomiarowych.

Wyniki oznaczeń terenowych i laboratoryjnych poddano analizie i wyznaczono klasy jakości wód podziemnych w punktach pomiarowych. Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 11 października 2019 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu jednolitych części wód podziemnych (Dz. U. 2019 poz. 2148) klasyfikacja elementów fizykochemicznych stanu wód podziemnych obejmuje pięć klas jakości wód podziemnych:

- klasa I – wody bardzo dobrej jakości;
- klasa II – wody dobrej jakości;
- klasa III – wody zadowalającej jakości;
- klasa IV – wody niezadowalającej jakości;
- klasa V – wody złej jakości.

oraz dwa stany chemiczne wód ocenione na podstawie średniej wartości poszczególnych wskaźników ze wszystkich punktów zlokalizowanych w analizowanej JCWPd:

- stan dobry (klasy I, II i III),
- stan słaby (klasy IV i V).

Badania w zakresie stanu wód podziemnych prowadzone są w ramach monitoringu jakości wód podziemnych, który funkcjonuje jako podsystem Państwowego Monitoringu Środowiska. Wykonawcą badań, na zlecenie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska, jest Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy, będący z mocy ustawy Prawo wodne państwową służbą hydrogeologiczną zobligowaną do wykonywania badań i oceny stanu wód podziemnych (art. 102 ust. 4 i art. 155a ust. 5).

Z powodu braku przeprowadzenia badań monitoringu wód podziemnych w Powiecie Nidzickim w 2023 roku zostały przedstawione wyniki badań monitoringu wód podziemnych z 2022 roku. Szczegółowe dane dotyczące prowadzonych badań zostały przedstawione w tabelach poniżej dla dwóch JCWPd – GW200049, GW200050, GW700020.

Tabela 23. Monitoring operacyjny jakości wód podziemnych dla GW200049 w 2022r.

Kod UE JCWPd (wg podziału na 174 części)	GW200049
Numer punktu pomiarowego wg MONBADA	90662
Powiat	nidzicki
Gmina	Kozłowo
Miejscowość	Rogóż
RZGW	Warszawa
Stratygrafia	Q
Głębokość do stropu warstwy wodonośnej [m p.p.t.]	8,60
Zwierciadło wody	napięte
Typ ośrodka wodonośnego	porowy
Rodzaj punktu pomiarowego	piezometr

Kod UE JCWPd (wg podziału na 174 części)	GW200049
Użytkowanie terenu	4. Zabudowa wiejska
Data poboru próbki	02.08.2022
Klasa jakości 2022 końcowa	III

Źródło: 2022 - Klasy jakości wód podziemnych - monitoring jakości wód podziemnych - monitoring diagnostyczny

Tabela 24. Monitoring operacyjny jakości wód podziemnych dla PLGW200050 w 2022 r.

Kod UE JCWPd (wg podziału na 174 części)	PLGW200050
Numer punktu pomiarowego wg MONBADA	2325
Powiat	nidzicki
Gmina	Janowo
Miejscowość	Muszaki
RZGW	Warszawa
Stratygrafia	Q
Głębokość do stropu warstwy wodonośnej [m p.p.t.]	6,00
Zwierciadło wody	swobodne
Typ ośrodka wodonośnego	porowy
Rodzaj punktu pomiarowego	Studnia wiercona
Użytkowanie terenu	4. zabudowa wiejska
Data poboru próbki	02.08.2022
Klasa jakości 2022 końcowa	IV

Źródło: 2022 - Klasy jakości wód podziemnych - monitoring jakości wód podziemnych - monitoring diagnostyczny

Tabela 25. Monitoring operacyjny jakości wód podziemnych dla PLGW700020 w 2022r.

Kod UE JCWPd (wg podziału na 174 części)	PLGW700020
Numer punktu pomiarowego wg MONBADA	
Powiat	nidzicki
Gmina	Kozłowo
Miejscowość	Rogóż
RZGW	Warszawa
Stratygrafia	Q
Głębokość do stropu warstwy wodonośnej [m p.p.t.]	8,60
Zwierciadło wody	napięte
Typ ośrodka wodonośnego	porowy
Rodzaj punktu pomiarowego	piezometr
Użytkowanie terenu	4..Zabuowa wiejska
Data poboru próbki	02.08.2022
Klasa jakości 2022 końcowa	III

Źródło: 2022 - Klasy jakości wód podziemnych - monitoring jakości wód podziemnych - monitoring diagnostyczny

Jak wynika z powyższej tabeli dla wszystkich 3 punktów pomiarowych uzyskano następujące wyniki:

- III klasa (wody zadowalającej jakości): 2 punkty monitoringu na terenie Powiatu Nidzickiego,

- IV klasa (wody niezadawalającej jakości): 1 punkt monitoringu na terenie Powiatu Nidzickiego.

Podsumowując, zgodnie z danymi za rok 2022 na terenie Powiatu Nidzickiego dominują wody podziemne zadowalającej jakości.

Aktualnie w obowiązującym cyklu planistycznym na lata 2022-2027 obowiązuje podział na 174 JCWPd. Jest on oparty na podziale na 172 jednostki obowiązującym w latach 2016–2021.

Ochrona przed powodzią

Za działania związane z ochroną przeciwpowodziową na terenie Powiatu Nidzickiego odpowiada Dyrektor Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie w Warszawie. Do jego obowiązków należy m.in. przygotowanie planu ochrony przeciwpowodziowej, map zagrożenia powodziowego oraz ryzyka powodziowego.

Zgodnie z wymogami Dyrektywy 2007/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. w sprawie oceny ryzyka powodziowego i zarządzania nim Prezes Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie przygotowuje mapy zagrożenia powodziowego (MZP) oraz mapy ryzyka powodziowego (MRP). Na mapach przedstawiane są obszary o określonym prawdopodobieństwie wystąpienia powodzi:

- obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat (Q 0,2%),
- obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (Q 1%),
- obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat (Q 10%),
- w przypadku MZP wskazuje się także obszary obejmujące tereny narażone na zalanie w przypadku:
  - zniszczenia lub uszkodzenia wału przeciwpowodziowego,
  - zniszczenia lub uszkodzenia wału przeciwsztormowego (budowli ochronnych pasa technicznego - według ustawy Prawo wodne, obowiązującej przed 12 lipca 2014 r.).

MRP określają natomiast wartości potencjalnych strat powodziowych, gdzie uwzględniane są obiekty narażone na zalanie w przypadku wystąpienia powodzi o określonym prawdopodobieństwie wystąpienia. Obiekty te pozwalają na ocenę ryzyka powodziowego dla zdrowia i życia ludzi, środowiska, dziedzictwa kulturowego i działalności gospodarczej.

Powiat Nidzicki leży w zasięgu działania dwóch zarządów zlewni tj. Zarząd Zlewni w Dębem, i Zarząd Zlewni w Ciechanowie. Zgodnie z ustawą Prawo wodne planowanie w gospodarowaniu wodami obejmuje również plany zarządzania ryzykiem powodziowym, tj. dokumenty przewidujące działania, które mają realizować główne cele zarządzania ryzykiem powodziowym obejmujące, m. in. ograniczanie zagrożenia (zasięgu powodzi), ograniczenie wrażliwości terenów zagrożonych i podnoszenie zdolności radzenia sobie z zagrożeniem powodziowym. Dla dorzecza Wisły oraz dorzecza Pregoty, w obrębie których położony jest powiat nidzicki, opracowany został Plan zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły (Plan zarządzania ryzykiem

powodziowym dla Regionu wodnego Środkowej Wisły) oraz Plan zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Pregoty.

Wały przeciwpowodziowe

Na terenie Powiatu Nidzickiego funkcjonują wały przeciwpowodziowe. W większości spełniają one wymogi dla IV klasy, czyli ochrony przeciwpowodziowej dla ochrony użytków zielonych.

Spółki wodne

W oparciu o obowiązujące przepisy prawa, w tym art. 462 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne nadzór i kontrolę nad działalnością spółki wodnej sprawuje właściwy miejscowo starosta. **W roku 2024** na terenie powiatu nidzickiego funkcjonowały trzy spółki wodne:

1. **Spółka Wodna Wesółka** z siedzibą Szemplino Czarne 4, 13-113 Janowo – statut spółki zatwierdzony decyzją Starosty Nidzickiego z dnia 04 maja 2020, znak: BOŚ.6343.1.2020. Zgodnie ze statutem spółki wodnej terenem działania spółki objęty jest obszar gmin: Janowo i Janowiec Kościelny – powierzchnia użytków rolnych objętych działalnością spółki wynosi 2641 ha, w tym zmeliorowanych użytków rolnych objętych działalnością spółki (910 ha).
2. **Spółka Wodna „Orzyc”** z siedzibą w Szczepkowie Borowym, gm. Janowiec Kościelny
– statut spółki zatwierdzony decyzją Starosty Nidzickiego z dnia 5 kwietnia 2005 r., znak: G-6212/1/05. Zgodnie ze statutem spółki wodnej terenem działania spółki objęte są grunty wsi Szczepkowo Borowe, Iwany, Skrody, Krajewo w gminie Janowiec Kościelny – powierzchnia użytków rolnych objętych działalnością spółki wynosi 566 ha, w tym zmeliorowanych użytków rolnych objętych działalnością spółki (566 ha).
3. **Spółka wodna MELIO-MAZURY** z siedzibą w Szkotowie 60/2, 13-124 Kozłowo – statut spółki zatwierdzony decyzją Starosty Nidzickiego z dnia 29 października 2019, znak: BOŚ.6343.6.2019. Zgodnie ze statutem spółki wodnej terenem działania spółki objęty jest obszar powiatu nidzickiego.

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne, w tym m.in. art. 441, spółki wodne są niepublicznymi formami organizacyjnymi, które nie działają w celu osiągnięcia zysku, zrzeszają osoby fizyczne lub prawne na zasadzie dobrowolności i mają na celu zaspokajanie wskazanych przepisami ustawy potrzeb w zakresie gospodarowania wodami. Spółki wodne zapewniają zaspokojenie potrzeb zrzeszonych w nich osób w zakresie gospodarowania wodami i mogą podejmować prowadzenie działalności umożliwiającej osiągnięcie zysku netto, który przeznacza się wyłącznie na cele statutowe spółki wodnej.

Spółki wodne są tworzone w szczególności do wykonywania, utrzymywania oraz eksploatacji urządzeń, w tym urządzeń wodnych, służących do:

- zapewnienia wody dla ludności, w tym uzdatniania i dostarczania wody;
- ochrony wód przed zanieczyszczeniem, w tym odprowadzania i oczyszczania ścieków;
- melioracji wodnych oraz prowadzenia racjonalnej gospodarki na zmeliorowanych gruntach;
- ochrony przed powodzią;

- odwadniania gruntów zabudowanych lub zurbanizowanych.¹

3.6. Gospodarka wodno - ściekowa

Zaopatrzenie w wodę

Sieć wodociągową stanowi układ połączonych ze sobą przewodów, których zadaniem jest przesył wody od ujęcia do odbiorcy. Sieć wodociągowa składa się z przewodów magistralnych, przewodów rozdzielczych i przyłączy.

W tabeli poniżej przedstawiono szczegółowe informacje dotyczące sieci wodociągowej na terenie Powiatu Nidzickiego. Na podstawie danych zamieszczonych w tabeli poniżej można zauważyć, iż w 2020 roku najdłuższą siecią wodociągową charakteryzowała się Gmina Nidzica (116,0 km), zaś najkrótszą Gmina Kozłowo (32,6 km). Największa liczba przyłączy w ostatnich latach została odnotowana w Gminie Nidzica (2870 szt. w 2024 r.), a najmniejsza w Gminie Kozłowo (730 szt. w 2024 r.).

Tabela 26. Charakterystyka sieci wodociągowej na terenie gmin Powiatu Nidzickiego

Jednostka administracyjna	Długość eksploatowanej sieci wodociągowej rozdzielczej i przesyłowej [km]			Liczba przyłączy do sieci wodociągowej [szt.]			Korzystający z sieci [%]		
	2022	2023	2024	2022	2023	2024	2022	2023	2024
Powiat	330,0	330,0	344,1	5 349	5 352	5 362	91,0%	90,9%	90,9%

Źródło: Dane z GUS

Na terenie Powiatu Nidzickiego woda dostarczana jest gospodarstwom domowym z ujęć wody zlokalizowanych:

Gmina Janowiec Kościelny:

Na terenie Gminy Kozłowo znajduje się 7 ujęć wody: hydrofornia Kuce, hydrofornia Safronka, hydrofornia Bielawy, hydrofornia Iwany, hydrofornia Jabłonowo, hydrofornia Napierki i hydrofornia Powierz.

Gmina Janowo:

Na terenie Gminy Janowo znajdują się 4 ujęcia wody: hydrofornia Szemplino Wielkie, hydrofornia Komorowo, hydrofornia Zawady i hydrofornia Muszaki.

Gmina Kozłowo:

Na terenie Gminy Kozłowo znajduje się 13 ujęć wody: hydrofornia Kozłowo, hydrofornia Szkotowo, hydrofornia Sławka Wielka, hydrofornia Kamionki, hydrofornia Siemianowo, hydrofornia Krokowo, hydrofornia Sarnowo, hydrofornia Zakrzewo, hydrofornia Cebulki, hydrofornia Januszkowo, hydrofornia Gołębiewo, hydrofornia Turowo – dzierżawiona od prywatnego właściciela oraz hydrofornia Turówko- dzierżawiona od prywatnego właściciela.

¹ Raport o stanie Powiatu Nidzickiego za 2024 rok

Gmina Nidzica:

Miasto Nidzica – 2 ujęcia: ul. Wyborska i ul. Kolejowa, Gmina Nidzica - Bartoszek, Rozdroże, Kanigowo, Zagrzewo, Wały, Natać Mała, Jabłonka, Waszulki, Wólka Orłowska, Łyna, Frąknowo, Wietrzychowo, Załuski, Napiwoda oraz Bolejny.

W 2015 roku na ujęciu wody pitnej przy ul. Wyborskiej w Nidzicy wykryto skażenie wody pitnej trichloroetenem (TRI). Podjęte zostały działania naprawcze mające na celu ograniczenie rozprzestrzeniania się zanieczyszczenia i ochronę Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP 214) za pomocą jej rozdeszczowywania. Proces polegał na wytrącaniu z pobieranej wody czynnika zanieczyszczającego – TRI w postaci lotnej.

Ponadto, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie decyzją znak: WSI.513.23.2018.Kpi.JJ.4 z dnia 13.02.2019 r. dokonał wpisu do rejestru historycznych zanieczyszczeń – działki nr 72/6 położonej w obrębie nr 6 miasta Nidzica, a następnie decyzją z dnia 31.05.2021 r., znak: WSI.515.10.2020.KPi.13 ustalił plan remediacji historycznego zanieczyszczenia powierzchni ziemi.

Gospodarka ściekowa

Według danych GUS w 2023 roku w Powiecie Nidzickim z sieci kanalizacyjnej korzystało 62,9% mieszkańców. Stopień skanalizowania gmin w Powiecie Nidzickim jest bardzo zróżnicowany. Największym stopniem skanalizowania charakteryzuje się Gmina Nidzica – 76,7% mieszkańców korzysta z sieci. Najmniejszym zaś Gmina Janowiec Kościelny, gdzie udział mieszkańców, którzy korzystają z sieci wynosi zaledwie 15,0%.

Tabela 27. Charakterystyka sieci kanalizacyjnej na terenie Powiatu Nidzickiego

Jednostka administracyjna	Długość czynnej sieci kanalizacyjnej [km]			Ścieki bytowe odprowadzone siecią kanalizacyjną [dam ³]			Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej [%]		
	2022	2023	2024	2022	2023	2024	2022	2023	2024
Gmina Janowiec Kościelny	11,0	11,0	11,0	20,6	20,3	18,7	15,0	15,0	14,9
Gmina Janowo	55,6	55,6	55,6	47,1	44,9	44,9	72,8	72,9	72,9
Gmina Kozłowo	48,6	48,6	52,4	68,7	70,8	70,8			35,2
Gmina Nidzica	89,5	89,5	89,9	537,1	505,0	552,0	76,9	76,7	76,4

Źródło: GUS

Oczyszczalnie ścieków na terenie Powiatu Nidzickiego

Gmina Janowiec Kościelny:

Na terenie gminy Janowiec Kościelny znajdują się 2 oczyszczalnie ścieków:

- Oczyszczalnia ścieków mechaniczno-biologiczna w miejscowości Safronka;
- Oczyszczalnia mechaniczno-biologiczna ścieków w miejscowości Kuce.

Gmina Janowo:

Na terenie Gminy Janowo zlokalizowana jest 1 oczyszczalnia ścieków mechaniczno-biologiczna w miejscowości Janowo.

Gmina Kozłowo:

Na terenie Gminy Kozłowo znajduje się 2 oczyszczalnie ścieków:

- Oczyszczalnia ścieków zlokalizowana w miejscowości Kozłowo. Jest to oczyszczalnia mechaniczno-biologiczna, jej przepustowość wynosi 310m³/d. Ścieki oczyszczone odprowadzane są do rowu melioracyjnego spływającego do rzeki Szkotówki,
- Oczyszczalnia ścieków w Szkotowie. Jest to oczyszczalnia mechaniczno-biologiczna, jej przepustowość wynosi 130m³/d, ścieki odprowadzane do rzeki Szkotówki.

Gmina Nidzica:

Gmina Nidzica pod względem infrastruktury do neutralizacji ścieków jest najlepiej wyposażoną spośród gmin Powiatu Nidzickiego. Na jej terenie zlokalizowanych jest 5 oczyszczalni ścieków, którymi gospodarują Miejskie Wodociągi i Kanalizacja. Spółka oczyszcza ścieki odprowadzone z aglomeracji Nidzica na oczyszczalni w miejscowości Tatary, gdzie ścieki są tłoczone przez centralną przepompownię ścieków. Ponadto spółka utrzymuje oczyszczalnie ścieków na terenach wiejskich w miejscowościach: Wólka Orłowska, Żelazno, Zagrzewo, Wietrzychowo.

Ścieki bytowe, które nie trafiają do oczyszczalni odprowadzane są do zbiorników bezodpływowych lub poprzez przydomowe oczyszczalnie do gruntu. Szczelny zbiornik bezodpływowy służy do gromadzenia ścieków bytowo-gospodarczych na działkach niewyposażonych w sieć kanalizacji sanitarnej. W swojej funkcji zbiornik ten spełnia jedynie rolę magazynową i musi sukcesywnie być opróżniany z zawartości przez specjalistyczną firmę świadczącą usługi asenizacyjne. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 15 kwietnia 2022 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (t.j. Dz. U z 2022 poz. 1225), zbiorniki bezodpływowe na nieczystości ciekłe mogą być stosowane tylko na działkach budowlanych niemających możliwości przyłączenia do sieci kanalizacyjnej, przy czym nie dopuszcza się ich stosowania na obszarach chronionych, narażonych na powódzie oraz zalewanych wodami opadowymi. Dla procesu budowy zbiorników bezodpływowych odnoszą się przepisy regulujące proces inwestycyjny małych przydomowych oczyszczalni ścieków.

3.7. Zasoby geologiczne

Zasoby geologiczne to ogólna kategoria określania zasobów złóż i potencjalnych złóż kopalin lub wystąpień mineralnych. Występowanie złóż kopalin na terenie powiatu determinuje budowa geologiczna. Kopaliny występujące na obszarze powiatu nidzickiego w złożach o znaczeniu gospodarczym, zalegają głównie w osadach czwartorzędowych. Są to udokumentowane złoża głównie kruszywa naturalnego i torfu. Wykaz złóż kopalin w Powiecie Nidzickim przedstawia tabela poniżej.

Tabela 28. Wykaz zasobów złóż kopalin w Powiecie Nidzickim

Lp.	Nazwa złoża	Zasoby			Wydobycie	Kopalina	Stan zagospodarowania
		J.m.	Geologiczne bilansowe/	Przemysłowe/			
1.	Bolejny* (złoże występuje)	tyś. t	7534		-	piaski i żwiry	złoże rozpoznane szczegółowo - R

Lp.	Nazwa złoża	Zasoby			Wydobycie	Kopalina	Stan zagospodarowania
		J.m.	Geologiczne bilansowe/	Przemysłowe/			
	na terenie 2 powiatów – nidzickiego i olsztyńskiego)						
2.	Jabłonowo*	tys. t	3526	-	-	piaski i żwiry	eksploatacja złoża zaniechana - Z
3.	Jabłonowo I	tys. t	14942	8224	174	piaski i żwiry	złożo zagospodarowane - E
4.	Jabłonowo I - 1	tys. t	2287	-	-	piaski i żwiry	złożo rozpoznane szczegółowo - R
5.	Januszkowo	tys. t	10024	-	-	piaski i żwiry	eksploatacja złoża zaniechana - Z
6.	Januszkowo B*	tys. t	183	-	-	piaski i żwiry	eksploatacja złoża zaniechana - Z
7.	Januszkowo I	tys. t	4280	3768	-	piaski i żwiry	złożo eksploatowane okresowo - T
8.	Januszkowo II*	tys. t	376	Brak	główna	piaski i żwiry	eksploatacja złoża zaniechana - Z
9.	Januszkowo III*	tys. t	285	Brak	główna	piaski i żwiry	eksploatacja złoża zaniechana - Z
10.	Januszkowo IV*	tys. t	1872	1636	główna	piaski i żwiry	złożo eksploatowane okresowo - T
11.	Januszkowo V*	tys. t	2530	2293	23	piaski i żwiry	złożo zagospodarowane - E
12.	Januszkowo VI	tys. t	817	-	-	piaski i żwiry	złożo rozpoznane szczegółowo - R
13.	Kadyki*	tys. t	1173	-	-	piaski i żwiry	złożo rozpoznane wstępnie - P
14.	Kanigowo	tys. t	77	-	główna	piaski i żwiry	eksploatacja złoża zaniechana - Z
15.	Kanigowo IV	tys. m3	46	-	główna	piaski i żwiry	eksploatacja złoża zaniechana - Z
16.	Kanigowo IX*	tys. t	311	-	główna	piaski i żwiry	eksploatacja złoża zaniechana - Z
17.	Kanigowo V	m ³ /h	124	-	główna	piaski	eksploatacja złoża zaniechana - Z
18.	Kanigowo VI*	tys. t	327	-	główna	piaski i żwiry	eksploatacja złoża zaniechana - Z
19.	Kanigowo VIII	tys. t	2562	1394	główna	piaski i żwiry	złożo eksploatowane okresowo - T
20.	Kanigowo X*	tys. t	405	9	główna	piaski i żwiry	złożo rozpoznane szczegółowo - R
21.		tys. t	1034	1034	główna		

Lp.	Nazwa złoża	Zasoby			Wydobycie	Kopalina	Stan zagospodarowania
		J.m.	Geologiczne bilansowe/	Przemysłowe/			
	Kanigowo XI					piaski i żwiry	złoże rozpoznane szczegółowo - R
22.	Kanigowo XIII	tys. t	152	9	główna	piaski i żwiry	eksploatacja złoża zaniechana - Z
23.	Kanigowo XIV	tys. t	354	-	-	piaski i żwiry	eksploatacja złoża zaniechana - Z
24.	Kanigowo XV*	tys. t	160	-	9	piaski i żwiry	złoże zagospodarowane - E
25.	Kozłowo	tys. t	5517	-	-	piaski i żwiry	złoże rozpoznane szczegółowo - R
26.	Kozłowo I	tys. t	4690	-	-	piaski i żwiry	złoże rozpoznane szczegółowo - R
27.	Michałki*	tys. t	85	-	-	piaski i żwiry	eksploatacja złoża zaniechana - Z
28.	Michałki 1	tys. t	339	-	-	piaski i żwiry	złoże rozpoznane szczegółowo - R
29.	Michałki dz. 21	tys. t	326	-	-	piaski i żwiry	eksploatacja złoża zaniechana - Z
30.	Nidzica	tys. t	734	-	-	piaski i żwiry	eksploatacja złoża zaniechana - Z
31.	Olszewko*	tys. t	3	-	-	piaski i żwiry	eksploatacja złoża zaniechana - Z
32.	Olszewko I	tys. t	331	-	-	piaski i żwiry	eksploatacja złoża zaniechana - Z
33.	Olszewo	tys. t	366	-	-	piaski i żwiry	eksploatacja złoża zaniechana - Z
34.	Olszewo I	tys. t	1172	-	-	piaski i żwiry	złoże rozpoznane szczegółowo - R
35.	Olszewo II	tys. t	187	-	15	piaski i żwiry	złoże zagospodarowane - E
36.	Pawliki*	tys. t	315	315	-	piaski i żwiry	złoże eksploatowane okresowo - T
37.	Piątki*	tys. t	21	-	-	piaski i żwiry	eksploatacja złoża zaniechana - Z
38.	Rogóż*	tys. t	580	-	-	piaski i żwiry	złoże rozpoznane wstępnie - P
39.	Santop*	tys. t	297	-	-	piaski i żwiry	złoże rozpoznane wstępnie - P
40.	Siemianowo*	tys. t	465	-	-	piaski i żwiry	eksploatacja złoża zaniechana - Z
41.	Siemianowo I*	tys. t	-	-	-	piaski i żwiry	złoże skreślone z bilansu zasobów w roku sprawozdawczym - M

Lp.	Nazwa złoża	Zasoby			Wydobycie	Kopalina	Stan zagospodarowania
		J.m.	Geologiczne bilansowe/	Przemysłowe/			
42.	Siemianowo II*	tys. t	172	-	-	piaski i żwiry	- eksploatacja złoża zaniechana - Z
43.	Siemianowo III*	tys. t	448	371	88	piaski i żwiry	złoża zagospodarowane - E
44.	Sławka Wielka *	tys. t	264	-	-	piaski i żwiry	złoża rozpoznane wstępnie - P
45.	Szerokopaś II*	tys. t	561	-	-	piaski i żwiry	eksploatacja złoża zaniechana - Z
46.	Szerokopaś III	tys. t	2964	2964	-	piaski i żwiry	złoża rozpoznane szczegółowo - R
47.	Szerokopaś IV	tys. t	2367	-	-	piaski i żwiry	eksploatacja złoża zaniechana - Z
48.	Szkotowo-Michałki*	tys. t	2028	-	-	piaski i żwiry	złoża rozpoznane szczegółowo - R
49.	Tatary*	tys. t	193	-	-	piaski i żwiry	eksploatacja złoża zaniechana - Z
50.	Tatary I	tys. t	380	-	-	piaski i żwiry	złoża rozpoznane szczegółowo - R
51.	Waszulki II	tys. t	1834	1492	-	piaski i żwiry	złoża zagospodarowane - E
52.	Waszulki III	tys. t	392	392	-	piaski i żwiry	złoża eksploatowane okresowo - T
53.	Waszulki IV	tys. t	259	-	-	piaski i żwiry	złoża rozpoznane szczegółowo - R
54.	Wietrzycho wo	tys. t	392	-	-	piaski i żwiry	złoża rozpoznane szczegółowo - R
55.	Wietrzycho wo	tys. t	15979	-	-	piaski i żwiry	złoża rozpoznane szczegółowo - R
56.	Wietrzycho wo I	tys. t	387	-	-	piaski i żwiry	złoża rozpoznane szczegółowo - R
57.	Zaborowo*	tys. t	35	-	-	piaski i żwiry	eksploatacja złoża zaniechana - Z
58.	Zakrzewko*	tys. t	3656	-	-	piaski i żwiry	złoża rozpoznane wstępnie - P
59.	Załużki*	tys. t	1924	-	-	piaski i żwiry	eksploatacja złoża zaniechana - Z
60.	Malinowo III	tys. t	226	-	-	kreda	złoża rozpoznane szczegółowo - R
61.	Malinowo Pole II (na terenie 2 powiatów nidzickiego i olsztyńskiego)	tys. t	1006	-	-	kreda	eksploatacja złoża zaniechana - Z
62.	Frąknowo	tys. m ³	27.29	-	-	torfy	złoża rozpoznane szczegółowo - R
63.	Malinowo III	tys. m ³	34.70	-	-	torfy	złoża rozpoznane szczegółowo - R
64.	Nibork II	tys. m ³	24.13	-	-	torfy	eksploatacja złoża zaniechana - Z
65.	Nibork II 1	tys. m ³	-	-	-	torfy	złoża skreślone z bilansu zasobów w roku sprawozdawczym - M

Źródło: Bilans zasobów złóż kopalin w Polsce stan na 31.XII.2024 r., Warszawa 2025

*Poza filarami

**W filarach ochronnych:

Na dzień 04.06.2025 r. obowiązywały koncesje udzielone przez Starostę Nidzickiego:

- decyzja Starosty Nidzickiego z dnia 16.05.2025 r., znak: BOŚ.6522.1.2025 udzielająca koncesji na wydobywanie kopaliny ze złoża piasków „Tatary I” z terenu działki nr 31/3 w obrębie Tatary, gmina Nidzica, powiat nidzicki, województwo warmińsko-mazurskie;
- decyzja Starosty Nidzickiego z dnia 19.12.2023 r., znak: BOŚ.6522.2.2023 udzielająca koncesji na wydobywanie kopaliny (piasku ze żwirem) ze złoża „KANIGOWO XV” na działce nr 157/2 w obrębie ewidencyjnym Kanigowo, gm. Nidzica, powiat nidzicki, województwo warmińsko – mazurskie;
- decyzja Starosty Nidzickiego z dnia 28.10.2022 r., znak: BOŚ.6522.8.2022 udzielająca koncesji na wydobywanie metodą odkrywkową kopaliny (torfu) ze złoża „Nibork Drugi 1” na działce nr 105/3 w obrębie ewidencyjnym Nibork Drugi, gmina Nidzica, powiat nidzicki, województwo warmińsko – mazurskie.

Zgodnie z informacjami udostępnionymi przez Starostwo Powiatowe w Nidzicy:

- 2020 rok – powierzchnia gruntów zdegradowanych: 181,08 ha, zrehabilitowano: 0,48 ha;
- 2021 rok – powierzchnia gruntów do rekultywacji: 47,3 ha, zrehabilitowano: 19,71 ha;
- 2022 rok – powierzchnia gruntów do zdegradowanych: 16,1 ha, zrehabilitowano: 7,00 ha;
- 2023 rok – powierzchnia gruntów do rekultywacji 2,0 ha, zrehabilitowano: 19,9 ha;
- 2024 rok – powierzchnia gruntów do rekultywacji: 2,92 ha, zrehabilitowano: 23,35 ha.

Rekultywacja gruntów.

Starosta, zgodnie z art. 22 ust. 2 oraz art. 26–30 ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych, jako organ administracji publicznej, jest zobowiązany do zapewnienia prawidłowej i skutecznej rekultywacji wszystkich gruntów, w tym gruntów po eksploatacji kopalni, niezależnie od ich powierzchni i wielkości wydobycia (oznacza to starosta jest organem właściwym w sprawach rekultywacji zarówno w stosunku do terenów objętych koncesjami, których udzielił starosta jak również w stosunku do tych, których udzielił marszałek województwa na terenie powiatu). Do zadań starosty należy określenie kierunku rekultywacji, osoby obowiązanej do jej wykonania, kontrola wykonania rekultywacji, a także egzekwowanie prawidłowego i terminowego jej zakończenia.

W roku 2024 spraw dotyczących rekultywacji gruntów w szczególności gruntów po eksploatacji złóż kruszyw naturalnych było 65 (w roku 2023 spraw było 67).

Osuwiska

Osuwiska należą do najniebezpieczniejszych i najczęściej występujących geozagrożeń na terenie kraju. Powodują zniszczenia w infrastrukturze, uprawach, drzewostanie oraz ogólną degradację terenów objętych ruchami masowymi ziemi. Osuwiska co roku przynoszą ogromne straty, ale przede wszystkim zagrażają bytowi, a nawet życiu mieszkańców.

W przypadku pojawienia się w przyszłości terenów zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych bądź osuwisk najlepszym sposobem unikania zniszczeń jest omijanie terenów zagrożonych osuwiskami i wykluczenie z ich zasięgu działalności gospodarczej. Obszary narażone na wystąpienie osuwisk powinny podlegać szczególnym zasadom zagospodarowania, np.: drenowaniu i odwadnianiu. Każde z tych osuwisk jest aktywne i może prowadzić do dalszych ruchów mas ziemnych powodujących zniszczenia. W 2025 roku podpisano umowę na sporządzenie rejestru osuwisk dla Gminy Nidzica. W kolejnych latach planowane jest sporządzenie rejestru osuwisk dla pozostałych gmin Powiatu Nidzickiego.

3.8. Gleby

Gleby powiatu tworzą głównie gleby brunatnoziemne oraz bielicoziemne. Do gleb brunatnoziemnych, korzystnych pod względem żyzności zalicza się gleby brunatne i płowe. Do znacznie mniej żyznych gleb bielicoziemnych należą gleby rdzawe i bielcowe. Na zdecydowanie mniejszych powierzchniach przede wszystkim w obniżeniach terenu, w sąsiedztwie małych cieków, czy też w dolinie rzek: Wkry i Szkotówki, występują gleby semihydrogeniczne (czarne ziemie) i hydrogeniczne (gleby torfowe, torfowo-murszowe, torfowo-mułowe i murszaste). Gleby występujące na obszarze powiatu w większości zaklasyfikowane zostały do średnich i niższych klas bonitacyjnych. Gleby klas I i II w ogóle nie występują, a gleby klasy III w bardzo małej ilości. Największe obszary gleb należących do klas bonitacyjnych (III a i III b) znajdują się w Gminach Kozłowo oraz Nidzica. Gleby należące do IV i V klasy bonitacyjnej zajmują na terenie powiatu prawie 48%, gleby klasy VI zajmują blisko 6.0 %. Jednak znaczna część gleb na terenie powiatu nidzickiego nie jest objęta klasyfikacją gleboznawczą, grunty te stanowią 43,6% ogólnej powierzchni powiatu.

W celu kontroli zanieczyszczenia gleb konieczne jest prowadzenie kontroli jej jakości. Monitoring jakości gleby i ziemi stanowi podsystem Państwowego Monitoringu Środowiska. Celem badań jest obserwacja zmian gleb użytkowanych rolniczo, a szczególnie właściwości chemicznych, zachodzących w określonych przedziałach czasu, pod wpływem rolniczej i pozarolniczej działalności człowieka.

Monitoring chemizmu gleb ornych Polski jest realizowany od roku 1995. W 5-letnich odstępach czasowych pobierane są próbki glebowe z 216 stałych punktów pomiarowo-kontrolnych, zlokalizowanych na gruntach ornych reprezentatywnych dla pokrywy glebowej kraju. Kolejna, szósta tura Monitoringu przypadła na lata 2020-2022 i była realizowana przez EurofinsOBiKŚ Polska Sp. z o.o., na zlecenie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska. Środki na realizację programu Monitoringu pochodzą z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

W ramach Monitoringu oznaczane są parametry glebowe decydujące o ich jakości i zdolności do wypełniania funkcji produkcyjnych i środowiskowych (m.in. odczyn, zawartość materii organicznej, zasolenie, zawartość pierwiastków śladowych i zanieczyszczeń organicznych i wiele innych). Zgromadzone w latach 1995-2020 dane pozwalają na ocenę jakości gleb i stanu ich zanieczyszczenia w 25-letniej perspektywie czasowej, w zależności od czynników antropogenicznych, takich jak regionalne zróżnicowanie produkcji rolniczej, jej intensyfikacja,

oddziaływanie przemysłu, transportu i urbanizacji, oraz warunków środowiskowych, decydujących o przebiegu procesów glebowych.

Na terenie Powiatu Nidzickiego zlokalizowany jest 1 punkt pomiarowy w miejscowości Kozłowo, Gmina Kozłowo. Wyniki monitoringu na przestrzeni 25 lat przedstawiają poniższe tabele.

Tabela 29. Odczyn gleb ornych w punkcie pomiarowym w miejscowości Kozłowo

Odczyn	Jednostka	Rok					
		1995	2000	2005	2010	2015	2020
Odczyn pH w zawiesinie H ₂ O	pH	6,4	6,7	6,6	6,0	5,3	6,9
Odczyn pH w zawiesinie KCl	pH	5,0	5,3	5,4	4,9	4,7	6,4

Źródło: www.gios.gov.pl, Monitoring chemizmu gleb ornych Polski

Odczyn gleb w zawiesinie KCl na badanym terenie w ostatnich latach ulegał wahaniom i w 2020 roku wynosił pH 6,4. Optymalne pH mierzone w roztworze KCl mieści się w granicach 5,5-7,2, jest to pH w którym z punktu widzenia ekologii procesy biologiczne przebiegają prawidłowo, a rozwój roślin i mikroorganizmów nie zostaje zaburzony. Przy wartościach pH poniżej 4,5 w roztworze glebowym pojawiają się rozpuszczalne formy glinu, uszkodzające włókniki korzeni upośledzające pobieranie wody i składników. W warunkach zbyt niskiego pH zmniejsza się pobranie składników nawozowych przez rośliny, które w wyniku wymywania przedostają się do wód gruntowych (azot) lub uwsteczniają (fosfor). Odczyn gleb w zawiesinie H₂O na przestrzeni 25 lat ulegał zmianom, wahał się i w 2020 roku wynosił pH 6,9.

Tabela 30. Zawartość substancji organicznej w glebach ornych w punkcie pomiarowym w miejscowości Kozłowo

Substancja organiczna gleby	Jednostka	Rok					
		1995	2000	2005	2010	2015	2020
Próchnica	%	1,98	2,2	1,93	2,0	2,06	1,84
Węgiel organiczny	%	1,15	1,28	1,12	1,16	1,2	1,07
Azot ogólny	%	0,104	0,12	0,099	0,107	0,12	0,12
Stosunek C/N	-	1,11	10,7	11,3	10,8	10,0	8,92

Źródło: www.gios.gov.pl, Monitoring chemizmu gleb ornych Polski

Poziom próchnicy na przestrzeni ostatnich lat ulegał wahaniom w granicach 1,84 – 2,2. Niska zawartość próchnicy w glebie prowadzi do spadku jej właściwości fizykochemicznych, zaburzeń w pobieraniu składników pokarmowych, osłabienia zdolności gromadzenia wody z opadów atmosferycznych, a w następstwie ograniczenia wzrostu i plonowania roślin uprawnych. W 2020r. poziom próchnicy w stosunku do poprzednich lat uległ spadkowi i wyniósł 1,84%. Porównanie wartości węgla organicznego w poszczególnych latach pozwala zauważyć, że jego poziom także waha się w granicach 1,07 – 1,28 w poszczególnych okresach czasowych, osiągając najwyższą wartość w 2000 roku. Spośród czynników antropogenicznych na zawartość materii organicznej, w tym próchnicy, w glebie w największym stopniu wpływają: sposób użytkowania ziemi (tn. rolniczy, łąkowy, leśny), intensyfikacja rolnictwa, dobór roślin uprawnych oraz poziom nawożenia organicznego.

Tabela 31. Właściwości sorpcyjne gleb ornich w punkcie pomiarowym w miejscowości Kozłowo

Właściwości sorpcyjne gleby	Jednostka	Rok					
		1995	2000	2005	2010	2015	2020
Kwasowość hydrolityczna (Hh)	cmol(+)*kg ⁻¹	3,38	3,03	3,83	3,68	4,28	1,8
Wapń wymienny (Ca ²⁺)	cmol(+)*kg ⁻¹	4,24	4,99	3,84	2,87	1,8	5,6
Magnez wymienny (Mg ²⁺)	cmol(+)*kg ⁻¹	0,33	0,43	0,38	0,21	0,45	1,58
Sód wymienny (Na ⁺)	cmol(+)*kg ⁻¹	0,03	0,06	0,03	0,05	0,04	<0,10
Potas wymienny (K ⁺)	cmol(+)*kg ⁻¹	0,38	0,47	0,49	0,37	0,28	0,56
Suma kationów wymiennych (S)	cmol(+)*kg ⁻¹	4,98	5,95	4,74	3,51	2,58	7,74
Pojemność sorpcyjna gleby (T)	cmol(+)*kg ⁻¹	8,36	8,98	8,57	7,19	6,86	12,2
Wysycenie kompleksu sorpcyjnego kationami zasadowymi (V)	%	59,57	66,26	55,31	48,83	37,59	63,44

Źródło: www.gios.gov.pl, Monitoring chemizmu gleb ornich Polski

W przedziałach czasowych 2015-2020, objętym programem monitoringu poziom kwasowości hydrolitycznej ulegał wahaniom osiągając wartość w 2015 roku 4,28 cmol(+)*kg⁻¹, a w roku 2020 wyniósł 1,8 cmol(+)*kg⁻¹. Praktyczne zastosowanie parametru kwasowości hydrolitycznej polega na określeniu na jej podstawie dawki wapna, równoważnej dawce czystego CaO w t/ha, niezbędnej do neutralizacji kwasowości związanej z obecnością jonów wodoru obecnych w roztworze glebowym jak i w kompleksie sorpcyjnym. Przyjmuje się, że powstaje konieczność wapnowania gleb, w przypadku których dawka wapna CaO wyliczona na podstawie kwasowości hydrolitycznej przekracza 1 t ha⁻¹, z czego wynika potrzeba wapnowania gleb na badanym terenie.

Wielkość pojemności sorpcyjnej gleby jest cechą rosnącą i nie ulega zasadniczym zmianom o ile nie dochodzi do znacznego nagromadzenia materii organicznej (np. nawożenie organiczne) lub wyraźnej zmiany odczynu. Pewnym zmianom podlegać może proporcja pomiędzy udziałem jonów kwasowych i zasadowych.

Fosfor przyswajalny w glebach w punkcie pomiarowym w miejscowości Kozłowo, w przedziale czasowym objętym programem monitoringu (2005-2020) mieścił się w granicach 14,5-22,9 mg P₂O₅* 100g⁻¹, W 2020 roku nastąpił jego wzrost w porównaniu z latami poprzednimi. Niedobór fosforu jest niekorzystny, ponieważ ogranicza wzrost roślin, obniża wysokość plonu i jego jakość. Zaledwie część fosforu glebowego, obecna w roztworze glebowym w postaci jonowej jest dostępna dla roślin.

Tabela 32. Zawartość pierwiastków przyswajalnych dla roślin w glebach ornich w punkcie pomiarowym w miejscowości Kozłowo

Zawartość pierwiastków przyswajalnych dla roślin	Jednostka	Rok					
		1995	2000	2005	2010	2015	2020
Fosfor przyswajalny	mg P ₂ O ₅ * 100g ⁻¹	4,8	5,8	15,9	14,5	16,0	22,9
Potas przyswajalny	mg K ₂ O*100g ⁻¹	12,4	14,4	20,8	14,6	18,0	20,6
Magnez przyswajalny	mg Mg*100g ⁻¹	4,0	5,0	4,1	2,7	3,06	16,6

Zawartość pierwiastków przyswajalnych dla roślin	Jednostka	Rok					
		1995	2000	2005	2010	2015	2020
Siarka przyswajalna	mg S-SO ₄ *100g-1	0,12	0,2	0,25	1,24	1,83	4,4

Źródło: www.gios.gov.pl, Monitoring chemizmu gleb ornych Polski

Zawartości metali śladowych zostały ocenione w oparciu o Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 1 września 2016 r. (Dz. U. 2016 r. poz. 1395) w sprawie sposobu prowadzenia oceny zanieczyszczenia powierzchni ziemi, oraz wytycznych IUNG (1993), opartych na całkowitych zawartościach metali i właściwościach gleby (odczyn, zawartość części spławialnych, zawartość próchnicy). Rozporządzenie określa zawartości progowe dla gleb użytkowanych rolniczo w mg*kg-1. Wynoszą one: cynk - 300, kadm - 4, miedź - 150, nikiel - 100, ołów - 100, chrom - 150. W punkcie pomiarowym w miejscowości Jankowo nie odnotowano przekroczenia zawartości dopuszczalnych pierwiastków śladowych.

Tabela 33. Zawartość pierwiastków przyswajalnych dla roślin w glebach ornych w punkcie pomiarowym w miejscowości Kozłowo

Całkowita zawartość pierwiastków śladowych	Jednostka	Rok					
		1995	2000	2005	2010	2015	2020
Mangan	Mn mg*kg-1	460	497	442	468	382	369
Kadm	Cd mg*kg-1	0,17	0,17	0,12	0,16	0,14	<0,50
Miedź	Cu mg*kg-1	4,0	4,0	4,1	3,7	4,0	<2,00
Chrom	Cr mg*kg-1	11,0	10,2	11,5	11,0	8,3	9,77
Nikiel	Ni mg*kg-1	6,7	5,8	6,6	7,2	6,4	6,14
Ołów	Pb mg*kg-1	9,1	8,5	10,5	11,1	8,8	8,73
Cynk	Zn mg*kg-1	23,2	26,5	27,1	31,1	31,5	23

Źródło: www.gios.gov.pl, Monitoring chemizmu gleb ornych Polski

Historyczne zanieczyszczenia powierzchni ziemi

Zgodnie z art. 101 d ust. 3 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 647 ze zm.) starosta dokonuje identyfikacji potencjalnych historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi, poprzez:

- ustalenie działalności mogącej z dużym prawdopodobieństwem powodować historyczne zanieczyszczenie powierzchni ziemi, która była prowadzona na danym terenie przed dniem 30 kwietnia 2007 r.,
- ustalenie listy substancji powodujących ryzyko, których wystąpienie w glebie lub ziemi jest spodziewane ze względu na działalność, o której mowa w art. 101 d ust. 1 pkt 1 ww. ustawy,
- analizę dostępnych informacji na temat zagrożenia zanieczyszczeniem gleby lub ziemi;
- w razie potrzeby - wykonanie pierwszego etapu badań zanieczyszczenia gleby i ziemi przez laboratorium, o którym mowa w art. 147a ust. 1 pkt 1 lub ust. 1a ww. ustawy.

Natomiast w myśl art. 101 d ust. 6 i ust. 7 ww. ustawy starosta sporządza wykaz potencjalnych historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi. Wykaz zawiera:

- adres, numery działek ewidencyjnych i informacje o ich powierzchni;
- informacje o aktualnym i, o ile jest to możliwe, planowanym sposobie użytkowania gruntów;
- informacje o działalności prowadzonej na terenie;
- informacje o działalności prowadzonej na terenie w przeszłości, o ile takie informacje są dostępne;
- informacje o właściwościach gleby na terenie;
- nazwy substancji powodujących ryzyko oraz informacje o ich zawartości w glebie i w ziemi;
- informacje o remediacji prowadzonej obecnie i w przeszłości na terenie;
- imię i nazwisko albo nazwę obowiązującego do przeprowadzenia remediacji oraz adres jego zamieszkania lub siedziby;
- imię i nazwisko albo nazwę władającego powierzchnią ziemi oraz adres jego zamieszkania lub siedziby.

Zgodnie z art. 101 d ust. 1 i ust. 6 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska w roku 2018 na zlecenie Starosty Nidzickiego dokonano identyfikacji potencjalnych historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi i sporządzono „Wykaz potencjalnych historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi dla terenu powiatu nidzickiego”. Przedmiotowy wykaz zgodnie z art. 101 d ust. 9 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska został przekazany Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w Olsztynie.

Zgodnie zaś z art. 101 d ust. 8 i ust. 9 ww. ustawy Prawo ochrony środowiska starosta dokonuje aktualizacji wykazu raz na 2 lata i przekazuje aktualizację regionalnemu dyrektorowi ochrony środowiska za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej lub na informatycznych nośnikach danych.

W związku z powyższym w celu wykonania obowiązku wynikającego z art. 101 d ust. 9 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska w roku 2024 Starosta Nidzicki pismem z dnia 3 października 2024 r., znak: BOŚ.602.3.2024 przekazał Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w Olsztynie aktualizację „Wykazu potencjalnych historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi dla terenu powiatu nidzickiego”.

Tabela 34. Wykaz decyzji o wpisie do rejestru historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi z terenu Powiatu Nidzickiego

Lp.	Dane nieruchomości	Data wydania decyzji	Organ wydający	Uwagi
1.	Działka nr 72/6 obręb 6 miasta Nidzica ul. Żeromskiego 24	Decyzja z dnia 13.02.2019 r., znak: WSI.513.23.2018.KPi.JJ.4	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie	Decyzja RDOŚ z dnia 31.05.2021 r. znak: WSI.515.10.2020.KPi.13 o ustaleniu planu remediacji historycznego zanieczyszczenia powierzchni ziemi
2.	Działka nr 65/1 obręb Piątki gmina Nidzica	Decyzja z dnia 13.02.2019 r., znak: WSI.513.24.2018.KPi.JJ.5	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie	

Lp.	Dane nieruchomości	Data wydania decyzji	Organ wydający	Uwagi
3.	Działka nr 182/28 obręb Muszaki gmina Janowo	Decyzja z dnia 18.03.2019 r., znak: WSI.513.25.2018.KPi.JJ.10	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie	Decyzja RDOŚ z dnia 29.12.2022 r. znak: WSI.513.13.2022.JJ.3 o wykreśleniu z rejestru historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi wpisu informacji o potencjalnym historycznym zanieczyszczeniu na terenie nieruchomości 182/28 obręb Muszaki, gm. Janowo
4.	Działka nr 60/2, 62/3 obręb Piątki gmina Nidzica	Decyzja z dnia 05.01.2021 r., znak: WSI.513.38.2020.KPi.3	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie	-
5.	Działki nr 23/3, 307, 308, 309, obręb nr 1 miasta Nidzica obręb Piątki gmina Nidzica	Decyzja z dnia 28.10.2022 r., znak: WSI.513.1.2022.JJ.4	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie	Decyzja RDOŚ z dnia 27.12.2024 r. znak: WSI.515.2.2024.JJ.15 o ustaleniu planu remediacji historycznego zanieczyszczenia powierzchni ziemi na terenie części nieruchomości nr 23/3, 307, 308, 309, obręb 0001 Nidzica

Źródło: Starostwo Powiatowe w Nidzicy

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie decyzją znak WSI.515.2.2024.JJ.15 z dnia 27 grudnia 2024 r. ustalił plan remediacji historycznego zanieczyszczenia powierzchni ziemi na terenie części nieruchomości nr 23/3, 307, 308, 309 obręb 0001 Nidzica. Działania remediacyjne będą prowadzone na terenie części działek nr 23/3, 307, 308, 309 obręb 0001 Nidzica o powierzchni całkowitej 9,0236 ha (dz. nr 23/3 – 6,5097 ha; dz. nr 307 – 0,4112 ha; dz. nr 308 – 0,7267 ha; dz. nr 309 – 1,3760 ha). Działki są własnością Skarbu Państwa, w użytkowaniu ISOROC Polska S.A. w likwidacji.

Zanieczyszczenie powierzchni ziemi na ww. działkach występuje w czterech obszarach, w obrębie których wyznaczono 9 terenów remediacyjnych wokół kolejnych punktów, w których stwierdzono przekroczenia dopuszczalnych zawartości substancji powodujących ryzyko:

- zanieczyszczenie 1 na działce nr 23/3, obejmujące otwór N29 i P21, przedział głębokości 2,0-3,6 m ppt, powierzchnię 19,63 m² i objętość 41,22 m³;
- zanieczyszczenie 2 – na działce nr 23/3, obejmujące:
  - otwór N19, przedział głębokości 1,0-3,5 m ppt, powierzchnię 28,26 m² i objętość 70,65 m³;
  - otwór N20, przedział głębokości 0,5-4,5 m ppt, powierzchnię 63,59 m² i objętość 254,36 m³;
  - otwór N21, przedział głębokości 2,0-3,7 m ppt, powierzchnię 63,59 m² i objętość 108,1 m³;
  - otwór P6, przedział głębokości 1,4-1,8 m ppt, powierzchnię 28,26 m² i objętość 36,74 m³;
  - otwór N32, przedział głębokości 1,8-1,9 m ppt, powierzchnię 28,26 m² i objętość 36,74 m³;

- zanieczyszczenie 3 – na działce nr 309, obejmujące otwór N15, przedział głębokości 2,0-3,7 m ppt, powierzchnię 19,63 m² i objętość 35,33 m³;
- zanieczyszczenie 4 na działkach nr 307 i 308, obejmujące:
  - otwór K2, przedział głębokości 1,7-2,7 m ppt, powierzchnię 19,63 m² i objętość 19,63 m³;
  - otwór N12, przedział głębokości 3,0-5, m ppt, powierzchnię 19,63 m² i objętość 39,25 m³.

Remediacja historycznego zanieczyszczenia powierzchni ziemi obejmie część działek nr 23/3, 307, 308, 309 obręb 0001 Nidzica, określonego ciągiem wspomnianych powyżej współrzędnych geodezyjnych. Na przedmiotowym terenie w przeszłości funkcjonowała instalacja do produkcji wełny mineralnej i papy. Według dostępnych informacji historycznych, w latach 1965-2000 spółka Izolacja S.A. eksploatowała dwie linie technologiczne produkcji wełny mineralnej: tzw. linię „starą” oraz linię „nową”. Linia „stara” została zlikwidowana w I kwartale 2000 r. Od tego okresu w zakładzie eksploatowana była jedynie linia technologiczna – „nowa”. 1 lipca 2004 r. rozpoczęty został kapitalny remont istniejącej linii technologicznej. Produkcję wełny mineralnej na odnowionej linii technologicznej rozpoczęto 29 lutego 2005 r. Data ta stanowi jednocześnie rozpoczęcie działalności produkcyjnej ISOROC POLSKA S.A. W skład instalacji wchodziły następujące urządzenia i obiekty: boksy na surowce, zespoły przenośników taśmowych z zasobnikami surowca, podajnik surowca, piec szybowy, rozwłóknarka lawy, komora osadczą, komora polimeryzacyjna, komora chłodzenia, stanowisko pił tarczowych, stanowisko pakowania wyrobów gotowych. W procesie produkcyjnym wykorzystywane były surowce mineralne: gąbry lub bazalt, kamień wapienny (wapień) lub dolomit, boksyty oraz koks jako paliwo. Surowce dostarczane były do zakładu transportem samochodowym i składowane w boksach, skąd za pomocą zespołu przenośników taśmowych oraz podajnika trafiały do pieca szybowego. W produkcji wełny mineralnej stosowana była również substancja wiążąca (lepiszcze) włókien mineralnych w postaci emulsji wodnej żywicy fenolowo-formaldehydowej oraz preparatów dodatkowych jak środki do hydrofobizacji, aktywatory i środki impregnujące. Żywica dostarczana była cysternami i przepompowywana do zbiorników dwupłaszczowych naziemnych o pojemności 2 x 25 m², zlokalizowanych na zewnątrz hali produkcyjnej. Zbiorniki usytuowane były w wannie wychwytowej. Pozostałe preparaty dostarczane były w paletopojemnikach typu mauzer i magazynowane w hali, również w wannach wychwytowych. Obecnie zarówno zbiorniki na żywicę, jak i sama hala przemysłowa już nie istnieją, zostały rozebrane. W piecu szybowym (powietrzno-tlenowo-paliwowym) opalanym koksem i chłodzonym wodą w temp. 1500oC dochodziło do stopienia wsadu mineralnego (gąbry lub bazalt, dolomit lub wapień, boksyty). Zamiennie stosowane były również brykiety produkowane z wybrakowanej wełny mineralnej i cementu jako spoiwa. Powstała rozgrzana lawa była następnie rozwłókniana w rozwłókniarce i schładzana oraz natryskiwana żywicą i środkami dodatkowymi. Utworzone runo formowano mechanicznie w kobierzec w komorze osadniczej i prasowano. W kolejnym etapie dochodziło do termicznego utwardzenia (polimeryzacji) żywic w temp. około 170-250°C w komorze polimeryzacyjnej. W końcowym etapie produkcji kobierzec cięto i konfekcjonowano w produkt gotowy. Obecnie teren działek nr 307, 308 i 309 jest niezabudowany, posiada utwardzoną nawierzchnię. Na działce nr 23/3 zachowane zostały obiekty i urządzenia, nawierzchnia jest utwardzona betonem, kostką lub prefabrykatami ażurowymi. Działalność została zakończona - 29 listopada 2021 r. o godzinie 14:00 nastąpiło stałe wyłączenie instalacji ISOROC Polska S.A. do wytwarzania materiałów izolacyjnych z wełny mineralnej związane z zaprzestaniem działalności.

Remediacja zostanie przeprowadzona w sposób polegający na usunięciu zanieczyszczenia przynajmniej do dopuszczalnej zawartości w glebie i ziemi substancji powodujących ryzyko (tj. zgodnie z art. 101q ust. 1 pkt 1 ustawy *Prawo ochrony środowiska*). Prace remediacyjne środowiska gruntowego będą prowadzone metodą ex-situ, która polega na kontrolowanym wydobywaniu i usunięciu z terenu wymagającego przeprowadzenia remediacji całości zanieczyszczonych gruntów zalegających na głębokości przekraczającej 0,25 m ppt (maksymalnie do głębokości 5,0 m ppt) i na łącznej powierzchni około 290 m², o objętości łącznej około 642 m³, o łącznej masie oszacowanej na około 1155,64 Mg.

3.9. Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów

Gospodarka odpadami komunalnymi na terenie Powiatu Nidzickiego w 2025 roku prowadzona jest zgodnie z ustawą z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. z 2025 r. poz. 733) oraz z Wojewódzkim Planem Gospodarki Odpadami dla Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2023–2028, przyjętym uchwałą Nr X/167/25 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 18 lutego 2025 r.

Znowelizowane przepisy wprowadziły jednolite zasady finansowania, odbierania i zagospodarowania odpadów komunalnych w całym kraju, przypisując gminom pełną odpowiedzialność za organizację systemu gospodarowania odpadami. Gminy są zobowiązane do zorganizowania odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych. Mieszkańcy uiszczają opłatę za gospodarowanie odpadami bezpośrednio na konto gminy. Objęcie systemem nieruchomości niezamieszkałych pozostaje fakultatywne.

Wszystkie gminy należące do Powiatu Nidzickiego wchodziły w skład Ekologicznego Związku Gmin "Działdowszczyzna". Gospodarka odpadami jest zadaniem sędowanym na Związku oraz realizowanym przez Związek. Obszar Związku podzielony jest na 8 sektorów. Miasto i Gmina Nidzica należą do III sektora, Gmina Janowiec Kościelny i Janowo należą do V sektora, Gmina Kozłowo należy do VI sektora. W wyniku ogłoszonych i przeprowadzonych przetargów na odbieranie oraz transport odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych oraz niezamieszkałych w 2024r. obsługą i odbiorem zajmowały następujące firmy:

- Sektor III – Koma Olsztyn, ul. Towarowa 20A, 10-417 Olsztyn;
- Sektor V – Koma Olsztyn, ul. Towarowa 20A, 10-417 Olsztyn;
- Sektor VI – Eko-Trans Sp. z o. o. ul. Przemysłowa 61/1013-200 Działdowo.

Z systemu wyłączony jest odbiór odpadów ze szpitali, przychodni zdrowia, ośrodków wczasowych oraz ogródków działkowych, ze względu na rodzaj prowadzonej tam działalności. Odpady komunalne odbierane są przez przedsiębiorców posiadających odpowiednie zezwolenia i przekazywane do instalacji przetwarzania odpadów zgodnie z przepisami prawa oraz wymaganiami Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami. Punkty Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK), funkcjonujące na terenie gmin, również zobowiązane są do przekazywania zebranych odpadów do odpowiednich instalacji, z zachowaniem hierarchii

postępowania z odpadami. System odbioru odpadów działa według ustalonych harmonogramów, a opłaty za gospodarowanie odpadami każda z gmin ustala indywidualnie, w oparciu o lokalne warunki i potrzeby. System jest finansowany z opłat wnoszonych przez mieszkańców lub zarządców nieruchomości. Plan Gospodarki Odpadami nie przewiduje podziału województwa na regiony gospodarowania odpadami komunalnymi, co oznacza, że odpady mogą być przekazywane do dowolnych instalacji spełniających wymagania techniczne i środowiskowe, niezależnie od ich lokalizacji. Cele przyjęte w gospodarce odpadami komunalnymi, w tym bioodpadami, obejmują:

- redukcję ilości powstających odpadów oraz zwiększenie świadomości społecznej,
- osiągnięcie poziomów recyklingu odpadów komunalnych: 55% w 2025 r., 60% w 2030 r., 65% od 2035 r.,
- ograniczenie składowania: do 30% w latach 2025–2029, 20% w latach 2030–2034 i 10% od 2035 r.,
- promowanie kompostowania bioodpadów w gospodarstwach domowych,
- obowiązek selektywnego zbierania bioodpadów m.in. od mieszkańców i gastronomii,
- poprawę jakości i skuteczności selektywnej zbiórki (również tekstyliów i odzieży),
- ograniczenie powstawania dzikich wysypisk i odpadów zmieszanych,
- utrzymanie trendu ograniczania składowania bioodpadów do poziomu nie wyższego niż 35% masy z 1995 r.

Od 1 lipca 2017 r. obowiązuje na terenie całego kraju Wspólny System Segregacji Odpadów (WSSO). Od tego czasu odpady komunalne są zbierane w podziale na cztery główne frakcje i odpady zmieszane:

- papier (kolor niebieski);
- szkło (kolor zielony), jeżeli frakcja zbierana jest w podziale na szkło bezbarwne i kolorowe, to stosuje się: szkło bezbarwne (kolor biały), szkło kolorowe (kolor zielony);
- metale i tworzywa sztuczne (kolor żółty);
- odpady ulegające biodegradacji ze szczególnym uwzględnieniem bioodpadów (kolor brązowy).

Selektywne zbieranie odpadów komunalnych prowadzone jest również w utworzonym przez Ekologiczny Związek Gmin „Działdowszczyzna” PSZOK-u, do których mieszkańcy mogą dostarczać określone w regulaminie PSZOK frakcje odpadów komunalnych. Na terenie Powiatu Nidzickiego PSZOK zlokalizowany jest w Gminie Nidzica – w miejscowości Nidzica, ul. Kolejowa 17. Punkt ten świadczy usługi polegające na przyjmowaniu odpadów pochodzących z selektywnej zbiórki:

- papier;
- metale;
- tworzywa sztuczne;
- szkło;
- odpady opakowaniowe;
- odpady niebezpieczne;
- przeterminowane leki i chemikalia;

- odpady nie kwalifikujące się do odpadów medycznych, które powstały w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi, w szczególności igły i strzykawki;
- zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny;
- zużyte baterie i akumulatory;
- meble i inne odpady wielkogabarytowe;
- zużyte opony;
- tekstylia i odzież.

W 2024 roku wyposażono Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych w Nidzicy w kontener socjalno – biurowy oraz wagę najazdową. Koszt zadania wyniósł: 51 000 zł,

Według danych GUS na terenie Powiatu Nidzickiego w roku 2020 zebrano 8 528,54 t odpadów ogółem. W roku 2021 liczba ta wzrosła do 9 081,58 t odpadów, natomiast w 2024 roku wyniosła 8 953,36 t, co stanowi wzrost o 424,82 t w odniesieniu do roku 2020. W 2020 roku wartość odpadów zebranych selektywnie wynosiła 3 851,70 t, natomiast w roku 2024 wskazywała 3 858,19 t – wzrost odpadów zebranych selektywnie o 6,49 t.

Tabela 35. Odpady komunalne zebrane na terenie Powiatu Nidzickiego w latach 2020-2024

Jednostka administracyjna	2020	2021	2022	2023	2024
Niesegregowane zmieszane odpady komunalne 20 03 01 [Mg]					
Gmina Janowiec Kościelny	265,16	297,34	291,56	312,76	362,27
Gmina Janowo	230,78	267,74	272,70	270,40	322,82
Gmina Kozłowo	606,96	642,52	631,80	610,82	680,76
Gmina Nidzica	3 573,94	3 694,38	3 559,38	3 539,16	3 729,32
Powiat Nidzicki	4 676,84	4 901,98	4 755,44	4 733,14	5 095,17
Jednostka administracyjna					
Odpady zebrane selektywnie [Mg]					
Gmina Janowiec Kościelny	265,16	250,94	242,87	217,06	203,10
Gmina Janowo	300,05	306,06	307,68	270,00	283,50
Gmina Kozłowo	536,68	410,42	359,65	388,66	501,23
Gmina Nidzica	2 775,67	3 212,18	2 715,65	2 566,03	2 870,36
Powiat Nidzicki	3 851,70	4 179,60	3 625,85	3 442,75	3 858,19
RAZEM	8 528,54	9 081,58	8 381,29	8 175,89	8 953,36

Źródło: GUS

W 2024 roku liczba niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych na terenie Powiatu Nidzickiego wyniosła 5 095,17 t. Odpady zebrane selektywnie stanowiły 43,9% wszystkich zebranych odpadów z terenu powiatu. Szczegółowa charakterystyka zebranych odpadów komunalnych w Powiecie Nidzickim została przedstawiona w tabeli poniżej.

Tabela 36. Zebrane odpady komunalne w gminach Powiatu Nidzickiego w roku 2024

Jednostka administracyjna	Odpady zebrane selektywnie [%]
Gmina Janowiec Kościelny	35,9
Gmina Janowo	46,8
Gmina Kozłowo	42,4
Gmina Nidzica	43,5

Jednostka administracyjna	Odpady zebrane selektywnie [%]
Powiat Nidzicki	43,9

Źródło: GUS

Miejsca zagospodarowania odpadów

Zgodnie z art. 9e ust. 2 oraz art. 9ea ust. 2 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2025 r. poz. 733), a także w związku z uchwałą Nr XIV/261/25 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 24 czerwca 2025 r. w sprawie uchwalenia zmiany Planu gospodarki odpadami dla województwa warmińsko-mazurskiego na lata 2023-2028 uchwalonego uchwałą Nr X/167/25 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 18 lutego 2025 r., a także Wojewódzkim Planem Gospodarki Odpadami dla Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2023–2028, przyjętym uchwałą Nr X/167/25 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 18 lutego 2025 r., ustalono zasady postępowania z odpadami komunalnymi.

Zmieszane odpady komunalne oraz odpady ulegające biodegradacji, w tym odpady zielone, odbierane od właścicieli nieruchomości z terenu Powiatu Nidzickiego, jak również odpady zielone zbierane w punkcie selektywnej zbiórki odpadów komunalnych (PSZOK), powinny być przekazywane do instalacji przetwarzania odpadów spełniających odpowiednie wymagania techniczne i technologiczne. Instalacje te muszą zapewniać ochronę życia i zdrowia ludzi oraz środowiska, a cały proces gospodarowania odpadami musi odbywać się zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa oraz ustaleniami m.in. wojewódzkiego planu gospodarki odpadami.

Miejsca zagospodarowania odpadów – stan aktualny:

Na terenie Związku znajduje się Instalacja Komunalna w Działdowie, zlokalizowana przy ul. Przemysłowej 61 w skład której wchodzi: Instalacja Komunalna - Sortownia, Instalacja Komunalna – Kompostownia w Zakrzewie oraz Instalacja Komunalna - Składowisko w Zakrzewie. Wszystkie niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne oraz odpady selektywnie gromadzone odbierane są zgodnie z zawartą umową przetargową i przekazywane do Instalacji Komunalnej w Działdowie. 4. W 2024 roku zrealizowano: - wykonanie budowy dwóch boksów magazynowych na odpady na terenie Instalacji Komunalnej – Sortowni w Działdowie.

Dzikie wysypiska

Na terenie Powiatu Nidzickiego brak jest ewidencji dzikich wysypisk.

Wymagane poziomy recyklingu i odzysku

Jednym z głównych celów wdrażanego systemu gospodarki odpadami komunalnymi jest zrealizowanie obowiązków wynikających z dyrektyw unijnych, czyli osiągnięcie we wskazanym terminie odpowiedniego poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych. Gminy były zobowiązane osiągnąć w roku 2023 następujący poziom:

- przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych w wysokości co najmniej 45% wagowo.

Ekologiczny Związek Gmin „Działdowszczyzna” w 2024 roku uzyskał poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych w wysokości 36,56%.

Priorytetowym zadaniem dla Ekologicznego Związku Gmin „Działdowszczyzna” na kolejne lata jest: rozwój selektywnej zbiórki szczególnie w zabudowie wielorodzinnej tak na terenie miast jak i obszarów wiejskich, wspólnie z Zarządami spółdzielni mieszkaniowych i Wspólnot mieszkaniowych dalsze wyposażenie osiedli w pojemniki do selektywnej zbiórki, dalsze uświadamianie właścicieli nieruchomości, w tym w szczególności właścicieli działek wykorzystywanych na cele rekreacyjno - wypoczynkowe w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi - w celu ograniczenia ilości wytwarzanych odpadów komunalnych oraz dokładniejszego sortowania odpadów komunalnych, osiąganie określonych przez Unię Europejską poziomów odzysku i recyklingu odpadów.

Wyroby azbestowe

Jednym z głównych priorytetów w gospodarce odpadami niebezpiecznymi w Polsce, ze względu na troskę o zdrowie ludzi i ochronę środowiska, jest systematyczne usuwanie, nadal użytkowanych w znacznych ilościach, wyrobów azbestowych. Do roku 2032 z obszaru kraju powinny zostać usunięte wszystkie wyroby zawierające azbest. W dokumencie Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009 – 2032, przyjętym przez Radę Ministrów Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 14 lipca 2009 roku jako jedno z zadań samorządu terytorialnego zostało wymienione tworzenie programu usuwania azbestu.

Na terenie Powiatu Nidzickiego według stanu na 31.12.2024 r. w Bazie Azbestowej wpisane jest jako zinwentaryzowane 10 242 310 kg wyrobów azbestowych, a do unieszkodliwienia pozostało 8 559 029 kg wyrobów azbestowych. Najwięcej zinwentaryzowanych wyrobów azbestowych opisano w: Gminie Nidzica, natomiast najmniej w Gminie Janowo. Analogicznie najwięcej do unieszkodliwienia wyrobów azbestowych pozostało w Gminie Nidzica oraz w Gminie Kozłowo, natomiast najmniej w Gminie Janowo.

Odpady azbestowe usuwane są co 2 lata częściowo w ramach pozyskiwanego od Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie. dofinansowania, pozostałe koszty realizacji zadania pokrywa gmina.

Tabela 37. Masa wyrobów azbestowych zinwentaryzowanych i pozostałych do unieszkodliwienia na terenie gmin Powiatu Nidzickiego (stan na 31.12.2024 r.)

Masa wyrobów azbestowych		
Jednostka terytorialna	Zinwentaryzowane [kg]	Pozostałe do unieszkodliwienia [kg]
Gmina Janowiec Kościelny	2 549 573	1 822 182
Gmina Janowo	1 505 588	1 231 398
Gmina Kozłowo	2 795 877	2 599 341
Gmina Nidzica	3 391 273	2 906 108,
Powiat Nidzicki	10 242 310	8 559 029

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Bazy Azbestowej.

3.10. Zasoby przyrodnicze

Obszary Natura 2000

Na terenie Powiatu Nidzickiego znajdują się 2 obszary Natura 2000 (1 Obszar Specjalnej Ochrony Siedlisk Ostoja Napiwodzko-Ramucka, 1 Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Puszcza Napiwodzko-Ramucka). Tabela poniżej przedstawia te obszary wraz z ich charakterystyką.

Tabela 38. Obszary Natura 2000 na terenie Powiatu Nidzickiego

Lp.	Nazwa	Data wyznaczenia w Polsce	Pow. [ha]	Kod	Rodzaj ochrony	Lokalizacja
1.	Decyzja Komisji z dnia 10 stycznia 2011 r. w sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG czwartego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2010) 9669)(2011/64/UE) Data publikacji: 8 lutego 2011r. Oznaczenie Dziennika Urzędowego: L 33 str. 146 Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 18 czerwca 2018 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Ostoja Napiwodzko-Ramucka (PLH280052) Data publikacji: 27 lipca 2018 r. Oznaczenie Dziennika Urzędowego: Dz.U. 2018 poz. 1447 Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 16 lipca 2024 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Ostoja Napiwodzko-Ramucka (PLH280052) Data publikacji: 16 lipca 2024 r. Oznaczenie Dziennika Urzędowego: Dz.U. 2024 poz. 1104,					
	Ostoja Napiwodzk o-Ramucka	2018-08-11	32612,780	PLH280052	Dyrektywa siedliskowa	Gminy: Pasym (gmina miejsko-wiejska), Janowo (gmina wiejska), Jedwabno (gmina wiejska), Nidzica (gmina miejsko-wiejska), Szczytno (gmina wiejska), Stawiguda (gmina wiejska), Purda (gmina wiejska), Wielbark (gmina miejsko-wiejska), Olsztynek (gmina miejsko-wiejska)
2.	Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2004 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 Data publikacji: 21 października 2004 r. Oznaczenie Dziennika Urzędowego: Dz. U. Nr 229, poz. 2313 Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 5 września 2007 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 Data publikacji: 28 września 2007 r. Oznaczenie Dziennika Urzędowego: Dz. U. Nr 179, poz. 1275, Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Data publikacji: 4 lutego 2011 r. Oznaczenie Dziennika Urzędowego: Dz. U. Nr 25, poz. 133,					
	Puszcza Napiwodzk o-Ramucka	2004-11-05	116604,69	PLB280007	Dyrektywa ptasia	Gminy: Pasym (gmina miejsko-wiejska), Janowo (gmina wiejska), Dźwierzuty (gmina wiejska), Jedwabno (gmina wiejska), Nidzica (gmina miejsko-wiejska), Szczytno (gmina wiejska), Stawiguda (gmina wiejska), Purda

Lp.	Nazwa	Data wyznaczenia w Polsce	Pow. [ha]	Kod	Rodzaj ochrony	Lokalizacja
						(gmina wiejska), Wielbark (gmina miejsko-wiejska), Olsztyn (gmina miejsko-wiejska)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych CRFOP

Plany zadań ochronnych

Plany zadań ochronnych są sporządzane i realizowane dla obszarów Natura 2000. Dokument powstaje w ciągu 6 lat od ustanowienia obszaru specjalnej ochrony ptaków lub zatwierdzenia przez Komisję Europejską obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty. Plan zadań ochronnych można stworzyć także dla obszaru zaproponowanego Komisji Europejskiej jako mający znaczenie dla Wspólnoty. Dokument ten jest sporządzany na okres dziesięciu lat w formie zarządzenia i może być zmieniony, jeżeli wynika to z potrzeb ochrony tych siedlisk przyrodniczych lub gatunków roślin i zwierząt.

Plany zadań ochronnych zostały opracowane dla następujących Obszarów Natura 2000:

Puszcza Napiwodzko-Ramucka:

- Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie z dnia 20 marca 2015 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Puszcza Napiwodzko-Ramucka;
- Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie z dnia 10 czerwca 2016 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Puszcza Napiwodzko-Ramucka;
- Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie z dnia 29 grudnia 2022 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Puszcza Napiwodzko-Ramucka.

Parki Narodowe

Na terenie Powiatu Nidzickiego nie występują parki narodowe.

Parki Krajobrazowe

Na terenie Powiatu Nidzickiego nie występują parki krajobrazowe.

Obszary Chronionego Krajobrazu

Na terenie Powiatu Nidzickiego występują cztery Obszary Chronionego Krajobrazu.

Tabela 39. Obszary Chronionego Krajobrazu na terenie Powiatu Nidzickiego

L.p.	Nazwa obszaru	Data utworzenia	Powierzchnia	Rodzaj	Gminy jakie obejmuje
1	Dolin Rzek Nidy i Szkotówki	1 stycznia 1998 r.	8 391,90000	-	Nidzica (gmina miejsko- wiejska), Iłowo-Osada (gmina wiejska), Działdowo (gmina wiejska), Kozłowo (gmina wiejska)

L.p.	Nazwa obszaru	Data utworzenia	Powierzchnia	Rodzaj	Gminy jakie obejmuje
2	Doliny Rzeki Orzyc	7 maja 2003 r.	4641,5000	-	Janowo (gmina wiejska), Janowiec Kościelny (gmina wiejska)
3	Jeziora Mielno	1 stycznia 1998 r.	10644,8600	-	Dąbrówno (gmina wiejska), Grunwald (gmina wiejska), Kozłowo (gmina wiejska), Olsztynek (gmina miejsko-wiejska)
4	Puszczy Napiwodzko-Ramuckiej	7 maja 2003 r.	131278,3000	leśny	Pasym (gmina miejsko-wiejska), Janowo (gmina wiejska), Jedwabno (gmina wiejska), Nidzica (gmina miejsko-wiejska), Szczytno (gmina wiejska), Stawiguda (gmina wiejska), Purda (gmina wiejska), Wielbark (gmina miejsko-wiejska), Olsztynek (gmina miejsko-wiejska)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych CRFOP

Rezerваты przyrody

Na terenie Powiatu Nidzickiego występuje 5 rezerwatów przyrody o łącznej powierzchni 300,0000 ha. Wszystkie rezerваты znajdują się na terenie Gminy Nidzica. Największy z nich - Źródła Rzeki Łyny im. prof. Romana Kobendzy ma powierzchnię 122,22 [ha]. W pozostałych gminach powiatu nie wyznaczono rezerwatów przyrody. Tabela poniżej przedstawia rezerваты przyrody wraz z ich charakterystyką.

Tabela 40. Rezerваты przyrody na terenie Powiatu Nidzickiego

L.p.	Nazwa	Data utworzenia	Powierzchnia	Rodzaj	Gminy jakie obejmuje
1	Jezioro Orłowo Małe	1 stycznia 1958 r.	14,9200	faunistyczny	Nidzica (gmina miejsko-wiejska), Olsztynek (gmina miejsko-wiejska)
Dane aktu prawnego o utworzeniu, ustanowieniu lub wyznaczeniu: Zarządzenie Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 20 marca 1958 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody, Monitor Polski, Oznaczenie Dziennika Urzędowego M.P. z 1958 r. Nr 38, poz. 225. Cel ochrony: Celem ochrony przyrody rezerwatu jest zachowanie populacji żółwia błotnego <i>Emys orbicularis</i> oraz optymalnych dla tego gatunku siedlisk. Ustanowienie planu ochronnego Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie z dnia 12 października 2022 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Jezioro Orłowo Małe”, Oznaczenie dziennika urzędowego: Dz. Urz. Województwa Warmińsko-Mazurskiego, Oznaczenie Dziennika Urzędowego Dz. Urz. z 2022 r. poz. 4371					
2	Koniuszanka I	1 stycznia 1978 r.	23,9100	przyrody nieożywionej	Nidzica (gmina miejsko-wiejska)
Dane aktu prawnego o utworzeniu, ustanowieniu lub wyznaczeniu: Zarządzenie Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 11 października 1978 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody, Oznaczenie Dziennika Urzędowego M.P. z 1978 r. Nr 33, poz. 126					

L.p.	Nazwa	Data utworzenia	Powierzchnia	Rodzaj	Gminy jakie obejmuje
Cel ochrony: Opis celów ochrony: Celem ochrony jest zachowanie terenu, na którym występują zjawiska sufozji na sandrze. Brak planu ochronnego Brak aktualnie obowiązujących zadań ochronnych					
3	Koniuszanka II	1 stycznia 1978 r.	64,0600	krajobrazowy	Nidzica (gmina miejsko-wiejska)
Dane aktu prawnego o utworzeniu, ustanowieniu lub wyznaczeniu: Zarządzenie Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 11 października 1978 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody, Oznaczenie Dziennika Urzędowego M.P. z 1978 r. Nr 33, poz. 126 Cel ochrony: Opis celów ochrony: Celem ochrony jest zachowanie i ochrona walorów krajobrazowych przełomowego odcinka doliny rzeki Koniuszanki. Brak planu ochronnego Brak aktualnie obowiązujących zadań ochronnych					
4	Źródła Rzeki Łyny im. prof. Romana Kobendzy	20 października 1959 r.	122,2200	przyrody nieożywionej	Nidzica (gmina miejsko-wiejska)
Dane aktu prawnego o utworzeniu, ustanowieniu lub wyznaczeniu: Zarządzenie Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 20 października 1959 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody, Oznaczenie Dziennika Urzędowego M.P. z 1959 r. Nr 90, poz. 489 Cel ochrony: Celem ochrony jest zachowanie źródeł rzeki Łyny wykazujących silną erozję wsteczną. Brak planu ochronnego Brak aktualnie obowiązujących zadań ochronnych					
5	Bagno Krzywek	19 grudnia 2024 r.	74,6800	torfowiskowy	Nidzica (gmina miejsko-wiejska), Olsztynek (gmina miejsko-wiejska)
Dane aktu prawnego o utworzeniu, ustanowieniu lub wyznaczeniu: Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie z dnia 4 grudnia 2024 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody "Bagno Krzywek", Data publikacji: 2024-10-21, Oznaczenie Dziennika Urzędowego Dz. Urz. z 2024 r. poz. 5366 Cel ochrony: Opis celów ochrony: Zachowanie kompleksu torfowisk niskich i przejściowych oraz borów bagiennych. Brak planu ochronnego Brak aktualnie obowiązujących zadań ochronnych					

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych CRFOP

Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe

Na terenie Powiatu Nidzickiego znajduje się jeden zespół przyrodniczo-krajobrazowy - Dolina rzeki Szkotówki. Szczególnym celem ochrony zespołu przyrodniczo-krajobrazowego jest ochrona doliny środkowego i dolnego odcinka rzeki Szkotówki wraz z fragmentami ekosystemów skraju doliny, wyróżniających się ze względu na walory krajobrazowe oraz różnorodność biologiczną i pełniących rolę korytarza ekologicznego. Dolina rzeki Szkotówki znajduje się na terenie Gminy Kozłowo. Zespół ten został utworzony Uchwałą NR XXXVII/300/2017 RADY GMINY W KOZŁOWIE z dnia 22 czerwca 2017 r. w sprawie ustanowienia na obszarze gminy Kozłowo Zespołu Przyrodniczo-Krajobrazowego „Dolina rzeki Szkotówki, miejsce publikacji Dz. Urz. Województwa Warmińsko-Mazurskiego, oznaczenie Dziennika Urzędowego Dz. Urz. z 2017 r. poz. 3220, data publikacji 2017-08-01.

Użytki ekologiczne

Według art. 42 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz.U. z 2024 r., poz. 1478 ze zm.) użytkami ekologicznymi są zasługujące na ochronę pozostałości ekosystemów mających znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej - naturalne zbiorniki wodne, śródpolne i śródleśne oczka wodne, kępy drzew i krzewów, bagna, torfowiska, wydmy, płaty nieużytkowanej roślinności, starorzecza, wychodnie skalne, skarpy, kamieńce, siedliska przyrodnicze oraz stanowiska rzadkich lub chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów, ich ostoje oraz miejsca rozmnażania lub miejsca sezonowego przebywania. Na terenie Powiatu Nidzickiego brak jest użytków ekologicznych.

Pomniki przyrody

Pomnikami przyrody zgodnie z art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz.U. z 2024 r., poz. 1478 ze zm.) są pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupiska o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, okazałych rozmiarów drzewa, krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyska, skałki, jary, głazy narzutowe oraz jaskinie. Na terenach niezabudowanych, jeżeli nie stanowi to zagrożenia dla ludzi lub mienia, drzewa stanowiące pomniki przyrody podlegają ochronie aż do ich samoistnego, całkowitego rozpadu.

Na obszarze Powiatu Nidzickiego ustanowiono 21 pomników przyrody. Najwięcej pomników przyrody znajduje się w Gminie Nidzica (14 szt.), natomiast w Gminie Janowiec Kościelny brak jest pomników.

Tabela 41. Pomniki przyrody na terenie Powiatu Nidzickiego

Lp.	Lokalizacja	Liczba pomników przyrody
1	Gmina Janowiec Kościelny	brak
2	Gmina Janowo	6: 3 głazy narzutowe, 3 drzewa
3	Gmina Kozłowo	1 grupa drzew
4	Gmina Nidzica	14: 10 drzew, 3 głazy narzutowe, 1 inny (leje sufozyjne)
Powiat Nidzicki		21

Źródło: opracowanie własne na podstawie CRFOP

Korytarze ekologiczne

Zakład Badania Ssaków PAN w Białowieży (obecnie Instytut Biologii Ssaków) opracował mapę przebiegu korytarzy ekologicznych w Polsce. Wytyczenie odpowiednich map zostało podzielone na 2 etapy:

- etap I - w 2005 roku Ministerstwo Środowiska zleciło opracowanie mapy sieci korytarzy dla obszarów Natura 2000 z uwzględnieniem potrzeb ochrony kluczowych gatunków dużych ssaków,
- etap II - w 2011 roku wspólnie z Pracownią na rzecz Wszystkich Istot (w ramach projektu ze środków EEA/EOG) została opracowana kompletna mapa korytarzy ważnych dla populacji

dużych ssaków leśnych oraz spójności siedlisk leśnych i wodno-błotnych w skali krajowej i kontynentalnej.

Na terenie Powiatu Nidzickiego znajdują się pięć korytarzy ekologicznych:

- Lasy Lidzbarskie - Puszcza Ramucko-Napiwodzka GKPnC-9;
- Puszcza Napiwodzko-Ramucka GKPnC-9;
- Puszcza Biała-Dolina Drwecy GKPnC-1B
- Puszcza Napiwodzko-Ramucka-Dolina Drwecy GKPnC-5C
- Puszcza Napiwodzko-Ramucka GKPnC-8C.

Lasy

Wskaźnik lesistości dla Powiatu Nidzickiego wynosił w 2024 roku – 40,2%. Największym wskaźnikiem lesistości w analizowanym roku charakteryzowała się Gmina Janowo – 64,8% oraz Gmina Nidzica – 52,0%, najmniejszym zaś Gmina Kozłowo – 14,8%.

Tabela 42. Lesistość w gminach Powiatu Nidzickiego w roku 2024

Lp.	Jednostka terytorialna	Lesistość	Grunty leśne ogółem
		[%]	[ha]
1	Gmina Janowiec Kościelny	20,2	2 791,19
2	Gmina Janowo	64,8	12 709,62
3	Gmina Kozłowo	14,8	3 822,69
4	Gmina Nidzica	52,0	20 281,42

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego przygotowano zestawienie powierzchni lasów na obszarze Powiatu Nidzicki w latach 2020 – 2024. W roku 2020 ogólna powierzchnia lasów wyniosła 38 558,98 [ha], natomiast w roku 2020 była o 49,7 [ha] większa. Od 2020 roku rośnie powierzchnia lasów publicznych, natomiast powierzchnia lasów publicznych gminnych jest niezmienna od 2020 roku do 2023 roku, w 2024 roku wzrosła o 0,01 ha. Powierzchnia lasów prywatnych ulega lekkim wahaniom. Lasy ogółem obejmują lasy publiczne ogółem oraz lasy prywatne ogółem. Lasy publiczne gminne stanowią jedną z podgrup lasów publicznych. Ponadto na terenie powiatu występują lasy niebędące własnością państwa, nad którymi nadzór sprawuje Starosta Nidzicki.

Tabela 43. Powierzchnia lasów na terenie Powiatu Nidzickiego w latach 2020 - 2024

Rok	Lasy ogółem [ha]	Lasy publiczne ogółem [ha]	Lasy publiczne gminne [ha]	Lasy prywatne ogółem [ha]
2020	38 558,98	34 792,79	12,0	3 766,19
2021	38 578,23	34 805,42	12,0	3 772,81
2022	38 574,32	34 822,41	12,0	3 751,91
2023	38 635,51	34 891,00	12,0	3 744,51
2024	38 628,68	34 919,20	12,01	3 709,48

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS

W całości Powiat Nidzicki położony jest w zasięgu Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Olsztynie. Na terenie Powiatu Nidzickiego zlokalizowane są następujące nadleśnictwa:

- Jedwabno,
- Nidzica,

- Olsztynek,
- Wielbark.

Nadleśnictwo Jedwabno– Powierzchnia lasów w zarządzie Nadleśnictwa Jedwabno na terenie Powiatu Nidzickiego w poszczególnych latach wynosiła:

- 2020 rok – 11 593,5839 ha;
- 2021 rok – 11 593,5839 ha;
- 2022 rok – 11 593,5918 ha;
- 2023 rok – 11 596,2022 ha;
- 2024 rok – 11 606,8071 ha.

Największy udział w strukturze gatunkowej lasów w zarządzie Nadleśnictwa Jedwabno ma sosna – 77,78%. Udział brzozy brodawkowatej wynosi – 10,07%, świerku pospolitego – 5,10%, dębu bezszypułkowego – 3,43% i olchy czarnej – 2,41%. Struktura wiekowa: klasa wieku I (0-20 l) – 23,94%, II (21-40 l) – 15,63%, III (41-60 l) – 14,25%, IV (61-80 l) – 22,21%, V (81-100) – 10,30%, VI (101-120 l) – 8,90%, VII (121-140 l) – 3,37%, VIII (141 l i wyżej) – 1,40%. Przeważające typy siedliskowe lasów to: bór świeży mieszany – 38,62%, las mieszany świeży – 23,21% oraz bór świeży – 19,76%. Na obszarze Nadleśnictwa działa 6 kół łowieckich:

- Nr 297 - Ośrodek Hodowli Zwierzyny Nadleśnictwa Jedwabno
- Nr 298 - Wojskowe Koło Łowieckie „Dziczy Jar”
- Nr 299 - Wojskowe Koło Łowieckie 203 „Daniel”
- Nr 300 - Ośrodek Hodowli Zwierzyny Nadleśnictwa Nidzica
- Nr 318 - Wojskowe Koło Łowieckie „Jenot”
- Nr 319 - Koło Łowieckie „Bóbr”.

Nadleśnictwo Nidzica:

Powierzchnia lasów w zarządzie Nadleśnictwa na terenie Powiatu w latach 2020-2024 przedstawiała się następująco:

- 2020 – 22 324,50 ha,
- 2021 – 22 331,90 ha,
- 2022 – 22 348,09 ha,
- 2023 – 22 338,29 ha,
- 2024 – 22 403,64 ha.

W strukturze gatunkowej dominuje sosna – 87,68%. Struktura wiekowa: dominują drzewa w wieku od 61-80 lat (IV klasa wieku). Przeważający typ siedliskowy lasów to las bór mieszany świeży – 36,92% oraz las mieszany świeży 36,63%. Na terenie powiatu Nidzickiego znajdują się następujące obwody łowieckie: 340, 358, 337, 356, 342, 319, 321, 339, 323, 336, 318, 322, 325, 343, 320, 324, 302, 341, 299, 326, 300, 338, 301, 268, 297, 26, 132, 29, 164, 2, 357 oraz 14.

Nadleśnictwo Olsztynek:

Powierzchnia lasów w zarządzie Nadleśnictwa na terenie Powiatu Nidzickiego w latach 2020-2024 przedstawiała się następująco:

- 2020 – 534,81 ha,
- 2021 – 534,81 ha,
- 2022 – 534,81 ha,
- 2023 – 559,79 ha,
- 2024 – 559,79ha.

W zarządzie Nadleśnictwa Olsztynek są lasy na terenie Gminy Kozłowo i Gminy Nidzica. Największy udział w strukturze gatunkowej ma las mieszany świeży: Gmina Kozłowo (63,84%), Gmina Nidzica (63,84%). Na terenie Nadleśnictwa Olsztynek na terenie Gminy Kozłowo jest jedno Koło Łowieckie nr 324 – Batalion, a na terenie Gminy Nidzica także jedno Koło Łowieckie nr 301 - Mewa.

Nadleśnictwo Wielbark:

Powierzchnia lasów w zarządzie Nadleśnictwa Wielbark na terenie powiatu Nidzickiego w latach 2020-2024 przedstawiała się następująco:

- 2020 - 1553,08 ha,
- 2021 - 1553,08 ha,
- 2022 - 1553,08 ha;
- 2023 - 1553,08 ha;
- 2024 - 1562,07 ha.

Największy udział w strukturze gatunkowej lasów w Nadleśnictwie Wielbark miała sosna – 95,03% Struktura wiekowa: klasa wieku I (1-20 l) – 10,12 %, II (21-40 l) – 15,38 %, III (41-60 l) – 34,04 %, IV (61-80 l) – 29,90 %, V (81-100 l) – 6,63 %, VI (101-120 l) – 3,33 %, VII (121-140 l) – 0,37 %, KO – 0,23%. W typie siedliskowym lasów dominuje bór świeży - 5,52%. Na terenie Nadleśnictwa Wielbark działają cztery Koła Łowieckie:

- Nr 336 - Koło Łowieckie Warmia;
- Nr 317 - Koło Łowieckie Orzeł;
- Nr 318 - Koło Łowieckie Jenot;
- Nr 319 - Koło Łowieckie Bóbr.

W ramach prowadzonej gospodarki leśnej nadleśnictwa realizują działania z zakresu zalesień oraz odnowień lasu. Zalesienia obejmują wprowadzanie roślinności leśnej na grunty uprzednio nieleśne, co skutkuje powstaniem nowej uprawy leśnej. Zalesienie gruntów zwłaszcza niskich klas bonitacyjnych podnosi ich wartość ekonomiczną, zwiększa udział lasów, a ściśle określone sposoby zakładania upraw leśnych i dobór gatunków drzew, wpływają korzystnie na zwiększenie bioróżnorodności. Przed realizacją zalesień należy przeprowadzić rozpoznanie przyrodnicze terenu w celu wykluczenia zalesień na obszarach wyróżniających się różnorodnością biologiczną np. murawy kserotermiczne lub stanowiące siedliska gatunków chronionych rzadkich i zagrożonych wyginięciem. Prace odnowieniowe polegają na ponownym wprowadzeniu roślinności leśnej na gruncie będącym niedawno również lasem. Prognozy zagrożenia pożarowego przygotowuje Laboratorium Ochrony Przeciwpowodziowej Lasu Instytutu Badawczego Leśnictwa. Okresowy zakaz wstępu do lasu wprowadza nadleśniczy, przy dużym zagrożeniu pożarowym, jeżeli przez kolejnych 5 dni wilgotność ściółki mierzona o godzinie 9.00 będzie niższa od 10%.

Nadzór nad lasami nie stanowiącymi własności Skarbu Państwa na terenie Powiatu Nidzickiego.

W roku 2024, podobnie jak w latach ubiegłych, w imieniu Starosty Nidzickiego nadzór nad lasami nie stanowiącymi własności Skarbu Państwa na terenie Powiatu Nidzickiego sprawowali: Nadleśniczy Nadleśnictwa Nidzica, Nadleśniczy Nadleśnictwa Jedwabno, Nadleśniczy Nadleśnictwa Olsztynek i Nadleśniczy Nadleśnictwa Wielbark – na podstawie zawartych porozumień. Na realizację powierzonych zadań Starosta Nidzicki przekazywał środki finansowe. Taka forma sprawowania nadzoru wynika z przepisów prawa, a dokładnie z art. 5 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach.

Zgodnie z zapisami ww. porozumień (jak każdego roku) nadleśnictwa składały w terminie półrocznym, tj. do 15 stycznia i do 15 lipca informację z powierzonego nadzoru. Z przedmiotowych informacji wynika, że stan sanitarny lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa na terenie Powiatu Nidzickiego nie budzi zastrzeżeń, nie odnotowano zagrożeń ze strony czynników biotycznych i abiotycznych mogących wpływać na zachowanie trwałości przedmiotowych lasów.

Ponadto w roku 2024 obowiązywały Uproszczone Plany Urządzenia Lasu oraz Inwentaryzacje Stanu Lasu dla gmin: Nidzica oraz Kozłowo sporządzone w 2015 roku na okres od 01.01.2016 r. do 31.12.2025 r., zatwierdzone zarządzeniem Starosty Nidzickiego nr Z/44/2015 z dnia 01.12.2015 r. - Janowiec Kościelny i Janowo sporządzone w 2015 roku na okres od 01.01.2017 r. do 31.12.2026 r., zatwierdzone zarządzeniem Starosty Nidzickiego nr Z/25/2016 z dnia 22.11.2016 r.

W związku z powyższym obowiązkiem starosty będzie sporządzenie - w latach 2025 i 2026 Uproszczonych Planów Urządzenia Lasu. Zgodnie z art. 21 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach Plan urządzenia lasu lub uproszczony plan urządzenia lasu sporządzany jest dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa, należących do osób fizycznych i wspólnot gruntowych - na zlecenie starosty.

W roku 2024 Starosta Nidzicki wystąpił z wnioskiem do Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych o dofinansowanie sporządzenia uproszczonego planu urządzenia lasu (UPUL) na lata 2026 - 2035 dla lasów z terenu Gminy Nidzica i Gminy Kozłowo niestanowiących własności Skarbu Państwa.

Pismem z dnia 28 października 2024 r., znak: ZU.6007.7.2024 Dyrekcja Generalna Lasów Państwowych poinformowała, że wniosek o przyznanie dofinansowania w 2025 roku do sporządzenia uproszczonych planów urządzenia lasu, ze środków związanych z funduszem leśnym, został zweryfikowany pozytywnie oraz że przyznano dla Powiatu Nidzickiego dofinansowanie do sporządzenia uproszczonych planów urządzenia lasu dla lasów obejmujących powierzchnię 1 048,0050 ha, w wysokości nie przekraczającej kwoty 37 382,50 zł oraz 50 % wartości ujętej w Umowie z wykonawcą wyłonionym zgodnie z zasadami określonymi w Zarządzeniu 37 Dyrektora Generalnego LP z dnia 26 czerwca 2020 r.

Tereny zieleni urządzonej

W tabeli poniżej przedstawiono charakterystykę zieleni urządzonej w gminach Powiatu Nidzickiego.

Tabela 44. Zieleń urządzona na terenie Powiatu Nidzickiego w 2024 roku

Gmina	parki spacerowo - wypoczynkowe		zieleńce		zieleń uliczna	tereny zieleni osiedlowej	cmentarze	
	obiekty [szt.]	pow. [ha]	obiekty [szt.]	pow. [ha]	pow. [ha]	pow. [ha]	obiekty [szt.]	pow. [ha]
	2024		2024		2024	2024	2024	
Gmina Janowiec Kościelny	brak	brak	brak	brak	brak	brak	2	1,90
Gmina Janowo	brak	brak	1	0,94	brak	brak	4	3,07
Gmina Kozłowo	9	21, 20	6	5,00	1,00	1,50	20	17,30
Gmina Nidzica	3	11,80	79	25,36	11,18	0,54	4	8,70
Powiat Nidzicki	12	33,00	86	31,30	12,18	2,04	30	30,97

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Łowiectwo

W roku 2024 obowiązywało 7 umów dzierżawy obwodów łowieckich polnych zawartych na wnioski Polskiego Związku Łowieckiego Zarządu Okręgowego w Olsztynie pomiędzy Starostą Nidzickim oraz prezesami i łowczymi kół łowieckich.

Wszystkie umowy zostały zawarte na okres od 1 kwietnia 2022 roku do dnia 31 marca 2032 roku.

Umowy dzierżawy obwodów łowieckich podpisali prezesi i łowczy kół łowieckich:

1. „Knieja” w Nidzicy,
2. „Cietrzew” w Nidzicy,
3. „Wataha” w Nidzicy,
4. „Szarak” w Mławie,
5. „Łyna ” w Nowych Ramukach,
6. „Mewa” w Pułtusku, ,
7. „Tabakiera” w Podkowie Leśnej.

Zgodnie z zawartymi umowami Dzierżawca został zobowiązany, m.in. do prowadzenia gospodarki łowieckiej na zasadach określonych w ustawie Prawo łowieckie i w oparciu o wieloletni plan hodowlany oraz roczny plan łowiecki, zatrudnienia lub powołania co najmniej jednego strażnika, którego zadaniem jest ochrona zwierzyny i prowadzenie gospodarki łowieckiej, współdziałania z właściwym nadleśnictwem w ustalaniu stanów zwierząt łownych, współdziałania z rolnikami, terminowego uiszczenia czynszu dzierżawnego, wynagradzania szkód wyrządzonych w uprawach i płodach rolnych przez dziki, łosie, jelenie, daniela i sarny oraz przy wykonywaniu polowania, szacowania szkód na zasadach określonych w ustawie Prawo łowieckie oraz zgłaszania właściwym organom Państwowej Inspekcji Weterynaryjnej lub urzędom gmin, bądź najbliższym zakładom leczniczym, o dostrzeżonych objawach chorób zwierząt wolno żyjących.

Następnie, każdego roku, zgodnie z art. 31 ustawy - Prawo łowieckie starosta rozlicza otrzymane czynsz dzierżawny pomiędzy nadleśnictwami i gminami. Nadleśnictwu przypada czynsz odpowiadający powierzchni państwowych gruntów leśnych, a gminom - odpowiadający pozostałej powierzchni obwodu łowieckiego.²

3.11. Zagrożenie poważnymi awariami

Zgodnie z danymi Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska (GIOŚ) oraz informacjami udostępnionymi przez Komendę Wojewódzką Państwowej Straży Pożarnej w Olsztynie, na terenie Powiatu Nidzickiego nie funkcjonuje zakład klasyfikowany jako Zakład Dużego Ryzyka (ZDR). Na terenie powiatu występuje jeden zakład zakwalifikowany do kategorii Zakładów Zwiększonego Ryzyka (ZZR). Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 2 grudnia 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu informacji wymaganych do podania do publicznej wiadomości przez właściwe organy Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. z 2015 r., poz.2145), każdy zakład zakwalifikowany jako zakład dużego ryzyka ma obowiązek opracowania oraz udostępnienia do wiadomości publicznej instrukcji postępowania mieszkańców na wypadek awarii.

3.12. Zabytki i dobra materialne

Duchowe dziedzictwo kulturowe na obszarze Powiatu Nidzickiego przedstawiają miejsca upamiętniające szczególne wydarzenia historyczne oraz istniejące miejsca kultu religijnego. Na terenie Powiatu Nidzickiego występują zabytki archeologiczne i nieruchome.

Obecnie w rejestrze zabytków województwa warmińsko - mazurskiego na terenie Powiatu Nidzickiego są wpisane 226 zabytki nieruchome, są to obiekty sakralne, cmentarze, dwory i parki dworskie.

Powiat Nidzicki posiada bogate zasoby dziedzictwa kulturowego oparte o ważne i historyczne obiekty zabytkowe. Większość z nich wymaga przeprowadzenia prac rewitalizacyjnych oraz naprawczych tak, aby umożliwić jak najdłuższe zachowanie pierwotnych walorów wizualizacyjnych i wartości historycznej. Obiekty zabytkowe o istotnym znaczeniu dla regionu zostały wpisane do rejestru zabytków, który na terenie województwa warmińsko - mazurskiego prowadzi zgodnie z kompetencjami Warmińsko - Mazurski Wojewódzki Konserwator Zabytków.

---

² Raport o stanie Powiatu Nidzickiego za 2024 rok

4. CELE I PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2002 ROKU O OCHRONIE PRZYRODY W POŚ DLA POWIATU NIDZICKIEGO

4.1. Cele i ochrony środowiska wyznaczone z POŚ dla Powiatu Nidzickiego

Dokument będzie stanowił podstawę rozwoju Powiatu. Głównym celem programu jest:

Zrównoważony rozwój Powiatu Nidzickiego dążący do poprawy jakości życia mieszkańców, stanu środowiska przyrodniczego oraz rozwoju sektora usługowego.

W oparciu o charakterystykę stanu środowiska i przeprowadzoną analizę SWOT wyznaczono do realizacji cele. W celu realizacji celów wytyczono kierunki działań, które w oparciu o wytyczne konkretne zadania mają posłużyć realizacji wyznaczonych celów. W Programie zostały wyznaczone cztery cele strategiczne, do których zostały dopasowane cele operacyjne:

Cel I. Poprawa jakości powietrza:

- I.1. Rozwój odnawialnych źródeł energii,
- I.2. Zmniejszenie emisji pochodzącej ze spalania paliw podczas ogrzewania budynków,
- I.3. Zwiększenie efektywności energetycznej w powiecie.

Cel II. Zmniejszenie uciążliwości hałasu dla mieszkańców powiatu:

- II.1. Zmniejszenie emisji hałasu z transportu drogowego/ Poprawa dostępności powiatu

Cel III. Ochrona środowiska i ludności przed oddziaływaniem pól elektromagnetycznych:

- III.1. Ograniczenie oddziaływania pól elektromagnetycznych na człowieka i środowisko,

Cel IV. Osiągnięcie dobrego stanu wód powierzchniowych i podziemnych:

- IV.1. Zmniejszenie presji rolnictwa na stan wód,
- IV.2. Podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa w zakresie ochrony wód,
- IV.3. Utrzymanie wód,
- IV.4. Ochrona przed powodzią.

Cel V. Poprawa systemu gospodarki wodno-ściekowej:

- V.1. Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej,

Cel VI. Racjonalne i efektywne gospodarowanie zasobami kopalin ze złóż:

- VI.1. Nadzór nad zasobami kopalin.

Cel VII. Ochrona gleb i zapewnienie właściwego sposobu użytkowania powierzchni ziemi:

- VII.1. Ochrona gleb użytkowanych rolniczo,
- VII.2. Zapobieganie niekorzystnym zmianom środowiska glebowego,
- VII.3. Rewitalizacja terenów zdegradowanych.

Cel VIII. Racjonalna gospodarka odpadami:

VIII.1. Wzrost ilości zebranych selektywnie odpadów.

Cel IX. Ochrona ekosystemów i walorów przyrodniczych powiatu:

IX.1. Rozwój i utrzymanie zieleni urządzonej,

IX.2. Ochrona i zrównoważony rozwój lasów,

IX.3. Wzrost atrakcyjności i ruchu turystycznego w zgodzie z racjonalnym korzystaniem z zasobów przyrody.

Cel X. Ochrona środowiska przed poważnymi awariami:

X.1 Zminimalizowanie ryzyka wystąpienia zdarzeń mogących powodować poważną awarię oraz ograniczenie jej skutków dla ludzi i środowiska

4.2. Problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 o ochronie przyrody określone w POŚ dla Powiatu Nidzickiego

Pod każdą z charakterystyk dziesięciu obszarów interwencji przeprowadzona została analiza SWOT, mająca na celu określenie największych zagrożeń środowiska, słabych i mocnych stron istniejącego stanu środowiska oraz wskazanie dążeń w tych obszarach i szans na jego poprawę.

Na podstawie analizy aktualnego stanu środowiska zostały zidentyfikowane najistotniejsze problemy ochrony środowiska w Powiecie Nidzickim przedstawione w poniższej tabeli.

Tabela 45. Problemy ekologiczne w Powiecie Nidzickim

Problem ekologiczny	Główne przyczyny występowania problemu	Priorytety
Zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego	Wzrost zanieczyszczenia pyłami w okresie zimowym, spowodowany sezonem grzewczym.	Rozwój instalacji odnawialnych źródeł energii, Wymiana indywidualnych źródeł ciepła, Budowanie świadomości ekologicznej wśród społeczeństwa, w tym promowanie wśród mieszkańców alternatywnych źródeł energii w ramach funduszy UE, Kontrole WIOŚ pod kątem spalania odpadów.
Hałas	Brak pomiarów natężenie hałasu, Zbyt duży udział indywidualnego transportu samochodowego w całości transportu na terenie Powiatu.	Pomiary natężenia hałasu, Stałe modernizacje i rozbudowa dróg, Rozbudowa sieci ścieżek rowerowych, Rozwój i pielęgnacja zieleni miejskiej, w tym zadrzewień, zakrzewień przydrożnych, które pełnią funkcję izolacyjną, Budowa infrastruktury dróg gminnych na nowo powstających osiedlach mieszkaniowych.
Promieniowanie elektromagnetyczne	Występowanie źródeł promieniowania elektromagnetycznego na terenie Powiatu.	Wprowadzenie do planów zagospodarowania przestrzennego zapisów poświęconych ochronie przed polami elektromagnetycznymi,

Problem ekologiczny	Główne przyczyny występowania problemu	Priorytety
		Kontrola obecnych oraz potencjalnych źródeł promieniowania elektromagnetycznego.
Zanieczyszczenia wód	Zły stan wód powierzchniowych, Występowanie obszarów zagrożonych powodzią.	Propagacja rolnictwa ekologicznego, Stała kontrola miejsc nielegalnego odprowadzenia zanieczyszczeń do wód.
Ochrona gleb	Brak punktu monitoringu chemizmu gleb na terenie Powiatu, Zanieczyszczenia pochodzące z transportu drogowego, Przekształcenia gleb spowodowane antropopresją, Powstawanie dzikich wysypisk śmieci, Rozdrobnienie gospodarstw rolnych.	Rozwój rolnictwa ekologicznego, Promocja dobrych praktyk rolniczych rolnictwa ekologicznego, Zwiększenie skali rekultywacji gleb, zdegradowanych i zdewastowanych.
Ochrona przyrody	Podatność zasobów przyrody ożywionej na zanieczyszczenia środowiska, Podatność zasobów przyrody ożywionej na zanieczyszczenia środowiska.	Monitoring obszarów chronionych, Powstanie nowych miejsc zieleni miejskiej, Edukacja ekologiczna mieszkańców i promocja walorów przyrodniczych Powiatu, Tworzenie nowych form ochrony przyrody i dbałość o istniejące, Bieżąca pielęgnacja i monitoring stanu zieleni w mieście, w tym pomników przyrody.
Gospodarka odpadami komunalnymi	Duża ilość odpadów zmieszanych w całości wytwarzanych opadów, Wyroby zawierające azbest.	Edukacja społeczeństwa w zakresie właściwego postępowania z odpadami, Usuwanie i utylizacja azbestu z terenu Powiatu, Wdrażanie i upowszechnianie wśród społeczności lokalnej nawyku selektywnej zbiórki odpadów.
Poprawa bezpieczeństwa ekologicznego	Transport substancji niebezpiecznych przez tereny zabudowane, Naruszenia prowadzenia prawidłowej gospodarki odpadowej,	Wspieranie jednostek OSP poprzez doposażanie w niezbędny sprzęt, szkoleń na wypadek wystąpienia poważnej awarii, Monitoring tras transportu drogowego.
Edukacja ekologiczna społeczeństwa	Małe zainteresowanie społeczeństwa udziałem w konsultacjach.	Kształtowanie świadomości ekologicznej i poszanowania dla środowiska mieszkańców Powiatu,

Problem ekologiczny	Główne przyczyny występowania problemu	Priorytety
		Prowadzenie działań związanych z edukacją dla zrównoważonego rozwoju, Promowanie materiałów/wydawnictw w zakresie edukacji ekologicznej, Promowanie postaw opartych na idei zrównoważonej i odpowiedzialnej konsumpcji.
Działania systemowe w ochronie środowiska	Brak faktycznego zaangażowania w optymalizowanie działań na rzecz środowiska, wynikający w dużym stopniu z braku zrozumienia koncepcji systemu zarządzania środowiskiem, Instrumentalne traktowanie systemu przez zainteresowane strony np. przedsiębiorców zarządzania środowiskowego ukierunkowane jedynie na uzyskanie certyfikatu, Brak skutecznych mechanizmów stymulujących uczestnictwo przedsiębiorstw i instytucji w systemach zarządzania środowiskowego, Problemy z ustaleniem sprawcy za szkody w środowisku.	Zachęcanie i upowszechnianie zastosowania systemów zarządzania środowiskowego w przedsiębiorstwach oraz innych instytucjach, Promowanie systemów zarządzania środowiskowego, Zachęcanie społeczeństwa do opiniowania projektów oraz udziału w postępowaniach na rzecz ochrony środowiska, Odpowiedzialność za szkody w środowisku zgodnie z zasadą „zanieczyszczający płaci”, Zapobieganie powstawaniu i usuwanie szkód w środowisku.

5. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA, W TYM ODDZIAŁYWANIA BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE I SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE ORAZ POZYTYWNE

W Programie Ochrony dla Powiatu Nidzickiego do roku 2035 wyznaczono dziesięć celów w dziewięciu obszarach interwencji. Dla każdego celu wyznaczono kierunki interwencji, których osiągnięcie będzie możliwe poprzez odpowiednią realizację konkretnych działań.

W trakcie realizacji zaplanowanych przedsięwzięć mogą wystąpić szczególne aspekty oddziaływania na środowisko. Ocenie możliwych oddziaływań na środowisko poddano wszystkie zaplanowane zadania zarówno inwestycyjne jak i pozainwestycyjne, które zostały przedstawione w harmonogramie. Najważniejszym zagrożeniem dla środowiska związanym z realizacją Programu może być nieterminowe realizowanie zapisanych w nim działań.

Próbę identyfikacji i oceny przewidywanych znaczących oddziaływań poszczególnych zadań na środowisko dokonano w tabeli uwzględniając:

- pozytywne / negatywne lub brak oddziaływania, a poza nimi oceniono dodatkowo poszczególne priorytety oddziaływania:
- bezpośrednie / pośrednie,
- krótkoterminowe / średnioterminowe / długoterminowe,
- stałe / chwilowe,
- wtórne/ skumulowane.

Ocena została dokonana na podstawie symulacji i przewidywanych skutków realizacji konkretnych działań na poszczególne elementy:

1. Obszary Natura 2000 : Ostoja Napiwodzko-Ramucka, Puszcza Napiwodzko-Ramucka
2. Obszary Chronionego Krajobrazu: Dolin Rzeki Nidy i Szkotówki, Doliny Rzeki Orzyc, Jeziora Mielno, Puszczy Napiwodzko-Ramuckiej.
3. Rezerваты Przyrody: Jezioro Orłowo Małe, Koniuszanka I, Koniuszanka II, Źródła Rzeki Łyny im. prof. Romana Kobendzy, Bagno Krzywek.
4. Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe: Dolina rzeki Szkotówki,
5. Użytki ekologiczne,
6. Pomniki przyrody,
7. Różnorodność biologiczna – rośliny i zwierzęta,
8. Ludzie,
9. Wody,
10. Powietrze i klimat,
11. Powierzchnia ziemi,
12. Krajobraz,
13. Zasoby naturalne,

14. Zabytki i dobra materialne.

Analizując zestawienie przedstawione w poniższej tabeli należy pamiętać, że dokonana ocena z uwagi na ogólny charakter analizowanego POŚ w dużej mierze ma charakter czysto teoretyczny – dlatego też przy opisach znaczących oddziaływań celowo używane jest określenie „prawdopodobnie”. W ocenie tej, nie wartościowano wielkości poszczególnych oddziaływań tylko analizowano możliwość ich wystąpienia.

Określenie zmian stanu środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem w odniesieniu do zadań inwestycyjnych zaplanowanych w *Programie* przy braku informacji o sposobie i dokładnych miejscach realizacji poszczególnych przedsięwzięć jest bardzo trudne. Biorąc jednak pod uwagę, że większość z planowanych zadań inwestycyjnych wymagać będzie przeprowadzenia postępowań w sprawie oceny oddziaływania na środowisko w odniesieniu do konkretnych warunków środowiskowych przyjęto, że na tym etapie wystarczające będzie omówienie typowych oddziaływań i ich potencjalnych skutków środowiskowych.

Jako oddziaływanie negatywne należy rozumieć takie oddziaływanie, które prowadzi do ujemnych skutków, pomniejsza wartość środowiska i jego składników. Negatywne mogą być zarówno działania legalne jak i nielegalne, powodujące szkody w środowisku oraz te, które stwarzają zagrożenie dla środowiska.

Oddziaływania pozytywne to takie, których realizacja prowadzi do poprawy stanu środowiska.

W niektórych przypadkach oddziaływanie, w zależności od aspektu, jaki się rozważa, może mieć jednocześnie negatywny i pozytywny wpływ na dany element środowiska. Przyznanie takiej oceny nie oznacza, że oddziaływania takie zawsze wystąpią oraz że oddziaływanie pozytywne zawsze będzie miało większą, mniejszą lub taką samą wartość jak oddziaływanie negatywne.

W niniejszej analizie określono również wskaźnik brak zauważalnego oddziaływania. W rzeczywistości trudno jest znaleźć przypadek, gdy brak jest jakichkolwiek oddziaływań. Zawsze można określić powiązania, które będą wpływać negatywnie lub pozytywnie na dany komponent środowiska. Lecz w celu uproszczenia i przedstawienia braku zauważalnego oddziaływania zaplanowanego zadania na środowisko wprowadzono wskaźnik brak zauważalnego oddziaływania.

Objaśnienia:

	Oddziaływanie pozytywne
	Oddziaływanie negatywne
	Oddziaływanie zarówno pozytywne jak i negatywne
	Brak zauważalnego oddziaływania
B	Oddziaływanie bezpośrednie
P	oddziaływanie pośrednie
W	oddziaływanie wtórne
skum.	Oddziaływanie skumulowane
>	oddziaływanie krótkoterminowe
>>	oddziaływanie średnioterminowe

>>>	oddziaływanie długoterminowe
<->	oddziaływanie stałe
0	oddziaływanie chwilowe

Tabela 46. Ocena ewentualnego oddziaływania na poszczególne komponenty środowiska i na człowieka zadań przewidzianych do realizacji

Lp.	Opis działania/ przedsięwzięcia	Przewidziane znaczące oddziaływanie (bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na poszczególne komponenty												
		Obszary Natura 2000	Rezerwy Przyrody	Pomniki przyrody	Obszar Chronionego	Zespoły przyrodniczo- krajobrazowe	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Woda	Powietrze i klimat	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki i dobra materialne
Obszar interwencji – Ochrona klimatu i jakości powietrza														
Cel I Poprawa jakości powietrza														
Kierunek interwencji I.1. Rozwój odnawialnych źródeł energii														
I.1.1.	Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii w budownictwie jednorodzinnym na terenie powiatu	>>> P <<<	>>> P <<<	>>> P <<<	>>> P <<<	>>> P <<<	>>> P <<<	>>> B <<<	>>> P <<<	> >>> B <<<	> >>> B <<<	> >>> B <<<		
I.1.2.	Budowa farm fotowoltaicznych i elektrowni słonecznych	> >>> P, B 0, <<<	> >>> P <<<	> >>> P, B 0, <<<	>>> P <<<	>>> P <<<	> >>> B <<<	> >>> B <<<	>>> P <<<	> >>> B <<<	> >>> B <<<	> >>> B <<<	> >>> P <<<	
I.1.3.	Zastosowanie odnawialnych źródeł energii w budynkach stanowiących własność samorządów	>>> P <<<	>>> P <<<	>>> P <<<	>>> P <<<	>>> P <<<	>>> P <<<	>>> B <<<	>>> P <<<	> >>> B <<<	> >>> B <<<	>>> B <<<		
I.1.4.	Wsparcie osób fizycznych i prawnych w zakresie instalacji OZE	>>> P <<<	>>> P <<<	>>> P <<<	>>> P <<<	>>> P <<<	>>> P <<<	>>> B <<<	>>> P <<<	> >>> B <<<	> >>> B <<<	>>> P <<<		
I.1.5.	Zapisy antysmogowe w opracowywanych dokumentach planistycznych.	>>> P <<<	>>> P <<<	>>> P <<<	>>> P <<<	>>> P <<<	>>> P <<<	>>> P, B <<<		>>> P <<<			>>> P <<<	

Lp.	Opis działania/ przedsięwzięcia	Przewidziane znaczące oddziaływanie (bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na poszczególne komponenty												
		Obszary Natura 2000	Rezerwaty Przyrody	Pomniki przyrody	Obszar Chronionego	Zespoły przyrodniczo- krajobrazowe	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Woda	Powietrze i klimat	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki i dobra materialne
	w szczególności w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, planie gospodarki niskoemisyjnej													
Kierunek interwencji I.2. Zmniejszenie emisji pochodzącej ze spalania paliw podczas ogrzewania budynków														
I.2.1.	Termomodernizacja budynków placówek oświatowych stanowiących jednostki organizacyjne Powiatu				>>> P ↔	> B ↔	> P, B ↔		> P ↔	> P, B ↔			> P ↔	
I.2.2.	Wymiana urządzeń wykorzystujących paliwa stałe na ogrzewanie ekologiczne niepowodujące nadmiernej emisji zanieczyszczeń	>>> P 0, ↔			>>> P 0, ↔	>>> P ↔	>>> P, B ↔	>>> P ↔	>>> P ↔	>>> P ↔	>>> P ↔	>>> P ↔	>>> P ↔	
I.2.3	Opracowanie i wdrożenie „Założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe” oraz „Planów Gospodarki Niskoemisyjnej”	>>> P 0, ↔			>>> P 0, ↔	>>> P ↔	>>> P, B ↔	>>> P ↔	>>> P ↔	>>> P ↔	>>> P ↔	>>> P ↔	>>> P ↔	
Kierunek interwencji I.3. Zwiększenie efektywności energetycznej w powiecie														

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Nidzickiego do roku 2035

Lp.	Opis działania/ przedsięwzięcia	Przewidziane znaczące oddziaływanie (bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na poszczególne komponenty												
		Obszary Natura 2000	Rezerwaty Przyrody	Pomniki przyrody	Obszar Chronionego	Zespoły przyrodniczo- krajobrazowe	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Woda	Powietrze i klimat	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki i dobra materialne
I.3.1.	Podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców w zakresie racjonalnego gospodarowania energią	>>> P <>	>>> P <>	>>> P <>	>>> P <>	>>> P <>	>>> P <>	>>> P, B <>	>>> P, B <>	>>> P <>	>>> P <>	>>> P <>	>>> P <>	
I.3.2.	Termomodernizacja budynków użyteczności publicznych i wymiana nieefektywnych systemów grzewczych	>>> P <>			>>> P <>		>>> P <>	>>> P, B <>		>>> P <>	>>> P <>	>>> P <>	>>> P <>	
I.3.3.	Termomodernizacja budynków jednorodzinnych	>>> P <>	>>> P <>		>>> P <>	>>> P <>	>>> P <>	>>> P, B <>		>>> P <>	>>> P <>	>>> P <>	>>> P <>	
I.3.4.	Wymiana oświetlenia tradycyjnego na energooszczędne, wymiana urządzeń gospodarstwa domowego i sprzętów biurowych na energooszczędne	>>> P <>	>>> P <>	>>> P <>	>>> P <>	>>> P <>		>>> P <>					>>> P <>	
I.3.5.	Modernizacja systemu oświetlenia ulicznego na energooszczędne	>>> P <>	>>> P <>	>>> P <>	>>> P <>	>>> P <>		>>> P <>		>>> P <>			>>> P <>	
I.3.6.	Infrastruktura do ładowania pojazdów elektrycznych	>>> P <>	>>> P <>	>>> P <>	>>> P <>	>>> P <>		>>> P <>		>>> P <>			>>> P <>	

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Nidzickiego do roku 2035

Lp.	Opis działania/ przedsięwzięcia	Przewidziane znaczące oddziaływanie (bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na poszczególne komponenty												
		Obszary Natura 2000	Rezerwy Przyrody	Pomniki przyrody	Obszar Chronionego	Zespoły przyrodniczo- krajobrazowe	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Woda	Powietrze i klimat	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki i dobra materialne
Obszar interwencji - Zagrożenia hałasem														
Cel II Zmniejszenie uciążliwości hałasu dla mieszkańców powiatu														
Kierunek interwencji II.1. Zmniejszenie emisji hałasu z transportu drogowego/ Poprawa dostępności powiatu														
II.1.1.	Uwzględnianie standardów akustycznych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego	>>> P <<<				>>> P <<<	>>> P <<<	>>> P <<<		>>> P <<<				
II.1.2.	Wspieranie realizacji inwestycji wpływających na zmniejszenie uciążliwości hałasu komunikacyjnego (budowa obwodnic, budowa i modernizacja dróg, budowa ekranów akustycznych, wymiana taboru na tabor o lepszych parametrach akustycznych)	>>> P <<<	>>> P <<<	>>> P <<<	>>> P <<<	>>> P <<<	>>> P <<<	>>> P <<<		>>> P <<<		>>> P <<<		
II.1.3.	Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 545 w zakresie budowy ścieżki rowerowej od km 11+770,20 do km 17+881,90	>>> P <<<			>>> P <<<	>>> P <<<	>>> P <<<	>>> B <<<		>>> P <<<	>>> P <<<	>>> P <<<		
II.1.4.	Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 604 w zakresie ścieżki rowerowej	>>> P <<<			>>> P <<<	>>> P <<<	>>> P <<<	>>> B <<<		>>> P <<<	>>> P <<<	>>> P <<<		

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Nidzickiego do roku 2035

Lp.	Opis działania/ przedsięwzięcia	Przewidziane znaczące oddziaływanie (bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na poszczególne komponenty											
		Obszary Natura 2000	Rezerwaty Przyrody	Pomniki przyrody	Obszar Chronionego	Zespoły przyrodniczo- krajobrazowe	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Woda	Powietrze i klimat	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne
	od km 0+000 do km 2+0,82,34												
II.1.5.	Budowa ścieżki rowerowej w istniejącym pasie drogowym drogi wojewódzkiej nr 538 wraz z budową kanalizacji deszczowej, kanału technologicznego, przepustów pod zjazdami i ścieżką rowerową oraz przebudową istniejących zjazdów				>>> P <>	>>> P <>	>>> P <>	>>> B <>		>>> P <>	>>> P <>	>>> P <>	
II.1.6.	Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 604 na odcinku Robaczewo – Drogowy Odcinek Lotniskowy - Wielbark (drogi serwisowe DOL)	>>> P <>			>>> P <>	>>> P <>	>>> P <>	>>> B <>		>>> P <>	>>> P <>	>>> P <>	
II.1.7.	Budowa obwodnicy Nidzicy w ciągu drogi wojewódzkiej nr 604	>>> P <>			>>> P <>	>>> P <>	>>> P <>	>>> B <>		>>> P <>	>>> P <>	>>> P <>	
II.1.8.	Budowa obwodnicy Nidzicy w ciągu drogi wojewódzkiej nr 545	>>> P <>			>>> P <>	>>> P <>	>>> P <>	>>> B <>		>>> P <>	>>> P <>	>>> P <>	

Lp.	Opis działania/ przedsięwzięcia	Przewidziane znaczące oddziaływanie (bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na poszczególne komponenty												
		Obszary Natura 2000	Rezerваты Przyrody	Pomniki przyrody	Obszar Chronionego	Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Woda	Powietrze i klimat	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki i dobra materialne
II.1.9.	Budowa, przebudowa i modernizacja dróg gminnych	>>> P,B ↕	>>> P,B ↕		>>> P,B ↕	>>> P,B ↕	>>> P ↕	>>> B,P ↕		>>> P ↕	>>> P ↕	>>> P ↕		
II.1.10.	Kontrole w zakresie dopuszczalnych norm emisji hałasu komunikacyjnego						>>> P ↕	>>> P ↕						
Obszar interwencji – Pola elektromagnetyczne														
Cel III Ochrona środowiska i ludności przed oddziaływaniem pól elektromagnetycznych														
Kierunek interwencji III.1. Ograniczenie oddziaływania pól elektromagnetycznych na człowieka i środowisko														
III.1.1.	Wprowadzenie do planów zagospodarowania przestrzennego zapisów poświęconych ochronie przed polami elektromagnetycznymi						>>> P ↕	>>> P ↕						
III.1.2.	Prowadzenie ewidencji źródeł promieniowania elektromagnetycznego						>>> P ↕	>>> P ↕						
III.1.3.	Edukacja mieszkańców na temat rzeczywistej skali zagrożenia emisją pól elektromagnetycznych						>>> P ↕	>>> P ↕						

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Nidzickiego do roku 2035

Lp.	Opis działania/ przedsięwzięcia	Przewidziane znaczące oddziaływanie (bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na poszczególne komponenty												
		Obszary Natura 2000	Rezerwaty Przyrody	Pomniki przyrody	Obszar Chronionego	Zespoły przyrodniczo- krajobrazowe	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Woda	Powietrze i klimat	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki i dobra materialne
Obszar interwencji – Gospodarowanie wodami														
Cel IV. Osiągnięcie dobrego stanu wód powierzchniowych i podziemnych														
Kierunek interwencji IV.1. Zmniejszenie presji rolnictwa na stan wód														
VI.1.1.	Upowszechnienie zasad Kodeksu Dobrej Praktyki Rolniczej w zakresie prawidłowego stosowania i przechowywania środków ochrony roślin oraz ograniczanie ich złego wpływu na wody powierzchniowe i podziemne	>>> P <<<	>>> P <<<	>>> P <<<	>>> P <<<	>>> P <<<	>>> P <<<	>>> P <<<		>>> P <<<				
Kierunek interwencji IV.2. Podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa w zakresie ochrony wód														
IV.2.1	Prowadzenie edukacji ekologicznej w zakresie racjonalnej gospodarki wodami i jej ochrony przed zanieczyszczeniem	>>> P <<<	>>> P <<<	>>> P <<<	>>> P <<<	>>> P <<<	>>> P <<<	>>> P <<<		>>> P <<<				
Kierunek interwencji IV.3. Utrzymanie wód														
IV.3.1.	Monitoring wód powierzchniowych i podziemnych	>>> P <<<	>>> P <<<	>>> P <<<	>>> P <<<	>>> P <<<	>>> P <<<	>>> P <<<		>>> P <<<				
IV.3.2.	Bieżące utrzymanie wód i urządzeń wodnych	>>> P <<<	>>> P <<<	>>> P <<<	>>> P <<<	>>> P <<<	>>> P <<<	>>> P <<<		>>> P <<<				

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Nidzickiego do roku 2035

Lp.	Opis działania/ przedsięwzięcia	Przewidziane znaczące oddziaływanie (bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na poszczególne komponenty												
		Obszary Natura 2000	Rezerwaty Przyrody	Pomniki przyrody	Obszar Chronionego	Zespoły przyrodniczo- krajobrazowe	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Woda	Powietrze i klimat	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki i dobra materialne
		↔	↔	↔	↔	↔	↔	↔	↔		↔			
IV.3.3.	Kontrola podmiotów gospodarczych w zakresie dotrzymania zapisów decyzji administracyjnych	↔ P	↔ P	↔ P	↔ P	↔ P	↔ P	↔ P	↔ P		↔ P			
IV.3.4.	Zwiększenie zdolności wód opadowych	↔ P	↔ P	↔ P	↔ P	↔ P	↔ P	↔ P	↔ P		↔ P			
Kierunek interwencji IV.4. Ochrona przed powodzią														
IV.4.1.	Ochrona przed powodzią na terenie powiatu realizowana jest poprzez utrzymanie cieków oraz budowli hydrotechnicznych znajdujących się na nich, administrowanych przez PGW WP, we właściwym stanie technicznym	↔ P	↔ P	↔ P	↔ P	↔ P	↔ P	↔ P	↔ P	↔ P	↔ P	↔ P	↔ P	↔ P

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Nidzickiego do roku 2035

Lp.	Opis działania/ przedsięwzięcia	Przewidziane znaczące oddziaływanie (bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na poszczególne komponenty												
		Obszary Natura 2000	Rezerwaty Przyrody	Pomniki przyrody	Obszar Chronionego	Zespoły przyrodniczo- krajobrazowe	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Woda	Powietrze i klimat	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki i dobra materialne
IV.4.2.	Przysposobienie retencyjne rzek	>>> P <<<	>>> P <<<	>>> P <<<	>>> P <<<	>>> P <<<	>>> P <<<	>>> P <<<	>>> P <<<	>>> P <<<	>>> P <<<	>>> P <<<	>>> P <<<	>>> P <<<
Obszar interwencji - Gospodarka wodno-ściekowa														
Cel V. Poprawa systemu gospodarki wodno-ściekowej														
Kierunek interwencji V.1. Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej														
V.1.1.	Stać kontrola zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków, sposobu pozbywania się nieczystości ciekłych przez mieszkańców						>>> P, B <<<	>>> P, B <<<						
V.1.2.	Prowadzenie ewidencji zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków						>>> P, B <<<	>>> P, B <<<						
V.1.3.	Dotacje celowe na budowę przydomowych oczyszczalni ścieków i zbiorników bezodpływowych						>>> P, B <<<	>>> P, B <<<						

Lp.	Opis działania/ przedsięwzięcia	Przewidziane znaczące oddziaływanie (bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na poszczególne komponenty												
		Obszary Natura 2000	Rezerваты Przyrody	Pomniki przyrody	Obszar Chronionego	Zespoły przyrodniczo- krajobrazowe	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Woda	Powietrze i klimat	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki i dobra materialne
V.1.4.	Rozbudowa i modernizacja sieci kanalizacyjnej	> >>> B, P 0, <>	>>> P <>	>, >>> B, P 0, <>	>>> P <>	>>> P <>	> >>> B, P 0, <> <>	> >>> B 0, < >	> >>> B 0, <>		> >>> B 0, < >			
V.1.5.	Przebudowa i modernizacja oczyszczalni ścieków						>>> P <>	>>> B 0, < >	> >>> B 0, <>		>>> P <>			
V.1.6	Rozbudowa i modernizacja sieci wodociągowej	> >>> B, P 0, <>	>>> P <>	>, >>> B, P 0, <>	>>> P <>	>>> P <>	> >>> B, P 0, <> <>	> >>> B 0, <- >	> >>> B 0, <- >		> >>> B 0, <- >			
V.1.7	Budowa i modernizacja stacji uzdatniania wody							>>> P 0, < <>	>>> P 0, < <>					

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Nidzickiego do roku 2035

Lp.	Opis działania/ przedsięwzięcia	Przewidziane znaczące oddziaływanie (bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na poszczególne komponenty												
		Obszary Natura 2000	Rezerwaty Przyrody	Pomniki przyrody	Obszar Chronionego	Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Woda	Powietrze i klimat	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki i dobra materialne
Obszar interwencji – Zasoby geologiczne														
Cel VI. Racjonalne i efektywne gospodarowanie zasobami kopalin ze złóż														
Kierunek VI.1. Nadzór nad zasobami kopalin														
VI.1.1.	Wydawanie koncesji i kontrola wydanych koncesji							>>> P <<<					>>> P <<<	
VI.1.2	Uwzględnianie ochrony złóż kopalin w opracowaniach planistycznych							>>> P <<<					>>> P <<<	
Obszar interwencji – Gleby														
Cel VII. Ochrona gleb i zapewnienie właściwego sposobu użytkowania powierzchni ziemi														
Kierunek interwencji VII.1. Ochrona gleb użytkowanych rolniczo														
VII.1.1.	Minimalizacja negatywnego wpływu działalności rolniczej na stan gleb poprzez wdrażanie Zasad Dobrej Praktyki Rolniczej w zakresie ochrony gleb użytkowanych rolniczo – szkolenia, pokazy, porady i informacje w zakresie: dostosowania do	>>> P <<<	>>> P <<<	>>> P <<<	>>> P <<<	>>> P <<<	>>> P <<<	>>> P <<<	>>> P <<<	>>> P <<<	>>> P <<<			

Lp.	Opis działania/ przedsięwzięcia	Przewidziane znaczące oddziaływanie (bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na poszczególne komponenty												
		Obszary Natura 2000	Rezerваты Przyrody	Pomniki przyrody	Obszar Chronionego	Zespoły przyrodniczo- krajobrazowe	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Woda	Powietrze i klimat	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki i dobra materialne
	zmian klimatycznych oraz ochrona wód, gleby i powietrza (uwzględniająca wymagania ramowej dyrektywy wodnej, dyrektywy azotanowej dyrektywy NEC, aktualnych inicjatyw Zielonego Ładu, Technologia produkcji rolnej z uwzględnieniem wymogów ochrony środowiska i klimatu													
VII.1.2.	Wspieranie i promocja gospodarstw ekologicznych					>>> P <<<	>>> P <<<			>>> P <<<				
Kierunek interwencji VII.2. Zapobieganie niekorzystnym zmianom środowiska glebowego														
VII.2.1.	Wprowadzenie do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego konieczności ochrony gleb klasy I-III i racjonalnego gospodarowania ich zasobami	>>> P <<<	>>> P <<<	>>> P <<<	>>> P <<<	>>> P <<<	>>> P <<<	>>> P <<<		>>> P <<<				

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Nidzickiego do roku 2035

Lp.	Opis działania/ przedsięwzięcia	Przewidziane znaczące oddziaływanie (bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na poszczególne komponenty												
		Obszary Natura 2000	Rezerwaty Przyrody	Pomniki przyrody	Obszar Chronionego	Zespoły przyrodniczo- krajobrazowe	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Woda	Powietrze i klimat	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki i dobra materialne
VII.2.2	Kontynuacja i rozwój monitoringu środowiska glebowego					>>> P <<<	>>> P <<<	>>> P <<<		>>> P <<<				
VII.2.3	Ochrona gleb o wysokiej przydatności rolniczej przed przeznaczeniem na cele nierolnicze					>>> P <<<	>>> P <<<	>>> P <<<		>>> P <<<				
Kierunek interwencji VII.3. Rewitalizacja terenów zdegradowanych														
VII.3.1.	Rekultywacja obszarów zdegradowanych					>>> P <<<	>>> P <<<	>>> P <<<		>>> P <<<				
Obszar interwencji – Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów														
Cel VIII. Racjonalna gospodarka odpadami														
Kierunek interwencji VIII.1. Wzrost ilości zebranych selektywnie odpadów														
VIII.1.1.	Kontrola podmiotów prowadzących działalność w zakresie wytwarzania, zbierania, transportu i przetwarzania odpadów						>>> P <<<			>>> P <<<				
VIII.1.2.	Coroczne opracowanie Analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi						>>> P <<<			>>> P <<<				

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Nidzickiego do roku 2035

Lp.	Opis działania/ przedsięwzięcia	Przewidziane znaczące oddziaływanie (bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na poszczególne komponenty												
		Obszary Natura 2000	Rezerваты Przyrody	Pomniki przyrody	Obszar Chronionego	Zespoły przyrodniczo- krajobrazowe	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Woda	Powietrze i klimat	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki i dobra materialne
VIII.1.3.	Usuwanie i unieszkodliwianie wytrobów zawierających azbest							>>> P <<<		>>> P <<<	>>> P <<<			
VIII.1.4.	Utrzymanie PSZOK							>>> P <<<			>>> P <<<			
VIII.1.5.	Budowa i modernizacja PSZOK							>>> P <<<			>>> P <<<			
VIII.1.6.	Likwidacja dzikich wysypisk odpadów	>>> P <<<	>>> P <<<		>>> P <<<			>>> P <<<	>>> P <<<		>>> P <<<	>>> B <<<		
VIII.1.7.	Podnoszenie świadomości mieszkańców na temat prawidłowej gospodarki odpadami komunalnych	>>> P <<<	>>> P <<<		>>> P <<<			>>> P <<<	>>> P <<<		>>> P <<<	>>> B <<<		
Obszar interwencji – Zasoby przyrody														
Cel IX. Ochrona ekosystemów i walorów przyrodniczych powiatu														
Kierunek interwencji IX.1. Rozwój i utrzymanie zieleni urządzonej														
IX.1.1.	Bieżące utrzymanie zieleni urządzonej na terenie Powiatu	>>> P <<<	>>> P <<<	>>> P <<<	>>> P <<<	>>> P <<<	>>> P <<<					>>> P <<<		

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Nidzickiego do roku 2035

Lp.	Opis działania/ przedsięwzięcia	Przewidziane znaczące oddziaływanie (bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na poszczególne komponenty												
		Obszary Natura 2000	Rezerwy Przyrody	Pomniki przyrody	Obszar Chronionego	Zespoły przyrodniczo- krajobrazowe	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Woda	Powietrze i klimat	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki i dobra materialne
IX.1.2.	Sadzenie drzew i roślin miododajnych						>>> p <<<	>>> p <<<						
IX.1.3.	Nowe nasadzenia drzew i krzewów, zakładanie zieleni osiedlowej	>>> p <<<	>>> p <<<	>>> p <<<	>>> p <<<	>>> p <<<	>>> p <<<	>>> p <<<				>>> p <<<		
Kierunek interwencji IX.2. Ochrona i zrównoważony rozwój lasów														
IX.2.1.	Ochrona i pielęgnacja lasów	>>> p <<<	>>> p <<<	>>> p <<<	>>> p <<<	>>> p <<<	>>> p <<<	>>> p <<<						
IX. 2.4.	Budowa i utrzymanie infrastruktury leśnej	>>> p <<<	>>> p <<<	>>> p <<<	>>> p <<<	>>> p <<<	>>> p <<<	>>> p <<<			>>> p <<<	>>> p <<<		
IX. 2.5.	Budowa modernizacja dróg leśnych i pożarowych	>>> p <<<	>>> p <<<	>>> p <<<	>>> p <<<	>>> p <<<	>>> p <<<	>>> p <<<			>>> p <<<	>>> p <<<		
IX. 2.6.	Ochrona PPOŻ., budowa dróg pożarowych, oraz monitoring występowania szkodników w lasach	>>> p <<<	>>> p <<<	>>> p <<<	>>> p <<<	>>> p <<<	>>> p <<<	>>> p <<<						
IX. 2.7.	Opracowanie projektów Uproszczonych Planów Urządzenia Lasów	>>> p <<<	>>> p <<<	>>> p <<<	>>> p <<<	>>> p <<<	>>> p <<<	>>> p <<<	>>> p <<<	>>> p <<<	>>> p <<<	>>> p <<<		

Lp.	Opis działania/ przedsięwzięcia	Przewidziane znaczące oddziaływanie (bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na poszczególne komponenty												
		Obszary Natura 2000	Rezerваты Przyrody	Pomniki przyrody	Obszar Chronionego	Zespoły przyrodniczo- krajobrazowe	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Woda	Powietrze i klimat	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki i dobra materialne
IX. 2.8.	Wydawanie zezwoleń na usunięcie drzew i krzewów oraz kontrola z zakresu wydanych decyzji	>>> P <<<	>>> P <<<	>>> P <<<	>>> P <<<	>>> P <<<	>>> P <<<	>>> P, B <<<				>>> P <<<		
Kierunek interwencji IX.3. Wzrost atrakcyjności i ruchu turystycznego w zgodzie z racjonalnym korzystaniem z zasobów przyrody														
IX.3.1.	Uwzględnienie znaczenia ochrony różnorodności biologicznej oraz form ochrony przyrody i obszarów cennych przyrodniczo w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego	>>> P <<<	>>> P <<<	>>> P <<<	>>> P <<<	>>> P <<<	>>> P <<<	>>> P <<<	>>> P <<<	>>> P <<<	>>> P <<<	>>> P <<<		
IX.3.2.	Opracowanie projektów planów ochrony dla obszarów Natura 2000	>>> P <<<	>>> P <<<	>>> P <<<	>>> P <<<	>>> P <<<	>>> P <<<	>>> P <<<	>>> P <<<	>>> P <<<	>>> P <<<	>>> P <<<		
IX.3.3.	Zagospodarowanie terenów przy placówkach opiekuńczo- wychowawczych							>>> P <<<			>>> P <<<	>>> P <<<		
IX.3.4.	Sukcesywna likwidacja zagrożeń związanych z występowaniem gatunków inwazyjnych	>>> P <<<	>>> P <<<	>>> P <<<	>>> P <<<	>>> P <<<	>>> P <<<							
IX.3.5.	Rozbudowa i modernizacja infrastruktury turystycznej	>>> P <<<	>>> P <<<	>>> P <<<	>>> P <<<	>>> P <<<		>>> P <<<	>>> P <<<	>>> P <<<	>>> P <<<	>>> P <<<		

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Nidzickiego do roku 2035

Lp.	Opis działania/ przedsięwzięcia	Przewidziane znaczące oddziaływanie (bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na poszczególne komponenty												
		Obszary Natura 2000	Rezerwaty Przyrody	Pomniki przyrody	Obszar Chronionego	Zespoły przyrodniczo- krajobrazowe	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Woda	Powietrze i klimat	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki i dobra materialne
IX.3.6.	Promowanie rozwoju turystyki i rekreacji w obrębie terenów cennych przyrodniczo	>>> P <<<	>>> P <<<	>>> P <<<	>>> P <<<	>>> P <<<	>>> P <<<	>>> P <<<	>>> P <<<	>>> P <<<	>>> P <<<	>>> P <<<	>>> P <<<	
Obszar interwencji – Zagrożenia poważnymi awariami														
Cel X. Ochrona środowiska przed poważnymi awariami														
Kierunek interwencji X.1. Zminimalizowanie ryzyka wystąpienia zdarzeń mogących powodować poważną awarię oraz ograniczenie jej skutków dla ludzi i środowiska														
X.1.	Wykreowanie właściwych zachowań społeczeństwa w sytuacji wystąpienia zagrożeń środowiska z tytułu awarii przemysłowych, w tym transportu materiałów niebezpiecznych						>>> P <<<							

Lp.	Opis działania/ przedsięwzięcia	Przewidziane znaczące oddziaływanie (bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na poszczególne komponenty												
		Obszary Natura 2000	Rezerваты Przyrody	Pomniki przyrody	Obszar Chronionego	Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Woda	Powietrze i klimat	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki i dobra materialne
X.2.	Kontrolę zakładów mogących mieć negatywny wpływ na stan środowiska i bezpieczeństwa mieszkańców							»»» »»» »»»						
X.3.	Zakup sorbentów i neutralizatorów oraz środków pianotwórczych							»»» »»» »»»						
X.4.	Utrzymanie jednostek OSP oraz wsparcie w zakresie wyposażenia do prowadzenia działań ratowniczych, zapobiegania i przeciwdziałania poważnym awariom oraz zagrożeniom środowiska i zdrowia człowieka wynikającym z nadzwyczajnych zdarzeń							»»» »»» »»» »»» »»»						
X.5.	Edukacja społeczeństwa na wypadek wystąpienia poważnych awarii							»»» »»» »»»						

Na podstawie powyższej tabeli określono działania inwestycyjne, które mogą wpływać negatywnie na środowisko a w szczególności na obszary chronione. Dla każdego z tych zadań przygotowano krótki opis oraz dokumentację graficzną.

Termomodernizacja budynków placówek oświatowych stanowiących jednostki organizacyjne Powiatu (I.2.1.), Termomodernizacja budynków użyteczności publicznych i wymiana nieefektywnych systemów grzewczych (I.3.2.), Termomodernizacja budynków jednorodzinnych (I.1.3.3.)

Na terenie powiatu nidzickiego zabudowa jednorodzinna skupia się głównie wzdłuż ciągów komunikacyjnych oraz centralnych części miejscowości. Wiele budynków znajduje się również na terenach chronionych, dlatego nie można wykluczyć przeprowadzenia działań termomodernizacyjnych właśnie na tych obszarach. Termomodernizacja to przedsięwzięcie mające na celu zmniejszenie zapotrzebowania na energię ciepłą w budynku. Pod tym pojęciem kryje się więc cały ogół prac, dzięki którym można zaoszczędzić na rachunkach za ogrzewanie oraz zmniejszyć ilość zużywanego paliwa zasilającego domową instalację. Wśród prac termomodernizacyjnych najczęściej wymienia się:

- montaż ocieplenia – zastosowany system ociepleń, który uszczelni ściany i sprawi, że zimą ciepłe powietrze z wnętrza domu nie wydostanie się na zewnątrz, a latem nie wniknie z zewnątrz do środka;
- ocieplenie pozostałych przegród – docieplone stropy i podłogi, które pozwolą ograniczyć powierzchnię, przez którą ucieka ciepło;
- uszczelnienie okien i drzwi – wymiana stolarkę na nową;
- modernizacja lub wymiana urządzenia grzewczego – o dostosowanej mocy systemu grzewczego do nowych warunków cieplnych.

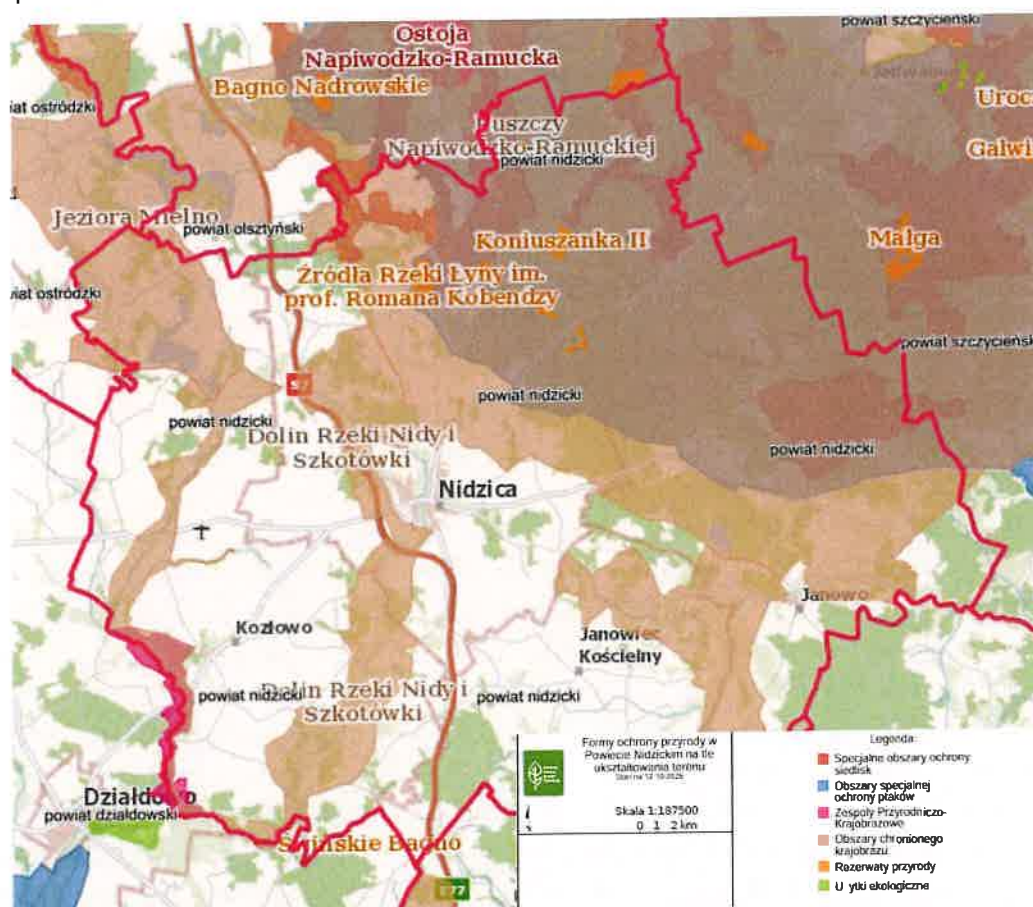
W trakcie termomodernizacji prawdopodobnie będzie występować oddziaływanie związane z pracami budowlanymi – emisją pyłów i hałasu, poruszaniem się maszyn budowlanych oraz zajmowanie terenu. Wpływ ten będzie chwilowy i związany wyłącznie z etapem realizacji. W celu minimalizacji oddziaływania można wymienić: właściwe zabezpieczenie maszyn przed wyciekami, przestrzeganie prawa budowlanego, uwzględnić ochronę obiektów w trakcie projektowania i realizacji oraz dostosować termin prac do okresów lęgowych ptaków.

Do najważniejszych korzyści wynikających z termomodernizacji można zaliczyć poprawę komfortu korzystania z budynków, niższe koszty ogrzewania oraz zmniejszenie niekorzystnego oddziaływania na środowisko zewnętrzne. Termomodernizacja, pozwala na ograniczenie zużycia paliw wykorzystywanych do ogrzewania budynku. Wiąże się to z zmniejszeniem emisji zanieczyszczeń. Zadania związane z tymi inwestycjami przyczynią się do efektywniejszego wykorzystania zasobów naturalnych oraz redukcji emisji gazów cieplarnianych.

Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii w budownictwie jednorodzinnym na terenie powiatu (I.1.1.), Budowa farm fotowoltaicznych i elektrowni słonecznych (I.1.2.),

Tego typu inwestycje lokowane są najczęściej na terenach wolnych od jakiegokolwiek zabudowy, odpowiednio nasłonecznionych i położonych korzystnie. Zgodnie z prawnymi wymogami farma może powstać jedynie na terenie o IV lub niższej klasie ziemi, a także na nieużytkach rolnych. Dodatkowo realizacja inwestycji musi być zgodna z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego, który uchwalany jest przez radę danej gminy. Farmy i elektrownie są najbardziej efektywne przy dużym nasłonecznieniu, natomiast sama działka powinna być płaska lub zorientowana na południe. Całkowicie dyskwalifikujące jest położenie gruntu od północnej strony wzgórza. Duże znaczenie ma także obszar sąsiadujący z działką. Z żadnej strony nie może być otoczona ani drzewostanem ani wysokimi budynkami.

Jak można zauważyć na poniższej rycinie obszary chronione zajmują znaczny obszar. Pokrywają północną, wschodnią oraz centralną część powiatu. W tych miejscach farmy i elektrownie słoneczne nie powinny powstawać z uwagi na znaczne i nieodwracalne negatywne oddziaływanie. Korzystną lokalizacją wydawać by się mogła zachodnia, południowo-zachodnia oraz południowa część powiatu.

Rycina 3. Formy ochrony przyrody w Powiecie Nidzickim na tle ukształtowania terenu

Źródło: <https://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/>

Budowa obwodnicy Nidzicy w ciągu drogi wojewódzkiej nr 604 (II.1.7.), Budowa obwodnicy Nidzicy w ciągu drogi wojewódzkiej nr 545 (II.1.8.) Budowa ścieżki rowerowej w istniejącym pasie drogowym drogi wojewódzkiej nr 538 wraz z budową kanalizacji deszczowej, kanału technologicznego, przepustów pod zjazdami i ścieżką rowerową oraz przebudową istniejących zjazdów (II.1.5.), Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 604 w zakresie ścieżki rowerowej od km 0+000 do km 2+0,82,34 (II.1.4.) oraz Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 604 na odcinku Robaczewo – Drogowy Odcinek Lotniskowy – Wielbark (drogi serwisowe DOL)(II.1.6.)

Są to inwestycje, które będą realizowane w pobliżu terenu obszarów Natura 2000 – Puszcza Napiwodzko-Ramucka oraz Obszarów Chronionego Krajobrazu - Puszcza Napiwodzko-Ramucka oraz Dolina Rzeki Nidy i Szkotówki. Dokładna analiza wpływu tych zadań na formy ochrony przyrody została przedstawiona w kolejnych rozdziałach. Planowane inwestycje będą prowadziły do powstania odwracalnych i nieznacznych niedogodności wynikających z typowych prac budowlano-remontowych. Właściwa organizacja robót oraz przestrzeganie opracowanych dokumentacji technicznych powinny zminimalizować możliwe negatywne oddziaływania.

Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 545 w zakresie budowy ścieżki rowerowej od km 11+770,20 do km 17+881,90 (II.1.3.)

Celem omawianych inwestycji jest podniesienie i dostosowanie parametrów technicznych istniejących dróg, podniesienie spójności sieci dróg województwa, a także poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego i rowerowego. Pozwoli to również na łatwiejszy dostęp do terenów inwestycyjnych oraz turystycznych znajdujących się w Powiecie Nidzickim. Ww. inwestycje nie będą zlokalizowane w pobliżu żadnych form ochrony przyrody. Z ich wykonaniem mogą wiązać się chwilowe niedogodności takie jak: hałas, pylenie, drgania, zmiana organizacji ruchu, chwilowe pogorszenie jakości powietrza, gromadzenie odpadów budowlanych czy zajęcie obszarów pod bazy materiałowe. Są to typowe skutki prowadzonych robót remontowo-budowlanych, które ustaną w momencie zakończenia prac.

Budowa, przebudowa i modernizacja dróg gminnych (II.1.9.)

Nie są znane numery dróg oraz lokalizacja planowanych inwestycji, z tego powodu nie można wykluczyć obszarów chronionych z potencjalnych miejsc realizacji zadań. Negatywny wpływ na obszary chronione i inne komponenty środowiska będzie związany z emitowanymi spalinami, wibracjami i hałasem oraz możliwym naruszeniem roślinności. Wpływ ten można minimalizować poprzez prowadzenie działań zgodnie z obowiązującymi zasadami, unikając wycieków oraz zniszczeń roślinności. Nowa nawierzchnia pozwala na zminimalizowanie emisji zanieczyszczeń związanych z eksploatacją samochodu (obniżenie ścierania się opon, klocków hamulcowych). Dodatkowo w trakcie modernizacji dróg wykonuje się nowe odwodnienia, tym samym obniżając spływ zanieczyszczeń do gruntu. Hałas drogowy powstający podczas ruchu pojazdów jest generowany przez silnik i układ napędowy pojazdu, oddziaływanie opon z nawierzchnią, uderzające o siebie elementy pojazdów głównie ciężarowych a także przewożony ładunek. Jednym ze źródeł hałasu na terenie Powiatu Nidzickiego o jest hałas komunikacyjny, który powstaje na drogach wojewódzkich, powiatowych oraz gminnych. W celu zmniejszenia emisji hałasu nawierzchnie dróg powinny być utrzymywane w dobrym stanie. Podczas budowy i remontów dróg w wyznaczonych miejscach zostaną wykorzystywane tzw. ciche nawierzchnie. Charakteryzują się

zapobiegającymi zanieczyszczeniu wód oraz odpowiednie zabezpieczenie terenów budowlanych. Podłączenie domostwa do sieci kanalizacyjnej chroni wody gruntowe i rzeki przed infiltracją zanieczyszczeń z nieszczelnych przydomowych szamb. Skanalizowanie zakończy problemy związane z możliwą nieszczelnością zbiornika i spływem nieczystości do gruntu i gleb.

5.1. Oddziaływanie na Obszary Natura 2000

Na terenie powiatu nidzickiego znajduje się 2 obszary Natura 2000 (1 Obszarów Specjalnej Ochrony Siedlisk, 1 Obszary Specjalnej Ochrony Ptaków): Ostoja Napiwodzko-Ramucka, Puszcza Napiwodzko-Ramucka.

Plany zadań ochronnych to narzędzia służące skutecznej ochronie ww. obszarów, które określają działania ochronne uwzględniające przedmiot ochrony, zakres prac, termin wykonania oraz podmiot odpowiedzialny za wykonanie. Dla dwóch z ww. obszarów Natura 2000 zostały opracowane Plany zadań ochronnych, w których opisano istniejące i potencjalne zagrożenia dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony. Plan zadań ochronnych nie został opracowany dla obszaru Natura 2000: Puszcza Napiwodzko-Ramucka.

Dla obszaru Natura 2000 „Ostoja Napiwodzko-Ramucka PLH280052” określono zagrożenia, które mogą być tożsame ze skutkami planowanych inwestycji:

- I01 - Obce gatunki inwazyjne
- K02 – Ewolucja biocenotyczna, sukcesja
- B02.04 - Usuwanie martwych i umierających drzew
- K04.01 - Konkurencja
- K05.02 - Zmniejszenie płodności /depresja genetyczna u roślin (w tym kojarzenie krewniacze)

Dla obszaru Natura 2000 „Puszcza Napiwodzko-Ramucka PLB280007” nie określono zagrożeń, które mogą być tożsame ze skutkami planowanych inwestycji.

Spośród wszystkich zaplanowanych w Programie działań, zidentyfikowano te, które mogą przyczynić się do powstania negatywnych oddziaływań na obszary Natura 2000 (jeżeli zostaną przeprowadzone na omawianej formie ochrony przyrody):

- Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii w budownictwie jednorodzinnym na terenie powiatu (I.1.1.),
- Budowa farm fotowoltaicznych i elektrowni słonecznych (I.1.2.),
- Termomodernizacja budynków użyteczności publicznych i wymiana nieefektywnych systemów grzewczych (I.3.2.),
- Termomodernizacja budynków jednorodzinnych (I.3.3.),
- Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 604 w zakresie ścieżki rowerowej od km 0+000 do km 2+0,82,34 (II.1.4.),
- Budowa ścieżki rowerowej w istniejącym pasie drogowym drogi wojewódzkiej nr 538 wraz z budową kanalizacji deszczowej, kanału technologicznego, przepustów pod zjazdami i ścieżką rowerową oraz przebudową istniejących zjazdów (II.1.5.),

- Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 604 na odcinku Robaczewo – Drogowy Odcinek Lotniskowy – Wielbark (drogi serwisowe DOL) (II.1.6.),
- Budowa obwodnicy Nidzicy w ciągu drogi wojewódzkiej nr 604 (II.1.7.),
- Budowa obwodnicy Nidzicy w ciągu drogi wojewódzkiej nr 545 (II.1.8.),
- Budowa, przebudowa i modernizacja dróg gminnych (II.1.9.).
- Rozbudowa i modernizacja sieci kanalizacyjnej (V.1.4.),
- Rozbudowa i modernizacja sieci wodociągowej (V.1.6).

Dla części ww. zadań prawdopodobieństwo ich realizacji na obszarach Natura 2000 występuje, lecz jest to jedynie założenie, które może zostać zweryfikowane w momencie wskazania konkretnej lokalizacji realizacji planowanego zadania. Natomiast pozostałe zadania (głównie te uwzględniające modernizacje i budowy infrastruktury liniowej) będą prawdopodobnie zlokalizowane na pograniczu z omawianym obszarem, dlatego prognozuje się możliwość wystąpienia negatywnych oddziaływań, które mogą zostać zminimalizowane jeśli podjęte zostaną odpowiednie środki zapobiegawcze.

Poniżej omówiono te inwestycje, dla których wskazana została konkretna lokalizacja.

Zarówno rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 604 w zakresie ścieżki rowerowej od km 0+000 do km 2+0,82,34 (II.1.4.), Budowa ścieżki rowerowej w istniejącym pasie drogowym drogi wojewódzkiej nr 538 wraz z budową kanalizacji deszczowej, kanału technologicznego, przepustów pod zjazdami i ścieżką rowerową oraz przebudową istniejących zjazdów (II.1.5.), Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 604 na odcinku Robaczewo – Drogowy Odcinek Lotniskowy – Wielbark (drogi serwisowe DOL) (II.1.6.), Budowa obwodnicy Nidzicy w ciągu drogi wojewódzkiej nr 604 (II.1.7.) jak i budowa obwodnicy Nidzicy w ciągu drogi wojewódzkiej nr 545 (II.1.8.) będą realizowane na terenie obszarów Natura 2000. Dla obszaru Natura 2000 „Ostoja Napiwodzko-Ramucka” planowana rozbudowa nie powinna stanowić zagrożenia, biorąc pod uwagę określone w Planie zadań ochronnych istniejące i potencjalne zagrożenia. Natomiast dla obszaru Natura 2000 „Puszcza Napiwodzko-Ramucka” brak jest określonych zagrożeń, które mogą być tożsame ze skutkami planowanych inwestycji. W obu przypadkach planowane prace powinny być prowadzone zgodnie z określonym celem i działaniami ochronnymi dla środowiska.

Wszelkie działania, których realizacja mogłaby doprowadzić do powstania zagrożeń tożsamyh z tymi opisanymi w Planach zadań ochronnych powinny zostać zaniechane. Natomiast realizacja podobnych zadań w pobliżu omawianego obszaru winna zostać poddana dokładnej analizie, która wykaże ewentualne zagrożenia. Na chwilę obecną nie jest znana dokładna lokalizacja większości inwestycji, których realizacja mogłaby wywołać negatywne oddziaływanie w odniesieniu do opisanych obszarów Natura 2000. Jednakże należy pamiętać o określonych potencjalnych oraz istniejących zagrożeniach i uwzględniać je podczas projektowania i planowania inwestycji.

Dodatkowo, dla wszystkich obszarów Natura 2000 zostały również określone zakazy, wynikające z Ustawy o ochronie przyrody. Zgodnie z zapisem art. 33 Ustawy o ochronie przyrody, na terenie obszaru Natura 2000 nie można prowadzić działań, które:

- pogorszą stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000 lub

- wpłyną negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000, lub
- pogorszą integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami.

Największe prawdopodobieństwo pojawienia się negatywnych oddziaływań na obszary Natura 2000 będzie wynikało z realizacji inwestycji wielkopowierzchniowych oraz zaawansowanych technologicznie. Są to w dużej mierze zadania uwzględniające wykorzystanie odnawialnych źródeł energii w budownictwie jednorodzinnym na terenie powiatu (I.1.1.) budowa farm fotowoltaicznych i elektrowni słonecznych (I.1.2.) oraz budowę i modernizację infrastruktury liniowej (wodno-kanalizacyjnej) (V.1.4., V.1.6). Negatywne oddziaływanie będzie związane z prowadzonymi pracami budowlanymi, modernizacyjnymi i remontowymi. Może pojawić się nadmierna emisja hałasu, zwiększone zapylenie i powstawanie odpadów budowlanych bądź rozbiórkowych. Będą to jednak niedogodności związane jedynie z fazą realizacji inwestycji, co oznacza, że charakter oddziaływania będzie chwilowy i ustanie w momencie zakończenia prac. Dodatkowo podczas prowadzenia prac może dojść do niekontrolowanych wycieków smarów i paliw z maszyn budowlanych, które mogą zanieczyścić wody zarówno powierzchniowe jak i podziemne. Większość zaplanowanych inwestycji będzie polegać na remontach istniejących już dróg, więc nie będzie konieczna wycinka, która byłaby oddziaływaniem znacznym i nieodwracalnym. Negatywny wpływ może mieć zadanie „Budowa, przebudowa i modernizacja dróg gminnych i powiatowych (II.1.9.). Kilka inwestycji będzie natomiast wiązać się z koniecznością zajęcia terenu i prawdopodobną zmianą krajobrazową uwzględniającą wyrąb drzew i krzewów.

W ramach Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Nidzickiego, na etapie opracowania prognozy oddziaływania na środowisko, nie zostały wskazane miejsca realizacji niektórych inwestycji. W Programie np. nie sprecyzowano dokładnej lokalizacji dla zadania budowa farm fotowoltaicznych i elektrowni słonecznych (I.1.2.), która może potencjalnie negatywnie oddziaływać na obszary Natura 2000, jeśli planowana inwestycja zostanie zlokalizowana na omawianym obszarze lub w jego bliskim położeniu. Obszary na których produkowana będzie energia z OZE mogą bowiem zaburzać migrację zwierząt, powodować efekt lustra wody, olśnienia i efekt termiczny. Negatywny wpływ na faunę wynika głównie z niekorzystnej lokalizacji farm – np. na łąkach będących miejscem żerowania i gniazdowania chronionych gatunków ptaków lub w sąsiedztwie korytarzy migracyjnych. Istotny jest zatem właściwy dobór lokalizacji tego typu obiektów. Ocena wpływu zadania (I.2.1.) na obszary Natura 2000 została wykonana na dużym poziomie ogólności, bez rozpatrywania konfliktów przestrzennych w ramach pojedynczych form ochrony przyrody, jednak ze staraniem o uwzględnienie w niniejszej ocenie wszystkich możliwych oraz hipotetycznych oddziaływań projektowanych inwestycji z uwzględnieniem działań minimalizujących. W związku z tym, że kwestia lokalizacji ma dla oceny na walory przyrodnicze kluczowe znaczenie, ocena oddziaływania na poszczególne elementy ekosystemów i ich integralność nie mogła zostać wykonana na poziomie poszczególnych inwestycji. Należy jednak mieć na uwadze, iż system ocen oddziaływania na środowisko w Polsce, zobowiązuje inwestorów do przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko przedsięwzięć, które mogą na nie negatywnie oddziaływać. Ocena na tym poziomie pozwala na precyzyjne wskazanie oddziaływań, jak również określenie działań minimalizujących oraz kompensujących przypisanych do indywidualnych projektów.

Dla zadań Rozbudowa i modernizacja sieci kanalizacyjnej V.1.4., Rozbudowa i modernizacja sieci wodociągowej V.1.6 również nie została określona dokładna lokalizacja, co pozwala przypuszczać iż ich realizacja może przebiegać na dowolnym obszarze powiatu. Nitki poszczególnych sieci wodno-kanalizacyjnych zazwyczaj przebiegają wzdłuż lub pod ciągami komunikacyjnymi drogowymi, które to w minimalnym stopniu znajdują się na obszarach Natura 2000 w powiecie. W związku z tym istnieje prawdopodobieństwo, że ww. zadania będą realizowane na omawianych formach ochrony przyrody. Są to inwestycje, które prowadzą do powstania pewnych negatywnych oddziaływań, lecz ich realizacja jest konieczna aby zminimalizować możliwe awarie będące dużym zagrożeniem dla środowiska wodnego i glebowego.

Dla zadań: Termomodernizacja budynków użyteczności publicznych i wymiana nieefektywnych systemów grzewczych (I.3.2.) oraz termomodernizacja budynków jednorodzinnych (I.3.3.) również nie określono dokładnej lokalizacji, dlatego nie można wykluczyć wykonania ww. inwestycji na obszarach Natura 2000. Prace termomodernizacyjne mogą prowadzić do powstania chwilowych negatywnych oddziaływań takich jak: hałas, pylenie, gromadzenie odpadów czy drgania. Będą to jednak oddziaływania całkowicie odwracalne. W perspektywie długoterminowej, planowane prace przyniosą pozytywne choć pośrednie oddziaływanie na obszary Natura 2000 w wyniku poprawy jakości powietrza.

Wszystkie pozostałe działania, które zostały opisane jako „prawdopodobnie pozytywnie i negatywnie oddziaływujące” na obszary Natura 2000 są działaniami koniecznymi, aby zrealizowane zostały przyjęte cele środowiskowe. Często są to tzw. „inwestycje celu publicznego”, czyli takie o znaczeniu lokalnym (gminnym) oraz ponadlokalnym (powiatowym, wojewódzkim i krajowym). Do takich inwestycji będą się zaliczać np. rozbudowy i modernizacje sieci wodociągowych oraz kanalizacyjnych. Opisane wyżej przykłady „dużych inwestycji” oraz uwzględnionych działań minimalizujących są dobrym przykładem możliwości pogodzenia wykonania zadania na obszarze chronionym z jednoczesnym poszanowaniem istniejących walorów środowiska.

Aby zminimalizować ryzyko powstania negatywnych oddziaływań pochodzących z ww. zadań należy zastosować działania kompensacyjne, takie jak:

- prowadzić roboty budowlane w sposób gwarantujący ochronę wód,
- właściwie zabezpieczyć urządzenia przed ewentualnymi wyciekami,
- etap planowania i eksploatacji planowanej inwestycji powinien uwzględniać rozwiązania oszczędzające wodę,
- unikać emisji substancji pyłowych na etapie budowy lub rozbudowy,
- przestrzegać zapisów pozwoleń budowlanych,
- korzystać z maszyn i urządzeń o wysokich normach spalin,
- zraszać materiały pyłące,
- wykonywać „głośne prace” poza porą nocną,
- zminimalizować ilości drzew i krzewów koniecznych do wycinki, a następnie uwzględnić nowe nasadzenia,
- stosować „czasowe” przejścia dla zwierząt na etapie budowy,
- tworzyć siedliska zastępcze na czas trwania inwestycji,

- uwzględniać ochronę wartości przyrodniczych przy planowaniu inwestycji,
- dostosować termin przeprowadzania prac do okresów lęgowych oraz rozrodczych,
- ograniczyć do minimum strefę bezpośredniej ingerencji,
- materiał ziemny wykorzystywany przy pracach wykończeniowych powinien być pochodzenia lokalnego, tak aby nie zawierał bazy nasion gatunków obcych temu regionowi,
- stosować zbiorniki podczyszczające wody spływające z dróg.

Jak już wcześniej wspomniano, negatywne oddziaływanie będzie krótkoterminowe, natomiast pozytywne oddziaływanie wynikające z realizacji zaplanowanych zadań będzie długoterminowe i stałe. Pośrednio stan siedlisk powinien ulec poprawie poprzez działania z zakresu gospodarki wodno-ściekowej (np. rozbudowa i modernizacja sieci kanalizacyjnej oraz wodociągowej), poprawy jakości powietrza oraz niektórych działań związanych z rozbudową i usprawnieniem systemu transportu. W ich efekcie powinno nastąpić zmniejszenie poziomu zanieczyszczeń w wodach, glebie oraz powietrzu, co wpłynie korzystnie na warunki bytowania zwierząt i roślin. Dzięki utrzymaniu walorów przyrodniczych oraz powiększeniu areалу powierzchni leśnych, pozytywne oddziaływania dotyczyć będą także klimatu oraz adaptacji do zmian klimatycznych. Bardziej złożone ekosystemy pozwalają w znacznym stopniu utrzymać właściwy reżim hydrologiczny, a także są odporniejsze na niekorzystne zmiany klimatu i zjawiska pogodowe.

Ze względu na położenie i charakter terenu zajętego przez obszary Natura 2000, nie przewiduje się, aby działania wynikające z realizowania celów: Ochrona przed polami elektromagnetycznymi, Racjonalne gospodarowanie zasobami geologicznymi, Racjonalna gospodarka zasobami glebowymi oraz dostosowanie do zmian klimatu, Racjonalna gospodarka odpadami z zachowaniem hierarchii sposobów postępowania z odpadami, Przejście na gospodarkę o zabiegu zamkniętym, Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii oraz minimalizacja ich skutków mogły potencjalnie negatywnie oddziaływać na ich przedmioty ochrony. Wszelkie działania podejmowane w zakresie realizacji ww. celów będą zdecydowanie pozytywnie, lecz w większości pośrednio wpływać na stan siedlisk i gatunków w obszarach Natura 2000 objętych projektem Programu. Obszary Natura 2000 znajdujące się na terenie Powiatu Nidzickiego są terenami leśnymi oraz zurbanizowanymi. Tak więc wszelkie inwestycje związane np. z wykorzystaniem OZE czy termomodernizacjami mogą być realizowane na omawianych obszarach. Należy zauważyć, iż planowane zadania związane z doposażeniem czy modernizacją zabudowań, będą dotyczyły obiektów już istniejących na tych terenach. Zabudowania znajdujące się na terenie obszarów Natura 2000 poddane termomodernizacji czy doposażone w instalacje OZE będą oddziaływały pozytywnie na cele przedmiotów ochrony, poprzez poprawę jakości powietrza i ograniczenia emisji szkodliwych substancji.

5.2. Oddziaływanie na Rezerваты Przyrody

Na terenie powiatu nidzickiego występuje 5 rezerwatów przyrody o łącznej powierzchni 300,0000 ha. Rezerваты znajdują się na terenie gminy Nidzica.

Dla każdego z nich:

1. Rezerwat Przyrody „Jezioro Orłowo Małe”
2. Rezerwat Przyrody „Koniuszanka I”

3. Rezerwat Przyrody „Koniuszanka II”
4. Rezerwat Przyrody „Źródła Rzeki Łyny im. prof. Romana Kobendzy”
5. Rezerwat Przyrody „Bagno Krzywek”

nie obowiązują Plany Ochrony, które mogłyby określać zagrożenia mogące być tożsame ze skutkami planowanych inwestycji. Brak jest również aktualnie obowiązujących zadań ochronnych.

Spośród wszystkich zaplanowanych w Programie działań, zidentyfikowano te, które mogą przyczynić się do powstania negatywnych oddziaływań na Rezerваты Przyrody (jeżeli zostaną przeprowadzone na omawianej formie ochrony przyrody):

- Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii w budownictwie jednorodzinnym na terenie powiatu (I.1.1.),
- Budowa farm fotowoltaicznych i elektrowni słonecznych (I.1.2.),
- Termomodernizacja budynków jednorodzinnych (I.3.3.),
- Budowa, przebudowa i modernizacja dróg gminnych (II.1.9.),
- Rozbudowa i modernizacja sieci kanalizacyjnej (V.1.4.),
- Rozbudowa i modernizacja sieci wodociągowej (V.1.6).

Realizacja zadań, które zostały wskazane jako pozytywnie oddziałujące na Rezerваты Przyrody będą związane z:

- poprawą funkcjonowania ekosystemów oraz wzrostem różnorodności biologicznej dzięki poprawie jakości powietrza,
- zmniejszeniem presji antropogenicznej na środowisko spowodowane spalaniem paliw nieekologicznych,
- zmniejszeniem presji antropogenicznej na środowisko spowodowanej nieprzepisową emisją ze źródeł punktowych,
- redukcją emisji gazów cieplarnianych,
- redukcją emisji hałasu, w wyniku wymiany lub zastosowania „cichych nawierzchni”,
- redukcją spływu zanieczyszczeń z dróg poprzez wykonanie odwodnień przy nowych lub modernizowanych drogach,
- zmniejszeniem zużycia zasobów naturalnych dzięki zwiększeniu wykorzystania odnawialnych źródeł energii,
- poprawą jakości wód powierzchniowych oraz zwiększeniem atrakcyjności turystycznej wód powierzchniowych, dzięki poprawie jakości powietrza,
- lepszą jakością wody, ograniczeniem ilości ścieków trafiających do środowiska czy zbytniego zużycia wody, co jest istotne ze względu na fakt, iż woda jest nie tylko niezbędna do życia, ale stanowi również naturalne środowisko życia wielu gatunków,
- odpowiednio zaprojektowane i wykonane sieci kanalizacyjne oraz wodociągowe zapobiegają niekorzystnym i niekontrolowanym przepływom ścieków do gleby a tym samym do wód podziemnych.

Ze względu na położenie i charakter terenu zajętego przez Rezerваты Przyrody w Powiecie Nidzickim, nie przewiduje się, aby działania wynikające z realizowania celów: Ochrona powietrza,

Poprawa klimatu akustycznego województwa warmińsko - mazurskiego, Ochrona przed polami elektromagnetycznymi, Osiągnięcie celów środowiskowych dla jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych, Ochrona przed niedoborami wody i powodzią, Zrównoważone gospodarowanie wodą i racjonalna gospodarka wodno - ściekowa, Racjonalne gospodarowanie zasobami geologicznymi, Racjonalna gospodarka zasobami glebowymi oraz dostosowanie do zmian klimatu, Racjonalna gospodarka odpadami z zachowaniem hierarchii sposobów postępowania z odpadami, Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym, Ochrona i zrównoważone użytkowanie zasobów przyrodniczych oraz walorów krajobrazowych, Dążenie do zazieleniania miast i terenów zurbanizowanych, Prowadzenie trwale zrównoważonej gospodarki leśnej, Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii oraz minimalizacja ich skutków mogły potencjalnie negatywnie oddziaływać na ich przedmioty ochrony. Wszelkie działania podejmowane w zakresie realizacji ww. celów będą zdecydowanie pozytywnie, lecz w większości pośrednio wpływać na stan siedlisk i gatunków omawianego Nadbużańskiego Parku Krajobrazowego i jego otuliny.

5.3. Oddziaływanie na pomniki przyrody

Na terenie powiatu nidzickiego znajduje się 21 pomników przyrody. Część z nich to drzewa, które mogą być narażone na negatywne oddziaływanie w wyniku realizacji niektórych działań inwestycyjnych. Na podstawie przeprowadzonej oceny ewentualnego oddziaływania, zidentyfikowano zadania, które mogą oddziaływać zarówno pozytywnie jak i negatywnie na pomniki przyrody:

- Rozbudowa i modernizacja sieci kanalizacyjnej (V.1.4.)
- Rozbudowa i modernizacja sieci wodociągowej (V.1.6.)

Wytypowanie ww. inwestycji jako te mogące wpływać zarówno pozytywnie jak i negatywnie na pomniki przyrody znajdujące się w Powiecie Nidzickim, wynika z tego, że większość planowanych zadań nie ma przypisanej konkretnej lokalizacji. Te działania, których lokalizacja jest znana, znajdują się z dala od utworzonych pomników przyrody, więc negatywne oddziaływanie nie powstanie. Natomiast nie można wykluczyć, że któraś z ww. inwestycji nie będzie prowadzona w pobliżu analizowanej punktowej formy ochrony przyrody.

Wszystkie powyższe działania będą pracami typowo budowlanymi, które zawsze wiążą się z wykorzystaniem sprzętu budowlanego, powstawaniem odpadów rozbiórkowych, wykopami ziemnymi oraz zajęciem obszaru pod bazę inwestycji. Są to oddziaływania chwilowe, nieznaczne i w większości całkowicie odwracalne. W przypadku bliskiego położenia ustanowionego pomnika przyrody od realizowanej inwestycji, należy przede wszystkim odpowiednio zabezpieczyć korzenie oraz najbliższe otoczenie omawianej formy ochrony przyrody. Właściwie prowadzone prace budowlane, wykorzystanie sprawnego sprzętu oraz przestrzeganie zapisów dokumentacji technicznej inwestycji, powinny zminimalizować prawdopodobne negatywne oddziaływania.

W przypadku realizacji nowych inwestycji budowlanych w sąsiedztwie roślinności, należy pamiętać, że drzewa oraz krzewy wymagają szczególnej uwagi podczas wszystkich etapów procesu inwestycyjnego. Prawidłowy rozwój korzeni jest podstawą właściwego wzrostu drzewa, dlatego należy przykładąć dużą wagę do minimalizacji negatywnych oddziaływań wpływających właśnie

na system korzeniowy. Należy unikać składowania materiałów budowlanych w pobliżu drzew, ponieważ mogłoby to doprowadzić do zmiany poziomu gruntu lub zagęszczenia gleby. Drzewa powinny być również zabezpieczone przed zmianą właściwości chemicznych gleby w wyniku spływu do wód zanieczyszczeń pochodzących z placów budowy. Przed rozpoczęciem działań inwestycyjnych należy rozważyć zastosowanie zabiegów inżynierskich takich jak m.in.:

- Wyznaczenie strefy ochronnej drzew (SOD), która gwarantuje skuteczną ochronę gleby oraz systemu korzeniowego;
- Wykonanie dróg tymczasowych, jeśli nie ma możliwości wyznaczenia SOD lub prace wymagają poruszania się i robót w bliskiej odległości od drzew;
- Wybranie właściwego miejsca składowania materiałów (poza SOD i ogrodzeniem ochronnym drzewa);
- Uwzględnienie właściwej organizacji ruchu na placu budowy, szczególnie w pobliżu drzew.

Natomiast pewne jest, że w wyniku realizacji szeregu zaplanowanych działań powstaną pozytywne oddziaływania w odniesieniu do pomników przyrody, a wśród nich można wymienić:

- poprawa funkcjonowania ekosystemów dzięki poprawie jakości powietrza,
- zmniejszenie presji antropogenicznej na środowisko spowodowane spalaniem paliw nieekologicznych,
- zmniejszenie presji antropogenicznej na środowisko spowodowanej nieprzepisową emisją ze źródeł punktowych,
- redukcja emisji gazów cieplarnianych,
- redukcja spływu zanieczyszczeń z dróg poprzez wykonanie odwodnień przy nowych lub modernizowanych drogach,
- odpowiednio zaprojektowane i wykonane sieci kanalizacyjne czy wodociągowe zapobiegą niekorzystnym i niekontrolowanym przepływom ścieków do gleby a tym samym do wód podziemnych.

5.4. Obszary Chronionego Krajobrazu

Na terenie Powiatu Nidzickiego występuje 4 Obszary Chronionego Krajobrazu:

- Dolin Rzeki Nidy i Szkotówki - Obszar o powierzchni 8 391,9ha. Obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, funkcji rekreacyjnych i kulturowych Dolin Rzek Nidy i Szkotówki.
- Doliny Rzeki Orzyc - Obszar o powierzchni 4 641,5ha. Obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, który jest cenny pod względem turystycznym, rekreacyjnym i ekologicznym.
- Jeziora Mielno - Obszar o powierzchni 10 498,0ha. Jest to forma ochrony przyrody obejmująca obszary o cennych walorach krajobrazowych i przyrodniczych.
- Puszczy Napiwodzko-Ramuckiej - Obszar o powierzchni 131 444,3ha. Jest to obszar cenny krajobrazowo, wchodzący w skład większego, naturalnego kompleksu leśnego.

Na Obszarze Chronionego Krajobrazu wprowadza się następujące zakazy:

- 1) zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, lęgówisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;
- 2) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu art. 51 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska;
- 3) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub napraw urządzeń wodnych;
- 4) wydobywania do celów gospodarczych skał, torfu oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu;
- 5) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym, przeciwpowodziowym lub przeciw osuwiskowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych;
- 6) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystywanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka;
- 7) likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych;
- 8) lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej.

Żadne z prowadzonych przedsięwzięć nie będzie wpływać negatywnie na Obszar Chronionego Krajobrazu, występującego na terenie Powiatu Nidzickiego. Nie przewiduje się lokalizowania, któregośkolwiek z planowanych działań na ww. terenach.

Realizacja zadań, które zostały wskazane jako pozytywnie oddziaływujące na Obszar Chronionego Krajobrazu będą związane z:

- poprawą funkcjonowania ekosystemów oraz wzrostem różnorodności biologicznej dzięki poprawie jakości powietrza,
- zmniejszeniem presji antropogenicznej na środowisko spowodowanej nieprzepisową emisją ze źródeł punktowych,
- redukcją emisji gazów cieplarnianych,
- redukcją emisji hałasu, w wyniku wymiany lub zastosowania nowoczesnych nawierzchni,
- redukcją spływu zanieczyszczeń z dróg poprzez wykonanie odwodnienia przy nowych lub modernizowanych drogach,
- zmniejszeniem śmiertelności zwierząt – możliwość wybudowania przejść dla zwierząt na nowych odcinkach dróg, zastosowania barier lub siatek przy drogach, wykorzystania sygnalizacji świetlnej informującej o trasach migracji zwierząt,

- zmniejszeniem zużycia zasobów naturalnych dzięki zwiększeniu wykorzystania odnawialnych źródeł energii,
- poprawą jakości wód powierzchniowych oraz zwiększeniem atrakcyjności turystycznej wód powierzchniowych, dzięki poprawie jakości powietrza,
- lepszą jakością wody, ograniczeniem ilości ścieków trafiających do środowiska czy zbytniego zużycia wody, co jest istotne ze względu na fakt, iż woda jest nie tylko niezbędna do życia, ale stanowi również naturalne środowisko życia wielu gatunków,
- obniżenie emisji zanieczyszczeń do powietrza, gleby i wody związane z ograniczeniem zużycia paliw konwencjonalnych – zastąpionych technologią OZE,
- właściwe gospodarowanie terenami, ze względu na zwiększenie wiedzy ludzi na temat obszarów chronionych,
- zwiększenie się ilości lokum dla jeży i ptaków, tym samym wpływając pozytywnie na bioróżnorodność na chronionym obszarze,
- odpowiednio zaprojektowane i wykonane sieci wodociągowe zapobiegają niekorzystnym i niekontrolowanym przepływom ścieków do gleby a tym samym do wód podziemnych.

5.5. Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe

Na terenie Powiatu Nidzickiego znajduje się 1 zespół przyrodniczo-krajobrazowy. Jest to Dolina rzeki Szkotówki.

Z uwagi na fakt, iż ww. zespół przyrodniczo-krajobrazowy w powiecie nidzickim stanowi niewielki obszar, można wykluczyć pojawienie się negatywnych oddziaływań, w związku z realizacją planowanych zadań.

5.6. Oddziaływanie na różnorodność biologiczną – rośliny i zwierzęta

Na podstawie przeprowadzonej oceny ewentualnego oddziaływania zidentyfikowano zadania, które mogą oddziaływać zarówno pozytywnie jak i negatywnie na różnorodność biologiczną – rośliny i zwierzęta, a wśród nich można wymienić:

- Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii w budownictwie jednorodzinnym na terenie powiatu (I.1.1.),
- Budowa farm fotowoltaicznych i elektrowni słonecznych (I.1.2.),
- Termomodernizacja budynków placówek oświatowych stanowiących jednostki organizacyjne Powiatu (I.2.1),
- Termomodernizacja budynków użyteczności publicznych i wymiana nieefektywnych systemów grzewczych (I.3.2.),
- Termomodernizacja budynków jednorodzinnych (I.3.3.),
- Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 545 w zakresie budowy ścieżki rowerowej od km 11+770,20 do km 17+881,90 (II.1.3.),
- Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 604 w zakresie ścieżki rowerowej od km 0+000 do km 2+0,82,34 (II.1.4.),

- Budowa ścieżki rowerowej w istniejącym pasie drogowym drogi wojewódzkiej nr 538 wraz z budową kanalizacji deszczowej, kanału technologicznego, przepustów pod zjazdami i ścieżką rowerową oraz przebudową istniejących zjazdów (II.1.5.),
- Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 604 na odcinku Robaczewo – Drogowy Odcinek Lotniskowy – Wielbark (drogi serwisowe DOL) (II.1.6.),
- Budowa obwodnicy Nidzicy w ciągu drogi wojewódzkiej nr 604 (II.1.7.),
- Budowa obwodnicy Nidzicy w ciągu drogi wojewódzkiej nr 545 (II.1.8.),
- Budowa, przebudowa i modernizacja dróg gminnych (II.1.9.),
- Rozbudowa i modernizacja sieci kanalizacyjnej (V.1.4.),
- Przebudowa i modernizacja oczyszczalni ścieków (V.1.5.),
- Rozbudowa i modernizacja sieci wodociągowej (V.1.6.).

Możliwe oddziaływania negatywne na różnorodność biologiczną będą miały związek z realizacją planowanych inwestycji, a przede wszystkim z modernizacjami sieci wod-kan na terenie Powiatu, inwestycją w gospodarkę wodnokanalizacyjną oraz budową/rozbudową obiektów. Oddziaływania te związane będą głównie z zajmowaniem terenów zielonych, na których mogłyby bytować rośliny i zwierzęta (długoterminowe) oraz z etapem realizacji budowy (krótkoterminowe). Oddziaływania te będą polegały na emisji hałasu i spalin w związku z realizacją prac budowlanych, ograniczeniu powierzchni gleb w związku z prowadzeniem prac budowlanych, usuwaniu drzew i krzewów podczas realizacji inwestycji, płoszeniu zwierząt w trakcie wykonywania prac. Oddziaływania potencjalnie negatywne będą dotyczyć w głównej mierze sytuacji zmiany stosunków wodnych oraz wpływu na gatunki i siedliska przyrodnicze oraz korytarze ekologiczne. Wytyczanie tras przez tereny biologicznie czynne, wiąże się z tworzeniem barier komunikacyjnych dla wielu gatunków zwierząt, powoduje także zakłócenia w funkcjonowaniu gatunków zwierząt i roślin w związku z emisją zanieczyszczeń komunikacyjnych oraz hałasu.

Prawdopodobne negatywne oddziaływania, które mogą powstać w wyniku realizacji ww. zadań to:

- płoszenie zwierząt na terenach realizacji inwestycji, wynikające z nadmiernej emisji hałasu,
- nadmierna emisja pyłu pochodząca z prac prowadzonych podczas budowy,
- zagrożenie wyciekami z maszyn budowlanych podczas modernizacji, jako zagrożenie dla gatunków wodnych bytujących w pobliżu,
- zniszczenia siedlisk lub stanowisk gatunków, w wyniku realizowania budowy nowych odcinków dróg,
- duża śmiertelność szczególnie małych ssaków, płazów i gadów na placach budowy,
- likwidacja i fragmentacja ekosystemów wskutek rozbudowy sieci drogowej,
- zwiększone prawdopodobieństwo wnikania i rozprzestrzeniania się gatunków inwazyjnych, które stanowią zagrożenie dla lokalnych siedlisk,
- duże fragmenty lasów, które są wycinane przed rozpoczęciem realizacji inwestycji drogowych, powodują iż obrzeża lasów tracą swój mikroklimat przez co bardziej narażone są na działania wiatru lub rozprzestrzenianie się ognia,
- wycięcie krzewów lub drzew znajdujących się na obszarze przewidzianych inwestycji, zmniejszy dostępność pokarmową zwierzętom roślinożernym, a w przypadku ptaków doprowadzi do zniszczenia ich naturalnych siedlisk,

- nowe ciągi dróg w miejscach wcześniej nie uczęszczanych mogą powodować występowanie wypadków z udziałem zwierząt właśnie w tych miejscach,
- emisja spalin samochodowych, która pojawi się w miejscu nowo powstałych ciągów dróg będzie negatywnie wpływała na rośliny szczególnie wrażliwe,
- niekorzystne działanie emitowanych pyłów na przeprowadzaną przez rośliny fotosyntezę, pośrednio ograniczy efektywność produkcji roślinnej,
- pogorszenie jakości plonów w wyniku zanieczyszczenia gleby metalicznymi pyłami będzie kolejnym negatywnym skutkiem rozbudowy sieci dróg,
- ograniczenie powierzchni gleb w związku z budową kanalizacji i wodociągu – powierzchnia ziemi jako siedlisko życia niektórych gatunków.

Pozytywne oddziaływania jakie powstaną w wyniku realizacji zadań określonych jako pozytywnie wpływające na różnorodność biologiczną – rośliny i zwierzęta to:

- poprawa funkcjonowania ekosystemów oraz wzrost różnorodności biologicznej dzięki poprawie jakości powietrza,
- zmniejszenie presji antropogenicznej na środowisko spowodowane spalaniem paliw nieekologicznych,
- zmniejszenie presji antropogenicznej na środowisko spowodowanej nieprzepisową emisją ze źródeł punktowych,
- redukcja emisji gazów cieplarnianych,
- redukcja emisji hałasu, w wyniku wymiany lub zastosowania „cichych nawierzchni”,
- redukcja spływu zanieczyszczeń z dróg poprzez wykonanie odwodnień przy nowych lub modernizowanych drogach,
- obniżenie emisji zanieczyszczeń do powietrza, gleby i wody związane z ograniczeniem zużycia paliw konwencjonalnych,
- właściwe gospodarowanie terenami, ze względu na zwiększenie wiedzy ludzi na temat obszarów chronionych,
- zmniejszenie śmiertelności zwierząt – możliwość wybudowania przejść dla zwierząt na nowych odcinkach dróg, zastosowania barier lub siatek przy drogach, wykorzystania sygnalizacji świetlnej informującej o trasach migracji zwierząt,
- zmniejszenie zużycia zasobów naturalnych dzięki zwiększeniu wykorzystania odnawialnych źródeł energii,
- poprawa jakości wód powierzchniowych oraz zwiększenie atrakcyjności turystycznej wód powierzchniowych, dzięki poprawie jakości powietrza,
- lepsza jakość wody, ograniczenie ilości ścieków trafiających do środowiska czy zbytniego zużycia wody, co jest istotne ze względu na fakt, iż woda jest nie tylko niezbędna do życia, ale stanowi również naturalne środowisko życia wielu gatunków,
- odpowiednio zaprojektowane i wykonane sieci kanalizacyjne zapobiegą niekorzystnym i niekontrolowanym przepływom ścieków do gleby a tym samym do wód podziemnych.

Aby zminimalizować negatywne skutki oddziaływania planowanych zadań na różnorodność biologiczną – rośliny i zwierzęta należy:

- ograniczać zabudowę drogową na obszarach sąsiadujących z cennymi obiektami geologicznymi i krajobrazowymi,
- uwzględniać połączenia ekologiczne w polityce przestrzennej, w tym wyłączyć z zabudowy korytarze ekologiczne,
- wyznaczać i rozbudowywać korytarze ekologiczne na omawianym obszarze,
- stosować w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego i decyzjach o warunkach zabudowy odpowiednie standardy architektoniczno-urbanistyczne,
- prowadzić roboty budowlane w sposób gwarantujący ochronę wód,
- właściwie zabezpieczyć urządzenia przed ewentualnymi wyciekami,
- etap planowania i eksploatacji planowanej inwestycji powinien uwzględniać rozwiązania oszczędzające wodę,
- unikać emisji substancji pyłowych na etapie budowy lub rozbudowy,
- przestrzegać zapisów pozwoleń budowlanych,
- korzystać z maszyn i urządzeń o wysokich normach spalin,
- zraszać materiały pyłące,
- wykonywać „głośne prace” poza porą nocną,
- zminimalizować ilości drzew i krzewów koniecznych do wycinki, a następnie uwzględnić nowe nasadzenia,
- stosować „czasowe” przejścia dla zwierząt na etapie budowy,
- tworzyć siedliska zastępcze np. budki dla ptaków, na czas trwania inwestycji,
- prowadzić szczegółowe inwentaryzacje budynków, które mają być poddane termomodernizacji (stropy, podbitki dachowe),
- uwzględniać ochronę wartości przyrodniczych przy planowaniu inwestycji,
- dostosować termin przeprowadzania prac do okresów lęgowych ptaków oraz rozrodu,
- ograniczyć do minimum strefę bezpośredniej ingerencji,
- materiał ziemny wykorzystywany przy pracach wykończeniowych powinien być pochodzenia lokalnego, tak aby nie zawierał bazy nasion gatunków obcych temu regionowi,
- stosować zbiorniki podczyszczające wody spływające z dróg,
- dostosować zakres prac do wymogów ochrony przyrody – szczególnie w odniesieniu do ekosystemów wodnych, wykorzystując możliwość przeprowadzenia konsultacji przyrodniczych oraz przez zachowanie zgodności z Ramową Dyrektywą Wodną,
- prowadzić prace poza sezonem lęgowym ptaków, tarłem ryb, a także migracjami zwierząt,
- wykorzystywać istniejące wykopy przeznaczone pod sieci wodociągowe – kanalizacyjne, aby zminimalizować konieczność naruszania powierzchni ziemi i wycinki drzew oraz krzewów,
- prowadzić prace z uwzględnieniem możliwie najlepszych technologii zabezpieczających przed przedostawaniem się zanieczyszczeń do wód i gleby.

5.7. Oddziaływanie na ludzi

Wraz ze wzrostem presji na środowisko, pojawiają się również negatywne oddziaływanie na ludzi. W przypadku realizacji analizowanego Programu negatywne oddziaływania będą miały charakter przejściowy i lokalny, a związane będą głównie z emisją zanieczyszczeń pyłowych na etapie realizacji inwestycji i ponadnormatywnym hałasem generowanym przez maszyny budowlane. Dodatkowo, źródłem hałasu, który może negatywnie oddziaływać na ludzi jest emisja z transportu. Negatywny wpływ na mieszkańców mogą również powodować utrudnienia związane ze zmianą organizacji ruchu. Nie prognozuje się znaczącego negatywnego oddziaływania na ludzi oraz ich zdrowie i bezpieczeństwo.

Na podstawie przeprowadzonej oceny ewentualnego oddziaływania, zidentyfikowano zadania, które mogą oddziaływać zarówno pozytywnie jak i negatywnie na ludzi, a wśród nich można wymienić:

- Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii w budownictwie jednorodzinnym na terenie powiatu (I.1.1.),
- Budowa farm fotowoltaicznych i elektrowni słonecznych (I.1.2.),
- Termomodernizacja budynków placówek oświatowych stanowiących jednostki organizacyjne Powiatu (I.2.1),
- Termomodernizacja budynków użyteczności publicznych i wymiana nieefektywnych systemów grzewczych (I.3.2.),
- Termomodernizacja budynków jednorodzinnych (I.3.3.),
- Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 545 w zakresie budowy ścieżki rowerowej od km 11+770,20 do km 17+881,90 (II.1.3.),
- Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 604 w zakresie ścieżki rowerowej od km 0+000 do km 2+0,82,34 (II.1.4.),
- Budowa ścieżki rowerowej w istniejącym pasie drogowym drogi wojewódzkiej nr 538 wraz z budową kanalizacji deszczowej, kanału technologicznego, przepustów pod zjazdami i ścieżką rowerową oraz przebudową istniejących zjazdów (II.1.5.),
- Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 604 na odcinku Robaczewo – Drogowy Odcinek Lotniskowy – Wielbark (drogi serwisowe DOL) (II.1.6.),
- Budowa obwodnicy Nidzicy w ciągu drogi wojewódzkiej nr 604 (II.1.7.),
- Budowa obwodnicy Nidzicy w ciągu drogi wojewódzkiej nr 545 (II.1.8.),
- Budowa, przebudowa i modernizacja dróg gminnych i powiatowych (II.1.9.),
- Rozbudowa i modernizacja sieci kanalizacyjnej (V.1.4.),
- Przebudowa i modernizacja oczyszczalni ścieków (V.1.5.),
- Rozbudowa i modernizacja sieci wodociągowej (V.1.6.).

Wszystkie wymienione zadania będą oddziaływać negatywnie na ludzi w etapie realizacji tych zadań, będą to oddziaływania chwilowe i odwracalne. Powstający hałas, zapylenie, przerwy w dostawie wody oraz utrudnienie ruchu ustaną po zakończeniu inwestycji.

Prawdopodobne negatywne oddziaływania, które mogą powstać w wyniku realizacji ww. zadań to:

- wzrost zapylenia oraz podwyższone stężenie zanieczyszczeń pochodzących ze spalania paliw w maszynach budowlanych i pojazdach

- zagrożenie wyciekami z maszyn budowlanych podczas modernizacji, jako zagrożenie dla ujęć wód dostarczających wodę przeznaczoną do spożycia,
- emisja spalin samochodowych, która pojawi się w miejscu nowo powstałych ciągów dróg będzie negatywnie wpływała na zdrowie ludzi,
- nadmierna emisja hałasu wywołana prowadzonymi pracami, jak również pochodząca z nowych odcinków dróg,
- konieczność czasowego wyłączenia modernizowanych dróg z użytku – zmiana organizacji ruchu,
- utrudnienia w ruchu drogowym związane z budową i rozbudową sieci kanalizacyjnych oraz oczyszczalni ścieków,
- czasowe przerwy w dostawie wody, wynikające z prowadzonych prac na sieci wod-kan,
- odczuwanie wibracji pochodzących od ciężkiego sprzętu budowlanego,
- utrata wartości obiektów zlokalizowanych w pobliżu zrealizowanych przedsięwzięć.

POŚ zakłada rozwój dążący do podniesienia jakości życia mieszkańców poprzez poprawę stanu środowiska. Z tego powodu, pozytywne oddziaływania na zdrowie i życie jego mieszkańców są prognozowane we wszystkich działaniach. Przede wszystkim będą one związane z zwiększeniem świadomości. Działania te prowadzą do pozytywnego wpływu na ludzi i środowisko. Poprawa w zakresie głównych komponentów środowiska pozwoli na poprawę standardu życia ludzi (poprzez redukcję czynników chorobotwórczych bezpośrednio wpływających na ich życie i zdrowie). Pozytywny wpływ na zdrowie ludzi, a także ich finanse będą miały działania związane ze zwiększeniem efektywności energetycznej. Dodatkowo planowane termomodernizacje wpłyną pozytywnie na poprawę komfortu cieplnego mieszkańców. Bezpośrednio na zdrowie ludzi wpływać będą inwestycje w sektorze gospodarki wodno- ściekowej. Istotny pozytywny wpływ zarówno na jakość życia mieszkańców oraz jakość wód podziemnych w tym przeznaczonych do spożycia będą miały inwestycje związane z rozbudową infrastruktury dotyczącej odprowadzania i oczyszczania ścieków.

Pozytywne oddziaływania jakie powstaną w wyniku realizacji ww. zadań oraz tych określonych jako pozytywnie wpływające na ludzi to:

- poprawa stanu technicznego dróg pozwoli upłynnić ruch, co będzie pozytywnie oddziaływało na klimat akustyczny, a tym samym na zdrowie człowieka,
- poprawa jakości wód powierzchniowych oraz zwiększenie atrakcyjności turystycznej wód powierzchniowych, dzięki poprawie jakości powietrza,
- lepsza jakość wody, ograniczenie ilości ścieków trafiających do środowiska czy zbytniego zużycia wody, co jest istotne ze względu na fakt, iż woda jest nie tylko niezbędna do życia,
- zmodernizowane odcinki dróg pozwolą odciążyć trasy charakteryzujące się wzmożonym ruchem, co będzie w sposób pozytywny oddziaływało na zdrowie ludzi (poprzez zmniejszenie liczby wypadków),
- zmniejszenie zachorowań powodowanych złą jakością powietrza atmosferycznego,
- poprawa kondycji zdrowotnej mieszkańców wskutek poprawy jakości powietrza atmosferycznego,

- wzrost efektywności zarządzania środowiskiem,
- poprawa stanu zdrowia dzięki ograniczeniu hałasu związanego z transportem,
- poprawa kondycji zdrowotnej mieszkańców wskutek ograniczenia zanieczyszczenia środowiska odpadami i azbestem,
- poprawa świadomości ekologicznej.

Aby zminimalizować negatywne skutki oddziaływania planowanych zadań na ludzi należy:

- ograniczać zabudowę drogową na obszarach sąsiadujących z obiektami mieszkalnymi,
- stosować w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego i decyzjach o warunkach zabudowy odpowiednie standardy architektoniczno-urbanistyczne,
- prowadzić roboty budowlane w sposób gwarantujący ochronę wód, powietrza, gleb,
- właściwie zabezpieczyć urządzenia przed ewentualnymi wyciekami,
- etap planowania i eksploatacji planowanej inwestycji powinien uwzględniać rozwiązania oszczędzające wodę,
- unikać emisji substancji pyłowych na etapie budowy lub rozbudowy,
- przestrzegać zapisów pozwoleń budowlanych,
- korzystać z maszyn i urządzeń o wysokich normach spalin,
- stosować hermetyzację oraz techniki przeciwpylowe (np. zraszania),
- wykonywać „głośne prace” poza porą nocną,
- wykorzystywać istniejące wykopy przeznaczone pod sieci wodociągowo – kanalizacyjne, aby zminimalizować niegodności związane z prowadzonymi pracami,
- prowadzić prace z uwzględnieniem możliwie najlepszych technologii zabezpieczających przed przedostawaniem się zanieczyszczeń do wód i gleby,
- właściwie oznakować miejsca prowadzenia robót.

5.8. Oddziaływanie na wody

Negatywne oddziaływania jakie mogą się pojawić w związku z realizacją niektórych zadań, będą polegały na obniżeniu poziomu wód gruntowych, trudnością związaną z przesączaniem wód opadowych, ze względu na występowanie powierzchni silnie zabudowanej oraz przedostawaniem się szkodliwych substancji do wód (szczególnie na etapie realizacji niektórych inwestycji). Oddziaływania negatywne na wody związane będą głównie z planowanymi inwestycjami takimi jak rozbudowa i modernizacja sieci kanalizacyjnej, w tym rozbudowa sieci kanalizacji deszczowej oraz inne dotyczące działań inwestycyjnych (budowlanych) melioracji wodnej. Na etapie budowy dochodzi do odwodnienia terenu, co może skutkować czasowym obniżeniem zwierciadła wód gruntowych i zmianą stosunków wodnych. Ponadto do wód podziemnych mogą przedostawać się zanieczyszczenia pochodzące z placów budowy, jednak nie powinny wpłynąć znacząco na ich jakość. Dodatkowo, podczas użytkowania dróg, zanieczyszczenia (głównie związki soli stosowane do zimowego utrzymania dróg) przedostają się do wód, podczas infiltracji z wodami opadowymi i roztopowymi. Podstawą ochrony przed tego typu zanieczyszczeniami jest stosowanie systemów odwodnień, które umożliwiają, w normalnych warunkach eksploatacji, absorpcję węglowodorów ropopochodnych i innych substancji niekorzystnych dla środowiska. Oddziaływania te będą pośrednie i długotrwałe. Realizacja działań infrastrukturalnych może pociągać za sobą szereg

negatywnych oddziaływań na etapie budowy konkretnych inwestycji infrastrukturalnych, takich jak odwadnianie wykopów, skutkujące obniżeniem zwierciadła wody podziemnej oraz infiltracją zanieczyszczeń z terenu budowy do ziemi i wód gruntowych. Oddziaływania te jednak będą mieć charakter lokalny krótkotrwały.

Na podstawie przeprowadzonej oceny ewentualnego oddziaływania, zidentyfikowano zadania, które mogą oddziaływać zarówno pozytywnie jak i negatywnie na wody, a wśród nich można wymienić:

- Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii w budownictwie jednorodzinym na terenie powiatu (I.1.1.),
- Budowa farm fotowoltaicznych i elektrowni słonecznych (I.1.2.),
- Rozbudowa i modernizacja sieci kanalizacyjnej (V.1.4.),
- Przebudowa i modernizacja oczyszczalni ścieków (V.1.5.),
- Rozbudowa i modernizacja sieci wodociągowej (V.1.6.).

Inwestycje polegające na budowie i modernizacji sieci kanalizacyjnych, wodociągowych oraz inwestycja w infrastrukturę drogową mogą mieć na etapie ich realizacji potencjalny negatywny wpływ na środowisko wód podziemnych. Oddziaływania związane będą z prowadzeniem prac odwodnieniowych płytkich poziomów wody gruntowej w rejonie inwestycji. Zasięg ewentualnych oddziaływań będzie uzależniony głównie od lokalnych warunków gruntowo-wodnych, głębokości posadowienia instalacji, a także czasu realizacji inwestycji. Aby uniknąć negatywnego oddziaływania należy zakresy robót odwadniających dostosować do rzeczywistych warunków gruntowo – wodnych w trakcie wykonywania robót. Natomiast na etapie eksploatacji, bezpośrednie oddziaływanie na stan środowiska, może wystąpić w sytuacjach awaryjnych. Mogą być one związane z wyciekami do gruntu przez nieszczelności systemu kanalizacyjnego powstałe w wyniku uszkodzeń mechanicznych, błędów wykonawczych lub zużycia technicznego materiałów. Zjawiska te nie powinny stanowić istotnego ryzyka ekologicznego z uwagi na incydentalny charakter, aczkolwiek ostatecznie będzie to zależeć od charakteru i rozmiaru zjawiska.

Prawdopodobne negatywne oddziaływania, które mogą powstać w wyniku realizacji ww. zadań to:

- wzrost zapylenia oraz podwyższone stężenie zanieczyszczeń pochodzących ze spalania paliw w maszynach budowlanych i pojazdach,
- zagrożenie wyciekami z maszyn budowlanych podczas modernizacji, jako zagrożenie dla wód powierzchniowych i podziemnych,
- pogorszenie warunków tlenowych wody w rejonie prowadzonych prac,
- okresowo wzrosnąć może ilość zawiesin oraz substancji biogennych oraz materii organicznej,
- mętność i spadek przejrzystości,
- obniżenia poziomu wód na skutek odwodnienia wykopów, jak i zanieczyszczenia wód na skutek spływów wód zanieczyszczonych, zawierających wyerodowane gleby, jak też zanieczyszczenia budowlane,
- niewłaściwe zagospodarowanie odpadów i powstających osadów ściekowych,

- niewłaściwie zorganizowana gospodarka paliwami i smarami tworząca możliwości ich przedostania się do wód podziemnych,
- pośrednio poprzez wpływ emisji gazowej pochodzącej ze spalania paliw z transportu (zanieczyszczenia powietrza sprzyjają powstawaniu kwaśnych deszczy, które prowadzą do zakwaszania wód powierzchniowych),
- prowadzone wykopy lub przecięcia naturalnych spływów wód powierzchniowych mogą doprowadzić do zmiany infiltracji wód oraz stref zasilania zbiorników wód podziemnych.

Część zadań zaplanowane w ramach Programu jest ukierunkowana pośrednio na ochronę lub poprawę stanu wód powierzchniowych oraz podziemnych. Bezpośrednio największe korzyści dla stanu wód powierzchniowych przyniesie realizacja działań polegających na uporządkowaniu gospodarki wodno-ściekowej. Pozytywny wpływ na wody wykazują także działania wpływające na minimalizację zanieczyszczeń powietrza. Na redukcję zanieczyszczeń przedostających się do wód mają również wpływ niektóre z działań z zakresu rozbudowy i przebudowy infrastruktury drogowej Powiatu. Woda wykazuje cechy mobilności w środowisku, co za tym idzie poprawa stanu jakości powietrza wpływa na poprawę stanu jakości wody.

Pozytywne oddziaływania jakie powstaną w wyniku realizacji ww. zadań oraz tych określonych jako pozytywnie wpływające na wody to:

- poprawa jakości wód powierzchniowych oraz zwiększenie atrakcyjności turystycznej wód powierzchniowych, dzięki poprawie jakości powietrza,
- lepsza jakość wody, ograniczenie ilości ścieków trafiających do środowiska czy zbytniego zużycia wody,
- poprawa bezpieczeństwa na terenach zalewowych,
- poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych wskutek realizacji zadań mających na celu uporządkowanie gospodarki ściekowej,
- minimalizacja spływów z dróg, poprzez wykonanie nowych odwodnień przy trasach,
- poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych wskutek realizacji zadań związanych z rozbudową, modernizacją i eksploatacją sieci wodociągowej,
- poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych wskutek realizacji zadań mających na celu uporządkowanie gospodarki odpadowej,
- wszystkie działania w zakresie poprawy efektywności energetycznej, pośrednio, wpłyną pozytywnie na wody poprzez zmniejszenie zapotrzebowania na energię, a tym samym na ograniczenie zużycia zasobów wodnych przez energetykę do celów chłodzenia.

Aby zminimalizować negatywne skutki oddziaływania planowanych zadań na wody należy:

- ograniczać zabudowę drogową na obszarach sąsiadujących ze strefami ochronnymi bezpośrednich ujęć wody,
- stosować w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego i decyzjach o warunkach zabudowy odpowiednie standardy architektoniczno-urbanistyczne,
- prowadzić roboty budowlane w sposób gwarantujący ochronę wód,
- właściwie zabezpieczyć urządzenia przed ewentualnymi wyciekami,

- etap planowania i eksploatacji planowanej inwestycji powinien uwzględniać rozwiązania oszczędzające wodę,
- unikać emisji substancji pyłowych na etapie budowy lub rozbudowy,
- przestrzegać zapisów pozwoleń budowlanych,
- korzystać z maszyn i urządzeń o wysokich normach spalin,
- stosować hermetyzację oraz techniki przeciwpylowe (np. zraszania),
- wykonywać „głośnie prace” poza porą nocną,
- prowadzić prace poza sezonem tarła ryb,
- wykorzystywać istniejące wykopy przeznaczone pod sieci wodociągowo – kanalizacyjne, aby zminimalizować ryzyko naruszenia warstw wodonośnych,
- prowadzić prace z uwzględnieniem możliwie najlepszych technologii zabezpieczających przed przedostawaniem się zanieczyszczeń do wód,
- dostosować zakres prac do wymogów ochrony przyrody – szczególnie w odniesieniu do ekosystemów wodnych, wykorzystując możliwość przeprowadzenia konsultacji przyrodniczych oraz przez zachowanie zgodności z Ramową Dyrektywą Wodną,
- substancje niebezpieczne powinny być składowane w bazach sprzętowo – magazynowych,
- zwiększenie bezpieczeństwa przy przeładunku niebezpiecznych substancji płynnych przez zastosowanie zapór przeciwozlewowych,
- wykonać zabezpieczenia zbiorników na paliwo i terenu dystrybucji paliw,
- stosować pogłębiarki ssące z mechanicznym lub hydraulicznym odspajaniem urobku,
- na etapie projektu budowlanego wykonać symulację określającą rzeczywistą miąższość czwartorzędowego poziomu wodonośnego, zmienność litologiczną, a także uwzględnić okresowe zmniejszenie zasilania warstwy wodonośnej i eksploatację najbliższych ujęć wody podziemnej.

Ujęcia wód podziemnych na terenie Powiatu Nidzickiego należy chronić w oparciu o przepisy Prawa wodnego, które stanowi, że w celu zapewnienia odpowiedniej jakości wody ujmowanej do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia oraz zaopatrzenia zakładów wymagających wody wysokiej jakości, a także ze względu na ochronę zasobów wodnych, mogą być ustanawiane:

- strefy ochronne ujęć wody;
- obszary ochronne zbiorników wód śródlądowych.

Strefę ochronną ujęcia wody stanowi obszar, na którym obowiązują zakazy, nakazy i ograniczenia w zakresie użytkowania gruntów oraz korzystania z wody. Strefę ochronną dzieli się na teren ochrony bezpośredniej i pośredniej. Dopuszcza się ustanowienie strefy ochronnej obejmującej wyłącznie teren ochrony bezpośredniej, jeżeli jest to uzasadnione lokalnymi warunkami hydrogeologicznymi, hydrologicznymi i geomorfologicznymi oraz zapewnia konieczną ochronę ujmowanej wody. Na terenie ochrony bezpośredniej ujęć wód podziemnych oraz powierzchniowych zabronione jest użytkowanie gruntów do celów niezwiązanych z eksploatacją ujęcia wody. Na terenie ochrony bezpośredniej ujęć wód należy:

- odprowadzać wody opadowe w sposób uniemożliwiający przedostawanie się ich do urządzeń służących do poboru wody;

- zagospodarować teren zielenią;
- odprowadzać poza granicę terenu ochrony bezpośredniej ścieki z urządzeń sanitarnych, przeznaczonych do użytku osób zatrudnionych przy obsłudze urządzeń służących do poboru wody;
- ograniczyć do niezbędnych potrzeb przebywanie osób niezatrudnionych przy obsłudze urządzeń służących do poboru wody.

Teren ochrony bezpośredniej należy ogrodzić, a jego granice przebiegające przez wody powierzchniowe oznaczyć za pomocą rozmieszczonych w widocznych miejscach stałych znaków stojących lub pływających; na ogrodzeniu oraz znakach należy umieścić tablice zawierające informacje o ujęciu wody i zakazie wstępu osób nieupoważnionych. Na terenach ochrony pośredniej może być zabronione lub ograniczone wykonywanie robót oraz innych czynności powodujących zmniejszenie przydatności ujmowanej wody lub wydajności ujęcia, a w szczególności:

- wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi;
- rolnicze wykorzystanie ścieków;
- przechowywanie lub składowanie odpadów promieniotwórczych;
- stosowanie nawozów oraz środków ochrony roślin;
- budowa autostrad, dróg oraz torów kolejowych;
- wykonywanie robót melioracyjnych oraz wykopów ziemnych;
- lokalizowanie zakładów przemysłowych oraz ferm chowu lub hodowli zwierząt;
- lokalizowanie magazynów produktów ropopochodnych oraz innych substancji, a także rurociągów do ich transportu;
- lokalizowanie składowisk odpadów komunalnych, niebezpiecznych, innych niż niebezpieczne i obojętne oraz obojętnych;
- mycie pojazdów mechanicznych;
- urządzenie parkingów, obozowisk oraz kąpielisk;
- lokalizowanie nowych ujęć wody;
- lokalizowanie cmentarzy oraz grzebanie zwłok zwierzęcych.

Z uwagi, że teren Powiatu Nidzickiego położony jest na terenach mało zagrożonych powodzią (ryzyko 0,2% - raz na 500 lat) zaleca się, aby zbiorniki na nieczystości ciekłe były stosowane tylko na działkach budowlanych niemających możliwości przyłączenia do sieci kanalizacyjnej, przy czym nie dopuszcza się ich stosowania na obszarach podlegających szczególnej ochronie środowiska i narażonych na powódzie oraz zalewanie wodami opadowymi.

W celu zachowania dobrego stanu/potencjału ekologicznego obszaru zlewni i jednolitych części wód zarówno powierzchniowych jak i podziemnych realizacja zadań uwzględnionych w Programie, przyczyni się do zmniejszenia ilości ścieków odprowadzanych bezpośrednio do środowiska gruntowo-wodnego poprzez wprowadzenie zasad uzbrojenia terenu Powiatu w sieć wodociągowo-kanalizacyjną. Realizacja Programu nie będzie miała negatywnego wpływu na jednolite części wód oraz nie będzie wpływała na pogorszenie stanu tych wód.

5.9. Oddziaływanie na powietrze i klimat

Oddziaływania negatywne na powietrze i klimat, które mogą powstać będą miały charakter przejściowy i będą związane z realizacją planowanych inwestycji. Źródłem negatywnego oddziaływania mogą być głównie modernizacje, budowy oraz eksploatacja inwestycji drogowych. Faza budowy związana jest z emisją spalin z maszyn budowlanych oraz emisją substancji pyłowych. Charakter tych oddziaływań będzie lokalny i krótkotrwały – ustanie w momencie zakończenia robót budowlanych.

Na podstawie przeprowadzonej oceny ewentualnego oddziaływania, zidentyfikowano zadania, które mogą oddziaływać zarówno pozytywnie jak i negatywnie na powietrze i klimat, a wśród nich można wymienić:

- Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii w budownictwie jednorodzinnym na terenie powiatu (I.1.1.),
- Budowa farm fotowoltaicznych i elektrowni słonecznych (I.1.2.),
- Termomodernizacja budynków placówek oświatowych stanowiących jednostki organizacyjne Powiatu (I.2.1.),
- Termomodernizacja budynków użyteczności publicznych i wymiana nieefektywnych systemów grzewczych (I.3.2.),
- Termomodernizacja budynków jednorodzinnych (I.3.3.),
- Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 545 w zakresie budowy ścieżki rowerowej od km 11+770,20 do km 17+881,90 (II.1.3.),
- Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 604 w zakresie ścieżki rowerowej od km 0+000 do km 2+0,82,34 (II.1.4.),
- Budowa ścieżki rowerowej w istniejącym pasie drogowym drogi wojewódzkiej nr 538 wraz z budową kanalizacji deszczowej, kanału technologicznego, przepustów pod zjazdami i ścieżką rowerową oraz przebudową istniejących zjazdów (II.1.5.),
- Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 604 na odcinku Robaczewo – Drogowy Odcinek Lotniskowy – Wielbark (drogi serwisowe DOL) (II.1.6.),
- Budowa obwodnicy Nidzicy w ciągu drogi wojewódzkiej nr 604 (II.1.7.),
- Budowa obwodnicy Nidzicy w ciągu drogi wojewódzkiej nr 545 (II.1.8.),
- Budowa, przebudowa i modernizacja dróg gminnych (II.1.9.).

Wszelkie działania inwestycyjne będą miały wpływ na powietrze, w trakcie realizacji. Będą emitowane zanieczyszczone pyły oraz spaliny. Oddziaływanie to będzie chwilowe i odwracalne. Prawdopodobne negatywne oddziaływania, które mogą powstać w wyniku realizacji ww. zadań to:

- emisja zanieczyszczeń powietrza z wykorzystywanego sprzętu, w tym emisja ze spalania paliw kopalnych w silnikach maszyn budowlanych,
- zapylenie wynikające z transportu materiałów oraz wykonywanych robót.

Pozytywne oddziaływanie na stan jakości powietrza związane jest przede wszystkim ze zmniejszeniem emisji zanieczyszczeń. Obniżenie ładunku emisji zanieczyszczeń nastąpi poprzez realizację inwestycji takich jak: wykorzystanie odnawialnych źródeł energii oraz termomodernizacje.

Pozytywne oddziaływania jakie powstaną w wyniku realizacji ww. zadań oraz tych określonych jako pozytywnie wpływające na powietrze i klimat to:

- zmniejszenie wielkości emisji gazów i pyłów powstających podczas spalania paliw,
- poprawa jakości powietrza,
- zmniejszenie niskiej emisji poprzez zmianę systemów ogrzewania budynków,
- ograniczenie emisji w związku ze zmniejszeniem zapotrzebowania na energię ciepłą uzyskiwaną ze spalania paliw kopalnych dzięki zwiększeniu efektywności energetycznej i zastosowaniu alternatywnych źródeł ciepła,
- poprawa jakości środowiska w związku z ograniczeniem emisji szkodliwych substancji,
- poprawa jakości powietrza wskutek nowych nasadzeń,
- zachowanie i zwiększenie warunków oczyszczania powietrza, w szczególności absorpcji CO₂,
- zmniejszeniu ulegną zapotrzebowanie na energię użytkową, końcową i nieodnawialną energię pierwotną,
- w przypadku przebudowy dróg, powiązanej z modernizacją nawierzchni, może nastąpić zmniejszenie ilości pyłu wprowadzanego do powietrza,
- poprawa funkcjonowania ekosystemów oraz wzrost różnorodności biologicznej dzięki poprawie jakości powietrza,
- zmniejszenie presji antropogenicznej na środowisko spowodowane spalaniem paliw nieekologicznych,
- zmniejszenie presji antropogenicznej na środowisko spowodowanej nieprzepisową emisją ze źródeł punktowych,
- redukcja emisji gazów cieplarnianych.

Aby zminimalizować negatywne skutki oddziaływania planowanych zadań na powietrze i klimat należy:

- unikać emisji substancji pyłowych na etapie budowy lub rozbudowy,
- przestrzegać zapisów pozwoleń budowlanych,
- korzystać z maszyn i urządzeń o wysokich normach spalin,
- stosować hermetyzację oraz techniki przeciwpylowe (np. zraszania),
- wykonywać „głośne prace” poza porą nocną,
- czyszczenie kół pojazdów przez wyjazd z placu budowy na drogę w celu ograniczenia wtórnego unosu,
- zarządzać terenami zielonymi wzdłuż dróg transportu kołowego, w tym stosować pasy zieleni izolacyjnej z wykorzystaniem gatunków zimozielonych,
- chronić zieleń szczególnie miejską,
- wybierać rozwiązania niskoemisyjne np. w zakresie transportu,
- stosować najlepsze dostępne technologie BAT w odniesieniu do realizowanych projektów, a szczególnie w zakresie źródeł energii dla ciepłownictwa (w tym na biomasę i kogeneracyjnych),
- minimalizować emisję zanieczyszczeń na etapie realizacji prac budowlanych poprzez ekonomiczne użytkowanie pojazdów i maszyn: wyłączanie silników podczas załadunku i rozładunku materiałów oraz innych przerw w pracy,

- zakładać pasy zieleni izolacyjnej,
- prowadzić drogi na estakadach, wiaduktach, wysokich nasypach, co wpływa korzystnie na przewietrzenie terenów sąsiadujących z drogą.

5.10. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi

Oddziaływania negatywne na powierzchnię ziemi związane z realizacją zadań w zakresie infrastruktury wystąpią na etapie realizacji i w wyniku bezpośredniego przekształcania powierzchni ziemi, w tym zwłaszcza gleb i rzeźby terenu. Związane będzie przede wszystkim niezbędnymi pracami ziemnymi na etapie budowy, gdzie prawidłowe działania minimalizujące powinny ograniczyć potencjalny negatywny wpływ. Charakter oddziaływania będzie krótkotrwały. Dotyczyć będą głównie terenów zurbanizowanych, a ich wpływ na ukształtowanie powierzchni ziemi przewiduje się jako potencjalnie mały. Wyjątkiem mogą być przedsięwzięcia obejmujące tereny przyrodnicze lub położone w ich bliskim sąsiedztwie, wówczas istotne będą działania minimalizujące ich wpływ na naturalną rzeźbę i glebę jak ograniczanie powierzchni zabudowy. Istotne będzie również zapobieganie ewentualnym zdarzeniom, zarówno na etapie budowy jak i użytkowania wpływającym na jakość gleb, poprzez ograniczanie ryzyka ich zanieczyszczenia.

Potencjalnie negatywnego wpływu na zasoby powierzchni ziemi można spodziewać się w wyniku realizacji zadań uwzględniających działania inwestycyjne zmierzające do budowy obiektów i infrastruktury drogowej. Na etapie budowy wystąpi czasowa zmiana ukształtowania powierzchni terenu związana z naruszeniem powierzchni ziemi i powstawaniem odkładów ziemnych.

Na podstawie przeprowadzonej oceny ewentualnego oddziaływania, zidentyfikowano zadania, które mogą oddziaływać zarówno pozytywnie jak i negatywnie na powierzchnię ziemi, a wśród nich można wymienić:

- Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii w budownictwie jednorodzinnym na terenie powiatu (I.1.1.),
- Budowa farm fotowoltaicznych i elektrowni słonecznych (I.1.2.),
- Termomodernizacja budynków placówek oświatowych stanowiących jednostki organizacyjne Powiatu (I.2.1),
- Termomodernizacja budynków użyteczności publicznych i wymiana nieefektywnych systemów grzewczych (I.3.2.),
- Termomodernizacja budynków jednorodzinnych (I.3.3.),
- Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 545 w zakresie budowy ścieżki rowerowej od km 11+770,20 do km 17+881,90 (II.1.3.),
- Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 604 w zakresie ścieżki rowerowej od km 0+000 do km 2+0,82,34 (II.1.4.),
- Budowa ścieżki rowerowej w istniejącym pasie drogowym drogi wojewódzkiej nr 538 wraz z budową kanalizacji deszczowej, kanału technologicznego, przepustów pod zjazdami i ścieżką rowerową oraz przebudową istniejących zjazdów (II.1.5.),
- Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 604 na odcinku Robaczewo – Drogowy Odcinek Lotniskowy – Wielbark (drogi serwisowe DOL) (II.1.6.),
- Budowa obwodnicy Nidzicy w ciągu drogi wojewódzkiej nr 604 (II.1.7.),

- Budowa obwodnicy Nidzicy w ciągu drogi wojewódzkiej nr 545 (II.1.8.),
- Budowa, przebudowa i modernizacja dróg gminnych (II.1.9.),
- Rozbudowa i modernizacja sieci kanalizacyjnej (V.1.4.),
- Przebudowa i modernizacja oczyszczalni ścieków (V.1.5.),
- Rozbudowa i modernizacja sieci wodociągowej (V.1.6.).

Wszelkie działania inwestycyjne będą miały wpływ na powierzchnię ziemi, w przypadku nowych obiektów będzie to oddziaływanie stałe. Będą zajmować powierzchnię, ograniczając możliwość wzrostu roślinności. Sama rozbudowa/modernizacja będzie wpływać wyłącznie na etapie realizacji – chwilowe zajęcie przestrzeni przez maszyny budowlane. Prawdopodobne negatywne oddziaływania, które mogą powstać w wyniku realizacji ww. zadań to:

- powstawanie nieużytecznych w danym miejscu mas ziemnych,
- przekształcenie profilu glebowego i ograniczenie powierzchni gleb w związku z realizacją planowanych inwestycji drogowych,
- przekształcenie profilu glebowego i ograniczenie powierzchni gleb w związku z budową kanalizacji, wodociągu,
- zmiana struktury gruntów, erozja oraz przekształcanie sposobu użytkowania gruntów rolnych i leśnych,
- może wystąpić zanieczyszczenie powierzchni ziemi substancjami ropopochodnymi.

Pozytywne oddziaływania jakie powstaną w wyniku realizacji ww. zadań oraz tych określonych jako pozytywnie wpływające na powierzchnię ziemi to:

- poprawa jakości gleb wskutek zmniejszenia zanieczyszczeń powietrza,
- zapobieganie negatywnym wpływom na powierzchnię ziemi, poprzez prowadzenie działań wspierających i edukacyjnych,
- modernizację dróg, jako sposób zwalczania niekorzystnych dla gleb spływów zanieczyszczeń pochodzących z transportu.

Aby zminimalizować negatywne skutki oddziaływania planowanych zadań na powierzchnię ziemi należy:

- stosować w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego i decyzjach o warunkach zabudowy odpowiednie standardy architektoniczno-urbanistyczne,
- ograniczać zabudowę drogową na obszarach sąsiadujących z terenami rolnymi,
- prowadzić roboty budowlane w sposób gwarantujący ochronę gleb,
- właściwie zabezpieczyć urządzenia przed ewentualnymi wyciekami,
- unikać emisji substancji pyłowych na etapie budowy lub rozbudowy,
- przestrzegać zapisów pozwoleń budowlanych,
- korzystać z maszyn i urządzeń o wysokich normach spalin,
- stosować hermetyzację oraz techniki przeciwpylowe (np. zraszania),
- wykorzystywać istniejące wykopy przeznaczone pod sieci wodociągowe – kanalizacyjne, aby zminimalizować ryzyko naruszenia pokrywy glebowej,
- prowadzić prace z uwzględnieniem możliwie najlepszych technologii zabezpieczających przed przedostawaniem się zanieczyszczeń do gleb,

- ograniczać do minimum strefy bezpośredniej ingerencji robót remontowo-budowlanych,
- minimalizować tereny przeznaczone dla obiektów zaplecza budowy i zabezpieczać powierzchnię składowe i postojowe przed awaryjnym wyciekiem paliwa i smarów,
- odpowiednio przygotować materiały neutralizujące na wypadek ewentualnych wycieków lub awarii zarówno na etapie realizacji jak i eksploatacji,
- odpowiednio przygotować szczelne miejsca do czasowego gromadzenia odpadów wytwarzanych w wyniku prac rozbiórkowych i podczas prac budowlanych,
- poruszać się maszynami budowlanymi i środkami transportowymi po ściśle wytyczonych drogach dojazdowych,
- odpowiednio składować grunty zanieczyszczone, warstwy ziemi i humusu,
- rekultywować miejsca zdegradowane w czasie prowadzonych robót,
- wykorzystać zabezpieczoną w czasie budowy wierzchnią warstwę gleby,
- stosować technologię ograniczającą zasięg prowadzonego odwodnienia roboczego,
- odpowiednie wyposażyć drogi asfaltowe i betonowe oraz place w urządzenia do przechwytywania zanieczyszczeń ze spływów opadowych i wód roztopowych
- prowadzić utrzymanie dróg wodnych z uwzględnieniem zapobiegania i zwalczania zanieczyszczeń powierzchni ziemi.

5.11. Oddziaływanie na krajobraz

Negatywny wpływ na krajobraz mogą mieć inwestycje drogowe, których lokalizacja została zaplanowana poza terenami miejskimi. Wynika to ze zmiany charakteru danego terenu w tym: z wycinką drzew czy wykonywaniem nasypów i wykopów, co powoduje ingerencję w naturalny charakter terenów otwartych. Zmiany są nieodwracalne i zmieniają krajobraz w znacznym stopniu.

Na podstawie przeprowadzonej oceny ewentualnego oddziaływania, zidentyfikowano zadania, które mogą oddziaływać zarówno pozytywnie jak i negatywnie na krajobraz, a wśród nich można wymienić:

- Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii w budownictwie jednorodzinnym na terenie powiatu (I.1.1.),
- Budowa farm fotowoltaicznych i elektrowni słonecznych (I.1.2.),
- Termomodernizacja budynków użyteczności publicznych i wymiana nieefektywnych systemów grzewczych (I.3.2.),
- Termomodernizacja budynków jednorodzinnych (I.3.3.),
- Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 545 w zakresie budowy ścieżki rowerowej od km 11+770,20 do km 17+881,90 (II.1.3.),
- Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 604 w zakresie ścieżki rowerowej od km 0+000 do km 2+0,82,34 (II.1.4.),
- Budowa ścieżki rowerowej w istniejącym pasie drogowym drogi wojewódzkiej nr 538 wraz z budową kanalizacji deszczowej, kanału technologicznego, przepustów pod zjazdami i ścieżką rowerową oraz przebudową istniejących zjazdów (II.1.5.),
- Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 604 na odcinku Robaczewo – Drogowy Odcinek Lotniskowy – Wielbark (drogi serwisowe DOL) (II.1.6.),

- Budowa obwodnicy Nidzicy w ciągu drogi wojewódzkiej nr 604 (II.1.7.),
- Budowa obwodnicy Nidzicy w ciągu drogi wojewódzkiej nr 545 (II.1.8.),
- Budowa, przebudowa i modernizacja dróg gminnych i powiatowych (II.1.9.).

Prawdopodobne negatywne oddziaływania, które mogą powstać w wyniku realizacji ww. zadań to:

- powstawanie nieużytecznych w danym miejscu mas ziemnych,
- usuwanie drzew i krzewów podczas realizacji inwestycji,
- powstawanie odpadów budowlanych,
- ogólna zmiana walorów krajobrazowych, zawierająca nowopowstałe budynki,
- zmiana walorów krajobrazowych wynikająca z montażu OZE.

Pozytywne oddziaływania jakie powstaną w wyniku realizacji ww. zadań oraz tych określonych jako pozytywnie wpływające na krajobraz to:

- poprawa warunków krajobrazowych wskutek realizacji inwestycji,
- zachowanie walorów krajobrazowych poprzez ich ochronę,
- po zakończeniu działań inwestycyjnych odpowiednie dopasowanie powstających obiektów do krajobrazu może wywrzeć na niego pozytywny wpływ,
- zapobieganie negatywnym zmianom krajobrazowym, poprzez prowadzenie działań wspierających i edukacyjnych,
- zwiększenie powierzchni zielonych terenów, dzięki bieżącym utrzymaniom i nowym nasadzeniom,

Aby zminimalizować negatywne skutki oddziaływania planowanych zadań na krajobraz należy:

- zarządzać terenami zielonymi wzdłuż dróg transportu kołowego, w tym stosować pasy zieleni izolacyjnej z wykorzystaniem gatunków zimozielonych,
- chronić zieleń, szczególnie miejską,
- uwzględniać w projekcie budowlanym efekt wizualnego odcięcia trasy komunikacyjnej/obiektu towarzyszącego od obiektów dóbr kultury przez zastosowanie osłon krajobrazowych w postaci skarp, wałów ziemnych lub zieleni izolacyjnej w celu ochrony wartości ekspozycyjnych,
- ze względu na ochronę krajobrazu przyrodniczego i kulturowego stosować jak najmniej ingerujące w otoczenie rozwiązania ochrony akustycznej,
- uregulować sposób postępowania z odpadami przed rozpoczęciem prac budowlanych,
- zapewniać możliwie najwyższy udział odpadów poddawanych odzyskowi w ogólnej ilości wytwarzanych odpadów oraz maksymalizację ilości odpadów poddawanych odzyskowi w miejscu powstania,
- stosować w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego i decyzjach o warunkach zabudowy odpowiednie standardy architektoniczno-urbanistyczne.

5.12. Oddziaływanie na zasoby naturalne

W trakcie realizacji inwestycji budowlanych i modernizacyjnych mogą wystąpić krótkoterminowe negatywne oddziaływania związane z możliwym wzrostem zapotrzebowania na surowce

naturalne. Charakter tego typu oddziaływań wiąże się z etapem budowy i jest krótkoterminowy oraz przejściowy.

Pozytywne oddziaływania jakie powstaną w wyniku realizacji ww. zadań oraz tych określonych jako pozytywnie wpływające na zasoby naturalne to:

- poprawa jakości gleb wskutek zmniejszenia zanieczyszczeń powietrza,
- zmniejszenie wydobycia paliw kopalnych dzięki zmniejszeniu zapotrzebowania na nie w efekcie termomodernizacji budynków,
- poprawa jakości środowiska i skuteczności jego ochrony,
- poprawa warunków dla rozwoju roślin,
- wzrost różnorodności biologicznej wskutek zmniejszenia poziomu zanieczyszczeń wód i gleb,
- poprawa warunków bytowania zwierząt,
- zmniejszenie presji antropogenicznej na środowisko spowodowanej złą gospodarką odpadami,
- ograniczenie negatywnego zanieczyszczenia powietrza dzięki zmniejszeniu emisji pochodzącej z transportu drogowego,
- poprawa jakości środowiska w związku z ograniczeniem emisji szkodliwych substancji,
- poprawa funkcjonowania ekosystemów oraz wzrost różnorodności biologicznej dzięki poprawie jakości powietrza, wód i gleb.

5.13. Oddziaływanie na zabytki i dobra materialne

Na podstawie przeprowadzonej oceny ewentualnego oddziaływania nie zidentyfikowano żadnych zadań w ramach Programu, które mogłyby negatywnie oddziaływać na zabytki i dobra materialne. Natomiast pozytywne, długofalowe, pośrednie i bezpośrednie oddziaływanie będzie wywierać duża część zaplanowanych działań. Będą one związane z planami zagospodarowania przestrzennego oraz zwiększoną świadomością społeczeństwa.

5.14. Oddziaływanie na korytarze ekologiczne

Na terenie Powiatu Nidzickiego znajdują się pięć korytarzy ekologicznych:

- Lasy Lidzbarskie - Puszcza Ramucko-Napiwodzka GKPnC-9;
- Puszcza Napiwodzko-Ramucka GKPnC-9;
- Puszcza Biała-Dolina Drwecy GKPnC-1B
- Puszcza Napiwodzko-Ramucka-Dolina Drwecy GKPnC-5C
- Puszcza Napiwodzko-Ramucka GKPnC-8C.

Z uwagi na to, iż korytarze w powiecie Nidzickim stanowią znaczny obszar, nie można wykluczyć pojawienia się negatywnych oddziaływań na nie, w związku z realizacją planowanych zadań.

Spośród wszystkich działań zaplanowanych do realizacji w ramach Programu, to infrastruktura komunikacyjna liniowa stanowi obecnie największe zagrożenie dla zachowania łączności ekologicznej w skali kontynentalnej. Wśród zadań opisanych w Programie zidentyfikowano trzy, które mogą odpowiadać ww. oddziaływaniom:

- I.1.1. Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii w budownictwie jednorodzinnym na terenie powiatu,
- I.1.2. Budowa farm fotowoltaicznych i elektrowni słonecznych,
- V.1.4. Rozbudowa i modernizacja sieci kanalizacyjnej,
- V.1.6 Rozbudowa i modernizacja sieci wodociągowej.

Przez omawiany obszar przebiegają korytarze ekologiczne, a dla przytoczonych inwestycji nie jest znana dokładna lokalizacja, dlatego nie można wykluczyć powstania ewentualnej kolizji. Główne zagrożenia jakie czyhają na istniejące korytarze to:

- tworzenie barier ekologicznych uniemożliwiających lub utrudniających przemieszczanie się zwierząt np. poprzez zastosowanie ogrodzeń ochronnych całkowicie uniemożliwia przemieszczanie się gatunków naziemnych a prowadzenie nowych ciągów w nasypach i wykopach znacznie je utrudnia,
- utrata i degradacja siedlisk, w wyniku rozwoju infrastruktury liniowej oraz obiektów im towarzyszących, których negatywne oddziaływanie związane z użytkowaniem wykracza często poza obszar objęty inwestycją,
- zabijanie zwierząt gatunków dzikich i domowych w wyniku wypadków i kolizji (zależne od obecności ogrodzeń ochronnych i ich parametrów, natężenia ruchu oraz charakteru obszarów przecinanych przez element infrastruktury).

Ww. zagrożenia mogą doprowadzić do:

- izolacji populacji i siedlisk,
- ograniczenia możliwości wykorzystania arealów osobniczych (do zdobywania pożywienia, szukania schronienia, dostępu do miejsc rozrodu),
- zahamowania lub ograniczenia migracji i wędrówek,
- problemów z kolonizacją nowych siedlisk, a co za tym idzie do ograniczonego zasięgu przepływu genów, obniżenia zmienności genetycznej lokalnych populacji, co prowadzi do ich osłabienia i stopniowego wymierania.

Mimo wielu zaproponowanych i istniejących metod ograniczania wypadków z udziałem zwierząt, przed przystąpieniem do realizacji nowej inwestycji liniowej należy przeanalizować możliwość alternatywnego poprowadzenia ścieżki, poza terenami wyznaczonymi jako trasy migracji zwierząt. Natomiast jeżeli taka możliwość nie będzie realna, konieczne jest wdrożenie działań, które pozwolą zachować spójność tras wędrówek zwierząt, mimo wprowadzenia dodatkowej bariery jaką stanie się nowy ciąg komunikacyjny.

Działania takie jak np. budowa obszarów produkcji energii elektrycznej z OZE czy budowa/rozbudowa istniejących sieci wod-kan, nie będą w żaden sposób wpływały na zachowanie spójności przebiegu wyznaczonych korytarzy ekologicznych. Istnieje natomiast szansa pojawienia się pozytywnego choć pośredniego oddziaływania pochodzącego z tych zadań na korytarze ekologiczne.

6. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO

W poprzednim rozdziale zostały wskazane działania, które mogą wywoływać negatywne skutki dla środowiska. Podstawowym sposobem minimalizacji ewentualnych negatywnych oddziaływań związanych z realizacją *Programu* jest przestrzeganie przy realizacji poszczególnych zadań obowiązujących przepisów.

Należy również pamiętać o:

- ścisłym nadzorze merytorycznym nad prawidłową realizacją Projektu oraz systematycznym monitoringu stanu środowiska, o analizie wyników i podejmowaniu adekwatnych działań do otrzymanych wyników,
- egzekwowaniu i przestrzeganiu zapisów wynikających z wydanych decyzji administracyjnych, regulaminów i przepisów prawnych,
- ścisłej współpracy z innymi instytucjami dysponującymi danymi na temat stanu środowiska (np. WIOŚ, Urząd Marszałkowski, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny),
- prowadzeniu szkoleń dla pracowników administracji samorządowej,
- edukacji ekologicznej społeczeństwa,
- wzmocnieniu funkcji kontrolnej służb ochrony środowiska.

Do przedsięwzięć realizowanych w ramach *Programu*, podczas realizacji których może pojawić się chwilowe, krótkotrwałe negatywne oddziaływania na środowisko należą przede wszystkim inwestycje w zakresie infrastruktury komunalnej. Inwestycje te powodować będą negatywne oddziaływanie na środowisko tylko na etapie budowy, następnie przyczynią się do poprawy stanu środowiska na analizowanym terenie i będą na nie oddziaływać pozytywnie. Inwestycje te z uwagi na swój charakter podlegać będą procedurze oddziaływania na środowisko, w której szczegółowo analizowane będzie oddziaływanie na poszczególne komponenty środowiska. W ramach procedury uwzględniane będą również analizy dotyczące minimalizacji bądź kompensacji możliwych oddziaływań. W efekcie ocenie zostanie poddany poziom znacznosci poszczególnych oddziaływań. W procedurze oceny oddziaływania na środowisko powinni być zaangażowani projektanci, administracja samorządowa, służby ochrony przyrody, środowisko naukowe i organizacje społeczne.

Potencjalne negatywne oddziaływania, które mogą wystąpić przy realizacji zaplanowanych zadań inwestycyjnych można ograniczyć do racjonalnego poziomu poprzez:

- odpowiednio dobrze przemyślany wybór lokalizacji inwestycji (a w przypadku inwestycji liniowych ich przebiegu) uwzględniający lokalne uwarunkowania, walory przyrodnicze i występowanie zabytków,
- odpowiednio staranne przygotowanie projektu, przy uwzględnieniu potrzeby ochrony środowiska zarówno na etapie budowy jak i w fazie eksploatacji inwestycji,

- odpowiednie zabezpieczenie techniczne sprzętu i placu budowy, w szczególności w sąsiedztwie obszarów szczególnie wrażliwych na negatywne oddziaływanie, obiektów zabytkowych oraz siedzib ludzkich,
- stosowanie odpowiednich technologii, materiałów, rozwiązań konstrukcyjnych i organizacji pracy ograniczających wpływ na środowisko w fazie budowy, oraz eksploatacji,
- dostosowanie terminów prac do terminów rozrodu, wegetacji, okresów lęgowych, maskowanie (wkomponowywanie w otoczenie) elementów dysharmonijnych dla krajobrazu.

Proponowane zalecenia łagodzące niekorzystne oddziaływania inwestycji na poszczególne komponenty środowiska, zostały przedstawione poniżej.

1. Ludzie:

- oznakowanie obszarów prowadzenia prac budowlanych dla zwiększenia bezpieczeństwa ludzi podczas wykonywania tych prac, maksymalne ograniczenie placu budowy,
- przestrzeganie przepisów BHP,
- stosowanie sprawnego technicznie sprzętu, stałe prowadzenie nadzoru budowlanego,
- ograniczenie czasu pracy maszyn budowlanych do niezbędnego minimum w celu zmniejszenia emisji spalin oraz hałasu,
- stosowanie systemów zabezpieczających rusztowania oraz maszyny i urządzenia podczas remontów i innych prac budowlanych, ograniczające jednocześnie uciążliwości przez nie wywoływane,
- stosowanie roślinności izolacyjnej (głównie wzdłuż ciągów komunikacyjnych).

2. Zwierzęta:

- wykonanie inwentaryzacji budynków przed przystąpieniem do prac budowlanych pod kątem występowania ptaków oraz nietoperzy,
- prowadzenie prac poza okresem lęgowym ptaków oraz rozrodu nietoperzy i innych gatunków istotnych pod względem przyrodniczym,
- w trakcie prac modernizacyjnych budynków, wskazana jest kontrola pod kątem gniazdowania ptaków i nietoperzy,
- ograniczenie inwestycji na terenach bytowania, gniazdowania i żerowania dzikich zwierząt,
- prowadzenie prac budowlanych i modernizacyjnych w możliwe najkrótszym czasie.

3. Rośliny:

- wykonywanie inwentaryzacji florystycznych, dendrologicznych i badań fitosocjologicznych w przypadku realizacji przedsięwzięć w rejonie lub sąsiedztwie obszarów cennych przyrodniczo,
- zachowanie obszarów biologicznie czynnych o powierzchni proporcjonalnej do powierzchni zagospodarowania,
- ograniczenie ilości drzew podlegających wycince oraz wykonywanie kompensujących nasadzeń,
- wprowadzanie nowych obszarów zielni urządzonej, dostosowanej do warunków siedliskowych oraz współgrającej z otoczeniem,

- prowadzenie ręcznych wykopów w sąsiedztwie systemów korzeniowych oraz zabezpieczenie pni drzew narażonych na otarcia w czasie wykonywania prac budowlanych.

4. Obszary chronione:

- Ograniczenie prac prowadzonych w sąsiedztwie obszarów chronionych,
- Ingerowanie w obszary chronione w jak najmniejszym stopniu i respektowanie obowiązujących tam przepisów.

5. Wody powierzchniowe i podziemne:

- zachowanie szczególnej ostrożności w czasie prowadzenia prac w sąsiedztwie cieków i zbiorników wodnych,
- racjonalnie korzystać z zasobów wodnych i ograniczenie zmian stosunków wodnych,
- zabezpieczenie/uszczelnienie terenów zapleczy budów (magazynowanie substancji, materiałów oraz odpadów w sposób eliminujący kontakt z wodami opadowymi i gruntowymi),
- kontrolowanie szczelności zbiorników paliw płynnych pojazdów stosowanych w czasie prac budowlanych w celu niedopuszczenia do skażenia środowiska gruntowego substancjami ropopochodnymi,
- zapewnienie pracownikom przedsiębiorstw budowlanych dostępu do przenośnych toalet,
- stosowanie w budowanych i modernizowanych budynkach rozwiązań technicznych mających na celu ograniczenie zużycia wody,
- stosowanie systemu podczyszczającego wody deszczowe i roztopowe, odprowadzane z powierzchni utwardzonych do separatorów substancji ropopochodnych,
- zagwarantowanie odpowiedniego spływu wód opadowych i roztopowych z terenów nieprzepuszczalnych oraz ich oczyszczania ze względu na rodzaj odbiornika.

6. Powietrze i klimat:

- zachowanie wysokiej kultury prowadzenia robót, a w szczególności przez: systematyczne sprzątanie placów budowy, zraszanie wodą placów budowy (zależnie od potrzeb), ograniczenie do minimum czasu pracy silników spalinowych maszyn i samochodów budowy, uważne ładowanie materiałów sypkich na samochody, stosowanie osłon na rusztowania, urządzenia, maszyny i pojazdy, ograniczających pylenie oraz inne zanieczyszczenia,
- propagowanie ruchu rowerowego, pieszego, poprzez budowę nowych lub modernizację istniejących ciągów komunikacyjnych,
- ograniczenie zmniejszania się lub zwiększanie powierzchni terenów zielonych na terenach zurbanizowanych,
- budowanie pasów zieleni izolacyjnej, ograniczającej uciążliwości komunikacyjnej,
- utrzymanie zieleni na terenach zurbanizowanych,
- stosowanie zabiegów mających na celu zmniejszenie zatorów komunikacyjnych.

7. Powierzchnia ziemi:

- przestrzegania prawidłowej gospodarki odpadami,

- przed rozpoczęciem prac ziemnych zebranie warstwy wierzchniej gleby (humus), a po zakończeniu prac – rozplantowanie na powierzchni terenu.

8. Krajobraz:

- zintegrowanie nowych przedsięwzięć inwestycyjnych z istniejącą rzeźbą terenu i zagospodarowaniem,
- utrzymanie jak największego areału zieleni miejskiej, wprowadzenie nowych zagospodarowań przestrzeni w kierunku wzrostu udziału zieleni,
- przeprowadzanie konsultacji społecznych przed realizacją przedsięwzięć wielkopowierzchniowych lub związanych z istotną ingerencją w krajobraz.

9. Zabytki i dobra materialne:

- planowanie nowych inwestycji w harmonii z istniejącym krajobrazem i historycznym układem przestrzennym, odpowiednie wyeksponowanie obiektów zabytkowych o wysokich wartościach artystycznych, historycznych i kulturowych na tle istniejącej zabudowy oraz planowanych inwestycji,
- prowadzenie prac remontowych obiektów zabytkowych w uzgodnieniu z Konserwatorem Zabytków.

7. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Nidzickiego do roku 2035 przewiduje realizację zadań, które przyczynią się do poprawy jakości życia mieszkańców Powiatu Nidzickiego. Duża część zaplanowanych działań będzie wpływać również pozytywnie na środowisko naturalne. Zaproponowane w *Programie* cele są spójne z innymi dokumentami strategicznymi szczebla wyższego, a w szczególności ze Strategią Rozwoju Kraju oraz z dokumentami przyjętymi na szczeblu regionalnym i lokalnym. W związku z powyższym przedstawianie alternatywnych rozwiązań w tym kontekście nie ma uzasadnienia zarówno z formalnego jak i ekologicznego punktu widzenia.

Ponadto, dokument ten ma charakter strategiczny i w związku z tym brak jest możliwości precyzyjnego określenia działań alternatywnych dla wskazanych działań, w tym napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Jako warianty alternatywne dla zaplanowanych przedsięwzięć można rozważać: warianty lokalizacji, warianty konstrukcyjne i technologiczne, warianty organizacyjne czy wariant niezrealizowania inwestycji tzw. wariant „0”. Wariant „0” nie oznacza, że nic się nie zmieni. Konsekwencje związane z brakiem realizacji Programu mogłyby być znacznie dotkliwsze dla środowiska i ludzi.

Trudności jakie mogą być związane z realizacją niektórych zadań określonych w *Programie* to przede wszystkim wysokie koszty realizacji poszczególnych zadań oraz trudności w pozyskaniu odpowiednich środków na ten cel, niedotrzymanie ustalonych terminów realizacji zadań, możliwość wystąpienia konfliktów społecznych oraz trudności w pozyskaniu terenów pod poszczególne inwestycje.

Główną trudnością napotkaną przy sporządzaniu niniejszej *Programie* był stopień ogólności zapisów analizowanego *Programu*. Nie znając zakresu i lokalizacji koniecznych do wykonania w ramach konkretnych działań inwestycji, nie można dokonać konkretnej i szczegółowej oceny oddziaływania.

W związku z powyższym wszelkie analizy oddziaływań mają charakter bardzo ogólny i opierają się w dużej mierze na teoretycznej możliwości wystąpienia negatywnych lub pozytywnych oddziaływań. Dlatego też należy zakładać, że wszelkie sformułowane wnioski odnośnie możliwości wystąpienia możliwego negatywnego oddziaływania, powinny być zweryfikowane na etapie wykonywania szczegółowych analiz np. na etapie przygotowywania dokumentacji niezbędnej do uzyskania decyzji środowiskowych.

8. TRANSGRANICZNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO

Rozważenie możliwości transgranicznego oddziaływania na środowisko planowanych przedsięwzięć jest obowiązkiem wynikającym z Konwencji o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście trans-granicznym, sporządzonej w Espoo w dniu 25 lutego 1991 r. (Dz. U. 1999 nr 96, poz. 1110). Specjalnej analizie powinny podlegać inwestycje zlokalizowane blisko granic państwa, a także te realizowane dalej, ale ze względu na rozmiar przedsięwzięcia mogące powodować znaczące emisje lub zmiany w środowisku.

Zaplanowane przedsięwzięcie będą oddziaływać lokalnie, jedynie niektóre z nich mogą sporadycznie wykraczać poza obszar Powiatu. Negatywne skutki, przede wszystkim w zakresie powietrza atmosferycznego mogą być odczuwalne w sąsiednich powiatach. Oddziaływania poza granicami kraju nie przewiduje się.

9. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

W *Prognozie* analizowano oddziaływanie zaplanowanych do realizacji zadań w „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Nidzickiego do roku 2035” na poszczególne komponenty środowiska, w tym na zdrowie człowieka, wraz z uwzględnieniem zależności między tymi komponentami.

Prognozę sporządzono zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 ze zm.).

Przygotowana Prognoza składa się z 10 rozdziałów.

Rozdział 1 – Wprowadzenie

Rozdział ten przedstawia strukturę i metodykę pracy nad Programem oraz przedstawiono powiązania z innymi dokumentami. Przy opracowywaniu analizowanego Programu uwzględniano również opracowania dotyczące Powiatu Nidzickiego.

Cele przedstawione w Programie są spójne, a nawet często są kontynuacją zapisów dokumentów strategicznych szczebla lokalnego i nadrzędnego.

Rozdział ten opisuje również, cele zawarte w dokumentach wyższego szczebla. Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Nidzickiego jest ściśle powiązany z innymi dokumentami strategicznymi o charakterze krajowym i regionalnym niektóre z nich to:

1. Krajowy Program Ochrony Powietrza do roku 2020,
2. Krajowy Plan Gospodarki Odpadami 2022,
3. Wojewódzki Program Ochrony Środowiska Województwa Warmińsko – Mazurskiego.

Wyznaczone cele w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Nidzickiego są zgodne z działaniami zawartymi w dokumentach wyższego rzędu. Cele obejmują strefę społeczną, przestrzeń, środowisko oraz infrastrukturę i gospodarkę.

Rozdział 2. Główne cele oraz zawartość ocenianego dokumentu

Biorąc pod uwagę podstawowe, strategiczne dokumenty Powiatu Nidzickiego, województwa warmińsko - mazurskiego oraz strategię rozwoju kraju i potrzebę poprawy jakości życia mieszkańców, po analizie aktualnego stanu środowiska naturalnego i przy uwzględnieniu zasady zrównoważonego rozwoju sformułowano nadrzędny cel „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Nidzickiego do roku 2035”, którego brzmienie jest następujące:

Zrównoważony rozwój Powiatu Nidzickiego dążący do poprawy jakości życia mieszkańców, stanu środowiska przyrodniczego oraz rozwoju sektora usługowego.

W oparciu o charakterystykę stanu środowiska i przeprowadzoną analizę SWOT wyznaczono do realizacji cele. W celu realizacji celów wytyczono kierunki działań, które w oparciu o wytyczne konkretne zadania mają posłużyć realizacji wyznaczonych celów. W Programie zostały wyznaczone cztery cele strategiczne, do których zostały dopasowane cele operacyjne:

Cel I. Poprawa jakości powietrza:

- I.1. Rozwój odnawialnych źródeł energii,
- I.2. Zmniejszenie emisji pochodzącej ze spalania paliw podczas ogrzewania budynków,
- I.3. Zwiększenie efektywności energetycznej w powiecie.

Cel II. Zmniejszenie uciążliwości hałasu dla mieszkańców powiatu:

- II.1. Zmniejszenie emisji hałasu z transportu drogowego/ Poprawa dostępności powiatu

Cel III. Ochrona środowiska i ludności przed oddziaływaniem pól elektromagnetycznych:

- III.1. Ograniczenie oddziaływania pól elektromagnetycznych na człowieka i środowisko,

Cel IV. Osiągnięcie dobrego stanu wód powierzchniowych i podziemnych:

- IV.1. Zmniejszenie presji rolnictwa na stan wód,
- IV.2. Podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa w zakresie ochrony wód,
- IV.3. Utrzymanie wód,
- IV.4. Ochrona przed powodzią.

Cel V. Poprawa systemu gospodarki wodno-ściekowej:

- V.1. Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej,

Cel VI. Racjonalne i efektywne gospodarowanie zasobami kopalin ze złóż:

- VI.1. Nadzór nad zasobami kopalin.

Cel VII. Ochrona gleb i zapewnienie właściwego sposobu użytkowania powierzchni ziemi:

- VII.1. Ochrona gleb użytkowanych rolniczo,

- VII.2. Zapobieganie niekorzystnym zmianom środowiska glebowego,
 VII.3. Rewitalizacja terenów zdegradowanych.
 Cel VIII. Racjonalna gospodarka odpadami:
 VIII.1. Wzrost ilości zebranych selektywnie odpadów.
 Cel IX. Ochrona ekosystemów i walorów przyrodniczych powiatu:
 IX.1. Rozwój i utrzymanie zieleni urządzonej,
 IX.2. Ochrona i zrównoważony rozwój lasów,
 IX.3. Wzrost atrakcyjności i ruchu turystycznego w zgodzie z racjonalnym korzystaniem z zasobów przyrody.
 Cel X. Ochrona środowiska przed poważnymi awariami:
 X.1 Zminimalizowanie ryzyka wystąpienia zdarzeń mogących powodować poważną awarię oraz ograniczenie jej skutków dla ludzi i środowiska.

Rozdział 3 – Istniejący stan środowiska

W rozdziale szczegółowo został przedstawiony stan środowiska Powiatu Nidzickiego w podziale na poszczególne komponenty środowiska.

Rozdział 4 – Cele i problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji Programu

W rozdziale przedstawiono problemy ochrony środowiska wynikające z przedstawionego aktualnego stanu środowiska Powiatu.

Na podstawie analizy aktualnego stanu środowiska zostały zidentyfikowane najistotniejsze problemy ochrony środowiska w gminie i przedstawiono w tabeli poniżej:

Tabela 47. Problemy ekologiczne w Powiecie Nidzickiego

Problem ekologiczny	Główne przyczyny występowania problemu	Priorytety
Zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego	Wzrost zanieczyszczenia pyłami w okresie zimowym, spowodowany sezonem grzewczym.	Rozwój instalacji odnawialnych źródeł energii, Wymiana indywidualnych źródeł ciepła, Budowanie świadomości ekologicznej wśród społeczeństwa, w tym promowanie wśród mieszkańców alternatywnych źródeł energii w ramach funduszy UE, Kontrole WIOŚ pod kątem spalania odpadów.
Hałas	Brak pomiarów natężenie hałasu, Zbyt duży udział indywidualnego transportu samochodowego w całości transportu na terenie Powiatu.	Pomiary natężenia hałasu, Stałe modernizacje i rozbudowa dróg, Rozbudowa sieci ścieżek rowerowych, Rozwój i pielęgnacja zieleni miejskiej, w tym zadrzewień, zakrzewień przydrożnych, które pełnią funkcję izolacyjną, Budowa infrastruktury dróg gminnych na nowo powstających osiedlach mieszkaniowych.

Problem ekologiczny	Główne przyczyny występowania problemu	Priorytety
Promieniowanie elektromagnetyczne	Występowanie źródeł promieniowania elektromagnetycznego na terenie Powiatu.	Wprowadzenie do planów zagospodarowania przestrzennego zapisów poświęconych ochronie przed polami elektromagnetycznymi, Kontrola obecnych oraz potencjalnych źródeł promieniowania elektromagnetycznego.
Zanieczyszczenia wód	Zły stan wód powierzchniowych, Występowanie obszarów zagrożonych powodzią.	Propagacja rolnictwa ekologicznego, Stała kontrola miejsc nielegalnego odprowadzenia zanieczyszczeń do wód.
Ochrona gleb	Brak punktu monitoringu chemizmu gleb na terenie Powiatu, Zanieczyszczenia pochodzące z transportu drogowego, Przekształcenia gleb spowodowane antropopresją, Powstawanie dzikich wysypisk śmieci, Rozdrobnienie gospodarstw rolnych.	Rozwój rolnictwa ekologicznego, Promocja dobrych praktyk rolniczych rolnictwa ekologicznego, Zwiększenie skali rekultywacji gleb, zdegradowanych i zdewastowanych.
Ochrona przyrody	Podatność zasobów przyrody ożywionej na zanieczyszczenia środowiska, Podatność zasobów przyrody ożywionej na zanieczyszczenia środowiska.	Monitoring obszarów chronionych, Powstanie nowych miejsc zieleni miejskiej, Edukacja ekologiczna mieszkańców i promocja walorów przyrodniczych Powiatu, Tworzenie nowych form ochrony przyrody i dbałość o istniejące, Bieżąca pielęgnacja i monitoring stanu zieleni w mieście, w tym pomników przyrody, Tworzenie warunków dla rozwoju agroturystyki.
Gospodarka odpadami komunalnymi	Duża ilość odpadów zmieszanych w całości wytwarzanych opadów, Wyroby zawierające azbest.	Edukacja społeczeństwa w zakresie właściwego postępowania z odpadami, Usuwanie i utylizacja azbestu z terenu Powiatu, Wdrażanie i upowszechnianie wśród społeczności lokalnej nawyku selektywnej zbiórki odpadów.
Poprawa bezpieczeństwa ekologicznego	Transport substancji niebezpiecznych przez tereny zabudowane, Naruszenia prowadzenia prawidłowej gospodarki odpadowej,	Wspieranie jednostek OSP poprzez doposażanie w niezbędny sprzęt, szkoleń na wypadek wystąpienia poważnej awarii, Monitoring tras transportu drogowego.
Edukacja ekologiczna społeczeństwa	Małe zainteresowanie społeczeństwa udziałem w konsultacjach.	Kształtowanie świadomości ekologicznej i poszanowania dla środowiska mieszkańców Powiatu, Prowadzenie działań związanych z edukacją dla zrównoważonego rozwoju, Promowanie materiałów/wydawnictw w zakresie edukacji ekologicznej,

Problem ekologiczny	Główne przyczyny występowania problemu	Priorytety
		Promowanie postaw opartych na idei zrównoważonej i odpowiedzialnej konsumpcji.
Działania systemowe w ochronie środowiska	Brak faktycznego zaangażowania w optymalizowanie działań na rzecz środowiska, wynikający w dużym stopniu z braku zrozumienia koncepcji systemu zarządzania środowiskiem, Instrumentalne traktowanie systemu przez zainteresowane strony np. przedsiębiorców zarządzania środowiskowego ukierunkowane jedynie na uzyskanie certyfikatu, Brak skutecznych mechanizmów stymulujących uczestnictwo przedsiębiorstw i instytucji w systemach zarządzania środowiskowego, Problemy z ustaleniem sprawcy za szkody w środowisku.	Zachęcanie i upowszechnianie zastosowania systemów zarządzania środowiskowego w przedsiębiorstwach oraz innych instytucjach, Promowanie systemów zarządzania środowiskowego, Zachęcanie społeczeństwa do opiniowania projektów oraz udziału w postępowaniach na rzecz ochrony środowiska, Odpowiedzialność za szkody w środowisku zgodnie z zasadą „zanieczyszczający płaci”, Zapobieganie powstawaniu i usuwanie szkód w środowisku.

Źródło: Opracowanie własne

Rozdział 5 Przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne

Ocena została dokonana na podstawie symulacji i przewidywanych skutków realizacji konkretnych działań na poszczególne elementy:

1. Obszary Natura 2000 : Ostoja Napiwodzko-Ramucka, Puszcza Napiwodzko-Ramucka
2. Obszary Chronionego Krajobrazu: Dolin Rzeki Nidy i Szkotówki, Doliny Rzeki Orzyc, Jeziora Mielno, Puszczy Napiwodzko-Ramuckiej.
3. Rezerваты Przyrody: Jezioro Orłowo Małe, Koniuszanka I, Koniuszanka II, Źródła Rzeki Łyny im. prof. Romana Kobendzy, Bagno Krzywek.
4. Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe: Dolina rzeki Szkotówki,
5. Użytki ekologiczne,
6. Pomniki przyrody,
7. Różnorodność biologiczna – rośliny i zwierzęta,
8. Ludzie,
9. Woda,
10. Powietrze i klimat,
11. Powierzchnia ziemi,
12. Krajobraz,
13. Zasoby naturalne,
14. Zabytki i dobra materialne.

Oddziaływania te mogą być pozytywne lub negatywne, krótko- średnio- lub długoterminowe, pośrednie lub bezpośrednie oraz stałe i chwilowe.

Przy tak przeprowadzonej ocenie możliwe było generalne określenie potencjalnych niekorzystnych skutków środowiskowych związanych z realizacją poszczególnych zadań. Ponadto oceny tej dokonano przede wszystkim pod kątem oddziaływania na środowisko w fazie eksploatacji, zakładając, że uciążliwości występujące w fazie budowy z reguły mają charakter przejściowy.

Analiza wpływu realizacji zaplanowanych zadań w ramach *Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Nidzickiego do roku 2035* pozwoliła wskazać na działania o potencjalnym znaczącym oddziaływaniu na środowisko. Pozytywne oddziaływania na środowisko zaplanowanych działań zdecydowanie przeważają nad negatywnymi.

Stwierdzenie negatywnych oddziaływań można wyeliminować poprzez stosowanie odpowiednich działań minimalizujących oraz zastosowanie procedur wynikających z obowiązujących przepisów.

W rozdziale 5 przedstawiono Ocenę ewentualnego oddziaływania na poszczególne komponenty środowiska i na człowieka zadań przewidzianych do realizacji w ramach *Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Nidzickiego do roku 2035* w postaci tabeli wraz z opisem możliwych do wystąpienia oddziaływań.

Rozdział 6 - Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko

W rozdziale tym przedstawiono sposoby minimalizacji ewentualnych negatywnych oddziaływań związanych z realizacją zadań zawartych w Programie należą do nich;

- ścisły nadzór merytoryczny nad prawidłową realizacją *Programie* oraz systematycznym monitoringu stanu środowiska, o analizie wyników i podejmowaniu adekwatnych działań do otrzymanych wyników,
- egzekwowanie i przestrzeganie zapisów wynikających z wydanych decyzji administracyjnych, regulaminów i przepisów prawnych,
- ścisła współpraca z innymi instytucjami dysponującymi danymi na temat stanu środowiska (m.in. WIOŚ, Urząd Marszałkowski, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny),
- prowadzenie szkoleń dla pracowników administracji samorządowej,
- edukacja ekologicznej społeczności,
- wzmocnienie funkcji kontrolnej służb ochrony środowiska.
- odpowiednio dobrze przemyślany wybór lokalizacji inwestycji (a w przypadku inwestycji liniowych ich przebiegu) uwzględniający lokalne uwarunkowania, walory przyrodnicze i występowanie zabytków,
- odpowiednio staranne przygotowanie projektu, przy uwzględnieniu potrzeby ochrony środowiska zarówno na etapie budowy jak i w fazie eksploatacji inwestycji,
- odpowiednie zabezpieczenie techniczne sprzętu i placu budowy, w szczególności w sąsiedztwie obszarów szczególnie wrażliwych na negatywne oddziaływanie, obiektów zabytkowych oraz siedzib ludzkich,
- stosowanie odpowiednich technologii, materiałów, rozwiązań konstrukcyjnych i organizacji pracy ograniczających wpływ na środowisko w fazie budowy, oraz eksploatacji,

- dostosowanie terminów prac do terminów rozrodu, wegetacji, okresów lęgowych, maskowanie (wkomponowywanie w otoczenie) elementów dysharmonijnych dla krajobrazu.

Rozdział 7 Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie

W rozdziale przedstawiono możliwości alternatywne dla zadań z Programu a także wskazano trudności jakie napotkano przy sporządzaniu Prognozy.

Zaproponowane w *Programie* cele są spójne z innymi dokumentami strategicznymi szczebla wyższego,

a w szczególności ze Strategią Rozwoju Kraju oraz z dokumentami przyjętymi na szczeblu regionalnym i lokalnym. W związku z powyższym przedstawianie alternatywnych rozwiązań w tym kontekście nie ma uzasadnienia zarówno z formalnego jak i ekologicznego punktu widzenia.

Ponadto, dokument ten ma charakter strategiczny i w związku z tym brak jest możliwości precyzyjnego określenia działań alternatywnych dla wskazanych działań, w tym napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Jako warianty alternatywne dla zaplanowanych przedsięwzięć można rozważać: warianty lokalizacji, warianty konstrukcyjne i technologiczne, warianty organizacyjne czy wariant niezrealizowania inwestycji tzw. wariant „0”. Wariant „0” nie oznacza, że nic się nie zmienia. Konsekwencje związane z brakiem realizacji *Programu* mogłyby być znacznie dotkliwsze dla środowiska i ludzi.

Trudności jakie mogą być związane z realizacją niektórych zadań określonych w *Prognozie* to przede wszystkim wysokie koszty realizacji poszczególnych zadań oraz trudności w pozyskaniu odpowiednich środków na ten cel, niedotrzymanie ustalonych terminów realizacji zadań, możliwość wystąpienia konfliktów społecznych oraz trudności w pozyskaniu terenów pod poszczególne inwestycje.

Rozdział 8 Transgraniczne oddziaływanie na środowisko

Rozważenie możliwości transgranicznego oddziaływania na środowisko planowanych przedsięwzięć jest obowiązkiem wynikającym z Konwencji o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście trans-granicznym, sporządzonej w Espoo w dniu 25 lutego 1991 r. (Dz. U. 1999 nr 96, poz. 1110). Specjalnej analizie powinny podlegać inwestycje zlokalizowane blisko granic państwa, a także te realizowane dalej, ale ze względu na rozmiar przedsięwzięcia mogące powodować znaczące emisje lub zmiany w środowisku.

Zaplanowane przedsięwzięcie będą oddziaływać lokalnie, jedynie niektóre z nich mogą sporadycznie wykraczać poza obszar Powiatu. Negatywne skutki, przede wszystkim w zakresie powietrza atmosferycznego mogą być odczuwalne w sąsiednich powiatach. Oddziaływania poza granicami kraju nie przewiduje się.

10. SPIS TABEL

Tabela 1. Etapy procedury strategicznej oceny oddziaływania POŚ	9
Tabela 2. Wskaźniki realizacji założeń Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Nidzickiego do roku 2035.....	11
Tabela 3. Szczegółowa analiza zgodności celów dokumentu opracowywanego z dokumentami nadrzędnymi	17
Tabela 4. Liczba mieszkańców Powiatu Nidzickiego w latach 2020-2024.....	22
Tabela 5. Podmioty gospodarcze wpisane do rejestru REGON na terenie Powiatu Nidzickiego w latach 2020-2024	23
Tabela 6. Klasy stref i wymagane działania w zależności od poziomu stężeń zanieczyszczenia	26
Tabela 7. Klasyfikacja strefy warmińsko-mazurskiej (PL2803) z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia za rok 2024	27
Tabela 8. Klasyfikacja z uwzględnieniem parametrów kryterialnych określonych dla SO ₂ , NO _x oraz O ₃ pod kątem ochrony roślin za rok 2024.....	28
Tabela 9. Wielkość emisji zanieczyszczeń gazowych z zakładów szczególnie uciążliwych w Powiecie Nidzickim w latach 2020-2024	29
Tabela 10. Wielkość emisji zanieczyszczeń pyłowych z zakładów szczególnie uciążliwych w Powiecie Nidzickim w latach 2020-2024	29
Tabela 11. Pozwolenia zintegrowane.....	30
Tabela 12. Liczba pojazdów na terenie Powiatu Nidzickiego w latach 2020-2023	31
Tabela 13. Odcinki dróg krajowych na terenie powiatu Nidzickiego dla których stworzono strategiczne mapy hałasu w 2022r.....	35
Tabela 14. Odcinki dróg wojewódzkich na terenie Powiatu Nidzickiego dla których stworzono strategiczne mapy hałasu w 2022r.....	35
Tabela 15. Szacunkowa powierzchnia obszarów, na których występują przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu wyrażonych wskaźnikiem L _{DWN} oraz L _N na terenie Powiatu Nidzickiego [km ²]	36
Tabela 16. Szacunkowa liczba mieszkańców, w zaokrągleniu do najbliższych stu, zlokalizowanych na terenach, na których występują przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu wyrażonych wskaźnikiem LDWN oraz L _N	36
Tabela 17. Szacunkowa powierzchnia obszarów, na których występują przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu wyrażonych wskaźnikiem L _{DWN} oraz L _N na terenie Powiatu Nidzickiego [km ²]	37
Tabela 18. Szacunkowa liczba mieszkańców, w zaokrągleniu do najbliższych stu, zlokalizowanych na terenach, na których występują przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu wyrażonych wskaźnikiem LDWN oraz L _N	37
Tabela 19. Wyniki okresowych pomiarów pól elektromagnetycznych wykonanych w 2023 r. w ramach stałej sieci monitoringu na terenie Powiatu Nidzickiego	39
Tabela 20. Jednolite części wód powierzchniowych na terenie Powiatu Nidzickiego – charakterystyka.....	40
Tabela 21. Charakterystyka JCWP na terenie Powiatu Nidzickiego.....	40

Tabela 22. Klasyfikacja i ocena las i stanu jednolitych części wód powierzchniowych w latach 2014-2019 na terenie Powiatu Nidzickiego	42
Tabela 23. Monitoring operacyjny jakości wód podziemnych dla GW200049 w 2022r.	46
Tabela 24. Monitoring operacyjny jakości wód podziemnych dla PLGW200050 w 2022 r.	47
Tabela 25. Monitoring operacyjny jakości wód podziemnych dla PLGW700020 w 2022r.	47
Tabela 26. Charakterystyka sieci wodociągowej na terenie gmin Powiatu Nidzickiego	50
Tabela 27. Charakterystyka sieci kanalizacyjnej na terenie Powiatu Nidzickiego	51
Tabela 28. Wykaz zasobów złóż kopalin w Powiecie Nidzickim	52
Tabela 29. Odczyn gleb ornych w punkcie pomiarowym w miejscowości Kozłowo	58
Tabela 30. Zawartość substancji organicznej w glebach ornych w punkcie pomiarowym w miejscowości Kozłowo	58
Tabela 31. Właściwości sorpcyjne gleb ornych w punkcie pomiarowym w miejscowości Kozłowo	59
Tabela 32. Zawartość pierwiastków przyswajalnych dla roślin w glebach ornych w punkcie pomiarowym w miejscowości Kozłowo	59
Tabela 33. Zawartość pierwiastków przyswajalnych dla roślin w glebach ornych w punkcie pomiarowym w miejscowości Kozłowo	60
Tabela 34. Wykaz decyzji o wpisie do rejestru historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi z terenu Powiatu Nidzickiego	61
Tabela 35. Odpady komunalne zebrane na terenie Powiatu Nidzickiego w latach 2020-2024	66
Tabela 36. Zebrane odpady komunalne w gminach Powiatu Nidzickiego w roku 2024	66
Tabela 37. Masa wyrobów azbestowych zinwentaryzowanych i pozostałych do unieszkodliwienia na terenie gmin Powiatu Nidzickiego (stan na 31.12.2024 r.)	68
Tabela 38. Obszary Natura 2000 na terenie Powiatu Nidzickiego	69
Tabela 39. Obszary Chronionego Krajobrazu na terenie Powiatu Nidzickiego	70
Tabela 40. Rezerваты przyrody na terenie Powiatu Nidzickiego	71
Tabela 41. Pomniki przyrody na terenie Powiatu Nidzickiego	73
Tabela 42. Lesistość w gminach Powiatu Nidzickiego w roku 2024	74
Tabela 43. Powierzchnia lasów na terenie Powiatu Nidzickiego w latach 2020 - 2024	74
Tabela 64. Zieleń urządzona na terenie Powiatu Nidzickiego w 2024 roku	78
Tabela 45. Problemy ekologiczne w Powiecie Nidzickim	82
Tabela 46. Ocena ewentualnego oddziaływania na poszczególne komponenty środowiska i na człowieka zadań przewidzianych do realizacji	88
Tabela 47. Problemy ekologiczne w Powiecie Nidzickiego	144

11. SPIS RYCIN

Rycina 1. Powiat Nidzicki na terenie województwa warmińsko-mazurskiego	21
Rycina 2. Gminy Powiatu Nidzickiego	21
Rycina 3. Formy ochrony przyrody w Powiecie Nidzickim na tle ukształtowania terenu	107
Rycina 4. Sieć drogowa w Powiecie Nidzickim na tle ukształtowania terenu.	109